

Program rozvoje města Kroměříže se zaměřením na cestovní ruch

Bc. Iveta Kavečková

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Iveta Kavečková**
Osobní číslo: **M13741**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Strategický rozvoj města Kroměříže
se zaměřením na cestovní ruch**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody při zpracování.

I. Teoretická část

- Uvedte základní teoretická východiska strategického plánování regionálního rozvoje.
- Vymezte základní aspekty cestovního ruchu.

II. Praktická část

- Analyzujte současnou socio-ekonomickou situaci města Kroměříže.
- Zpracujte SWOT analýzu a stanovte strategické cíle.
- V souladu s cíli navrhňte projekty rozvoje se zaměřením na cestovní ruch.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

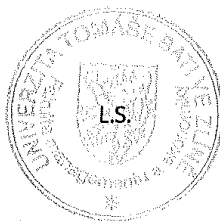
Seznam odborné literatury:

HOLEŠINSKÁ, Andrea. Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu. 1. vyd. Šumperk: Karto TISK s.r.o., 2012, 152 s. ISBN 978-80-210-5847-7.
KOČÍ, Roman. Obecní samospráva. 1. vyd. Praha: Leges, 2012, 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
MORRISON, Alastair. Marketing and Managing Tourism Destination. Abingdon: Routledge, 2013, 632 p. ISBN 978-0-415-67249-8.
WEIR, Margaret et al. Urban and Regional Policy and Its Effects: Building Resilient Regions. Washington DC: The Brookings Institution, 2012, 341 p. ISBN 978-0-8157-2284-7.
WOKOUN, René et al. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavel Grebeníček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 27.4.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Téma diplomové práce je Strategický rozvoj města Kroměříže se zaměřením na cestovní ruch. Práce je rozdělena do dvou částí, praktické a teoretické. Teoretická část se zabývá základními teoretickými východisky strategického plánování regionálního rozvoje a vymezením základních aspektů cestovního ruchu. V praktické části je hlavním cílem zpracování socioekonomické analýzy z oblastí přírodních podmínek města, demografického vývoje, infrastruktury, kultury a sportu, analýzy trhu práce, cestovního ruchu a hospodaření města za jednotlivá léta. Výstupy z analytické části jsou zpracovány na základě SWOT analýzy, která reflektuje definované strategické cíle a na ně navazující projekty rozvoje se zaměřením na cestovní ruch.

Klíčová slova: Regionální rozvoj, socioekonomická analýza, strategický cíl, katalog projektů

ABSTRACT

Theme covered in this thesis is The Strategic Development of The City of Kroměříž focus on tourism. The work is divided into two parts: practical and theoretical. The theoretical part deals with the basic theoretical background of strategic planning of regional development and trying to define fundamental aspects of tourism. In the practical part the main target is processing socio-economic analysis of area by natural conditions of the city, the demographic development, infrastructure, culture and sport, labor market analysis, tourism and city budget for last few years. The outputs from the analytical part are processed based on SWOT analysis, which reflects the defined strategic objectives and related development projects with the intention of the tourism.

Keywords: Regional development, socio-economic analysis, strategic objective, list of projects

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat mému vedoucímu diplomové práce, panu Ing. Pavlovi Grebeníčkoví, především za odborné vedení mé práce, užitečné rady a náměty, které mně v průběhu zpracování mé diplomové práce napomáhaly a byly mi velkým přínosem. Dále bych chtěla poděkovat vedoucí Informačního turistického centra v Kroměříži, paní Mgr. Zdeňce Veselé, která mi byla nápomocná a ochotně mi poskytovala odborné materiály.

OBSAH

OBSAH	7
ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I. TEORETICKÁ ČÁST	14
1 OBEC	15
1.1 OSÍDLENÍ	16
1.2 PRÁVA A POVINNOSTI OBČANA OBCE	17
1.3 PŮSOBNOST OBCE	18
1.3.1 SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST.....	18
1.3.2 PŘENESENÁ PŮSOBNOST	18
1.4 PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE	18
1.5 SPOLUPRÁCE MEZI OBCEMI	19
1.6 HOSPODAŘENÍ OBCE	20
1.6.1 ROZPOČET	20
1.7 PŘEZKOUMÁVÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚSC A DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ DLE ZÁK.Č. 420/2004 SB.	22
1.8 REGIONALISTIKA	23
1.9 ROZVOJOVÉ PROCESY VE MĚSTECH, OBCÍCH A REGIONECH	25
1.9.1 URBANIZACE	25
1.9.2 SUBURBANIZACE	26
1.9.3 DESURBANIZACE	26
1.10 TEORIE REGIONU	26
1.10.1 STRUKTURA REGIONU	27
1.11 REGIONALIZACE	28
1.12 ÚČAST VS V REGIONÁLNÍM ROZVOJI	29
1.12.1 STRATEGICKÝ PLÁN OBCE	29
1.13 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	30
1.13.1 STRATEGICKÝ MANAGEMENT.....	31
1.14 REGIONÁLNÍ POLITIKA	32
1.14.1 NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY	32
1.14.2 PRINCIPY REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	34
1.15 CESTOVNÍ RUCH A JEHO VYMEZENÍ	34
1.15.1 VLIVY CESTOVNÍHO RUCHU.....	35
1.15.2 CESTOVNÍ RUCH A JEHO VAZBY NA VEŘEJNOU EKONOMII	36
1.16 DESTINAČNÍ MANAGEMENT	37
1.17 VYMEZENÍ PROBLEMATIKY REGIONŮ A DISPARIT	38
1.17.1 EU VYMEZILA ŠEST REGIONŮ NUTS, KDY V PŘÍPADĚ ČR SE JEDNÁ O:	39
1.17.2 METODICKÉ NÁSTROJE A HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT	42
1.18 PŘÍPRAVA A ŘÍZENÍ PROJEKTŮ	44

1.18.1	TYPY PROJEKTŮ	44
1.18.2	VYHODNOCENÍ PROJEKTU	46
1.19	MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU.....	46
1.19.1	MARKETING VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	47
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	48
2	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA KROMĚŘÍŽE.....	49
2.1	POLOHA MĚSTA KROMĚŘÍŽE A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	49
2.1.1	GEOGRAFICKÁ POLOHA	50
2.1.2	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	51
2.2	OBYVATELSTVO.....	54
2.2.1	HISTORICKÝ VÝVOJ POČTU OBYVATEL OBCÍ KROMĚŘÍŽ A VSETÍN OD ROKU 1869.....	54
2.2.2	VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL K 31.12.2014	56
2.2.3	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA	56
2.3	BYTOVÝ A DOMOVNÍ FOND	57
2.4	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	58
2.4.1	DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST.....	59
2.5	INFRASTRUKTURA	62
2.5.1	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY	62
2.5.2	ŠKOLSTVÍ.....	63
2.5.3	VEŘEJNÁ SPRÁVA	64
2.5.4	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	65
2.5.5	OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	66
2.6	KULTURA A SPORT.....	66
2.6.1	KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ.....	67
2.6.2	SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ	67
2.7	SVAZY, SPOLKY, SDRUŽENÍ A PARTNERSKÁ MĚSTA.....	68
2.7.1	ORGANIZACE.....	68
2.7.2	PARTNERSKÁ MĚSTA	69
2.7.3	SVAZY, SPOLKY A SDRUŽENÍ	70
2.8	TRH PRÁCE.....	70
2.8.1	ZAMĚSTNANOST.....	70
2.8.2	NEZAMĚSTNANOST.....	73
2.9	ODVĚTVOVÁ STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI.....	74
2.9.1	PRŮMYSL	75
2.9.2	ZEMĚDĚLSTVÍ.....	75
2.10	CESTOVNÍ RUCH	75
2.10.1	AGENTURA CZECH TOURISM.....	78
2.11	TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ.....	82
2.11.1	RESTAURAČNÍ ZAŘÍZENÍ.....	82
2.11.2	UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	82
2.12	ROZPOČET MĚSTA KROMĚŘÍŽE	85

2.12.1 ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY	85
2.12.2 ROZPOČTOVÉ VÝDAJE	86
2.12.3 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	86
3 SWOT ANALÝZA	88
4 STRATEGICKÉ CÍLE	92
4.1 CÍL 1 PODPORA CESTOVNÍHO RUCHU	92
4.2 CÍL 2 PODPORA ROZVOJE PODNIKÁNÍ	94
4.3 CÍL 3 PODPORA ROZVOJE DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI.....	95
4.4 CÍL 4 POŘÁDÁNÍ KULTURNÍCH, SPOLEČENSKÝCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ.....	97
5 KATALOG NÁVRHU PROJEKTŮ	98
5.1 ZA HISTORICKÝMI PAMÁTKAMI UNESCO V KROMĚŘÍŽI	98
5.2 VYBUDOVÁNÍ CYKLISTICKÝCH STEZEK UVNITŘ MĚSTA KROMĚŘÍŽ	101
ZÁVĚR	106
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	108
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	113
SEZNAM OBRÁZKŮ	114
SEZNAM TABULEK.....	115
SEZNAM PŘÍLOH.....	116

ÚVOD

Město Kroměříž jsem si vybrala k psaní této práce s názvem „Program rozvoje města Kroměříž se zaměřením na cestovní ruch“ z důvodu, že Kroměříž je mým rodištěm, žila jsem v Kroměříži do svých dvaceti let, a proto si dovoluji tvrdit, že situaci města poměrně dobře znám. Velmi mě mrzelo, když jsem byla nucena odstěhovat se z mého rodiště za prací. Problémy s hledáním zaměstnání a vysokou nezaměstnaností v Kroměříži jsem pocítila takříkajíc "na vlastní kůži". Nyní jsem se s odstupem času rozhodla proniknout do problémů současné Kroměříže a pokusila se navrhnout projekty, které by zlepšily současnou situaci města, především v oblasti cestovního ruchu.

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. V praktické části jsou vysvětleny základní teoretická východiska strategického plánování regionálního rozvoje a základní aspekty cestovního ruchu. V praktické části je zpracována socioekonomická analýza z oblasti přírodních podmínek města, demografického vývoje, infrastruktury, kultury a sportu, analýzy trhu práce, cestovního ruchu a hospodaření města za jednotlivá léta. Součástí je SWOT analýza, která hodnotí silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby města.

Ve strategické části je definována vize Kroměříže a cíle, které odpovídají konkrétním definovaným opatřením a vedou k naplnění stanovených cílů, především v oblasti podpory cestovního ruchu. Některá opatření byla rozpracována až do úrovně konkrétních projektů, které jsou součástí katalogu projektů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

V současné době již existuje mnoho různých metod, za pomoci kterých můžeme analyzovat zkoumané území či region nebo zjistit strategické cíle a navrhnout na ně navazující projekty, které budou přesně reflektovat specifika zkoumaného celku. V diplomové práci jsem použila převážně kvantitativních a kvalitativních metod, které jsou přesněji vysvětleny níže.

Hlavním cílem mé diplomové práce je navržení udržitelných projektů v návaznosti na stanovené strategické cíle a jím odpovídající opatření, které by měly přispět k rozvoji města Kroměříže.

Metody zpracování

Kvalitativní metody

Užívají se při zjišťování názorů, pohnutek, důvodů nebo motivů určitého chování či rozhodnutí osob. Zabývají se subjektivními pocity osob a jsou méně přesné než kvantitativní metody, neboť oslovují menší počet respondentů. Ve své práci jsem využila metodu řízeného rozhovoru, který poskytuje informace na omezeném vzorku respondentů a je vyhodnocován na bázi kvalitativních metod.

- *Řízený rozhovor*

Tazatel si předem stanoví otázky, které bude pokládat respondentovi. Výhodou je skutečnost, že všechny odpovědi nemusí být součástí výsledku kvantitativního výzkumu. Naopak nevýhodou je obtížnost vyhodnocení kvalitativních výstupů. (Zelenka, 2010, s. 29-31)

Kvantitativní metody

Metoda vědeckého výzkumu, která za pomoci proměnných znaků reprezentujících čísla, zjišťuje a následně zpracovává odpovědi na otázky. Výsledky jsou zpracovány pomocí statistických metod a interpretovány. Ve srovnání s kvalitativní metodou pracuje s mnohem větším množstvím dat a respondentů, méně závisí na subjektivních názorech, avšak samotná interpretace výsledků je náročnější. Nejvíce jsem čerpala informace z Českého statistického úřadu a využila jsem interpretace výsledků agentury CzechTourism, která využila převážně dotazníkového šetření.

- *Dotazník*

Využití pro kvantitativní i kvalitativní výzkum. Může být umístěn na internetu nebo může mít podobu tištěného dokumentu. Poskytuje informace na širokém vzorku respondentů a následně je vyhodnocován na bázi kvantitativních metod.

Primární informace

Informace, který byly získány provedením primárního výzkumu, kdy nejčastější formou je metoda dotazníkového šetření nebo terénního výzkumu. Získávají se informace přímým kontaktem s respondenty.

V diplomové práci jsou použity metody:

- *řízený rozhovor,*
- *dotazník,*
- *terénní výzkum.*

Sekundární informace

Mezi techniky sekundárního výzkumu náleží všechny analýzy již publikovaných informací. Například se může jednat o analýzu statistických údajů nebo odborných článků. Nevýhodou je malá aktuálnost a často není zaměřen na okruh těch problémů, které jsou pro nás stěžejní. (Zelenka, 2010, s. 32)

Využívají zjištěných poznatků, které byly zachyceny z prvotního sledování stavu, tzv. primárních informací a takto získaná data jsou vyhodnocována. V diplomové práci jsem užila především SWOT analýzu a komparativní metodu.

Metoda SWOT analýzy

Jde o metodiku strategického plánování, jež napomáhá nastínit a zpřesnit počáteční fázi projektové přípravy. Název metody pochází z anglického jazyka – silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), příležitosti (Opportunities) a rizika (Threats). Analýza se soustředí na dva širší aspekty – vnitřní a vnější faktory, které dále dělí na svůj pozitivní a negativní pohled. SWOT analýza poskytuje velmi dobrý základ pro přijetí strategie a to především provedením analýzy daného problému či území. (Marek a Kantor, 2009, s. 66)

Ve své knize Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu autorka Hrabánková (2011, s. 38) vysvětluje, že SWOT analýza je souhrnnou metodou, která zachycuje interní vlivy (silné a slabé stránky) a externí vlivy (příležitosti a hrozby), které působí komplexně na rozvoj regionu. Silné a slabé stránky jsou považovány za vnitřní faktory rozvoje regionů a naopak příležitosti a hrozby za vnější faktory.

Dle Kadeřábkové a Pekové (2012, s. 132) podstatou výše uvedené analýzy je akceptování silných stránek a snaha o eliminování stránek slabých, čímž dojde ke zvýšení možnosti budoucí realizace a tímto se omezuje dopad hrozeb, které hrozí danému projektu či zkoumanému území.

Vnější faktory

Zde se analyzují faktory, které vyplývají (příležitosti a rizika). Vztahují se k rizikům, které je nutno brát v úvahu při plánování projektu. Rizika jsou takové faktory, které eliminují příležitosti a zabraňují jejich případným změnám. Příležitosti slouží k překonání slabých stránek a naopak k rozvoji těch silných stránek. (Marek a Kantor, 2009, s. 67)

Vnitřní faktory

Jedná se o ty faktory, které se týkají situace projektu, která v dané chvíli existuje. Přímou v době, kdy začínáme vytvářet projekt – počáteční fáze. Rozlišujeme dva druhy vnitřních faktorů – silné a slabé stránky. (Marek a Kantor, 2009, s. 66)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

ÚSTAVNÍ VYMEZENÍ OBECNÍ SAMOSPRÁVY

§1 Ústavní pořádek a obecní samospráva

V právním státě je typické, že oblast veřejného práva je vymezena v předpisech, které tvoří ústavní pořádek státu. Stejný model je v obecné samosprávě.

Právní předpisy, které tvoří ústavní pořádek ČR:

- Ústava, která poskytuje obcím ochranu před zásahem státu do jejich činnosti.
- Listina základních práv a svobod, která deklaruje základní lidská práva a svobody.
- Evropská charta místní samosprávy, která je součástí právního řádu.

(Kočí, 2012, s. 13-14)

OBEC

Čtyři základní znaky:

- Území,
- občané,
- právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům,
- majetek a hospodaření s ním.“ (Kočí, 2012, s. 19)

Kadeřábková a Peková (2012, s. 19) rozvádí znaky obce detailněji. Zařadila zde také spravování svých záležitostí samostatně (samostatná působnost), vystupování v právních vztazích svým jménem a péče o rozvoj území.

Obec

Obec je základní územní samosprávná jednotka, ve které se nachází společenství občanů. Z pohledu obecního zřízení je to veřejnoprávní korporace, která má za úkol chránit svůj majetek. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a také nese odpovědnost v plném znění. (Kočí, 2012, s. 19)

Ve své knize autor Wokoun et al. (2008, s. 39) vymezuje obec jako „samosprávné společenství občanů s vlastním majetkem a vlastními příjmy, s nimiž samostatně hospodaří a za toto hospodaření přebírá plnou odpovědnost. Je samosprávným celkem, právnickou

osobou, do jejich vnitřních záležitostí lze zasahovat pouze zákonem a které samostatně rozhoduje o rozvoji vlastního území.“

1.1 Osídlení

Jedná se o velmi složitý systém, ve kterém jsou propojeny sídla mnoha vazbami, především na dodavatelsko-odběratelské úrovni, dále jsou propojeny sítí technické infrastruktury, pohybem obyvatelstva za prací – dojížděnkou za prací, rekreací a službami infrastruktury.

Systém osídlení má velmi dynamický charakter, neboť se rozvíjí v souladu s územními podmínkami (geografické, demografické, ekonomické a klimatické souvislosti). Popis a analýzu provádíme na základě charakteristik jednotlivých prvků sídel, tedy obcí a charakteristik mezi nimi. Ze statistického hlediska je nutné rozlišit obce a sídla. (Wokoun et al., 2008, s. 15)

Sídla

Jsou prostorově oddělené lidské sídliště, včetně výrobních i nevýrobních fondů. Základní rozdíl mezi obcí a sídlem je takový, že sídla nemají právní subjektivitu.

Rozlišujeme:

- Venkovská sídla, která se rozvíjí na bázi zemědělské výroby.
- Městská sídla, která se rozvíjí na bázi nezemědělského charakteru. (Wokoun et al., 2008, s. 23)

Obec

Základní územně správní jednotka, která má jasně vytyčené sídlo či více sídel, které mají vlastní právní subjektivitu.

Město

Města jsou větší nebo velká sídla, ve kterých se soustřeďují zájmy větších oblastí, pro které jsou města tzv. středisky. Zde směřuje síť cest, která spojuje město s okolím a umožňuje obyvatelům uspokojování jejich kulturních a ekonomických potřeb. Pro město je typické diferencované využití země, nachází se zde čtvrtě průmyslové, obchodní a bytné. (Wokoun et al., 2008, s. 34)

Podle Pekové a Kadeřábkové (2012, s. 5) jsou města sociálními organismy, které jsou vymezeny na základě jasně definovaného území, které se většinou nemění. Mezi hlavní zna-

ky odlišení od obce patří socioprofesní struktura obyvatel, jiné kulturní vzorce chování, větší distance osobních vztahů mezi obyvateli a nižší míra sociální kontroly. Naopak je zde větší organizace společnosti.

Ve své publikaci *Obecní samospráva* autor Kočí (2012, s. 21) charakterizoval město za podmínky, „že má alespoň 3.000 obyvatel a zároveň tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.“

Statutární město

Jedná se o obce, které jsou členěny na jednotlivé městské části nebo obvody a jejich vnitřní poměry ve věcech veřejné správy si upraví statutem. Tento je definován na základě vydané obecně závazné vyhlášky. Na území České republiky se nachází 25 statutárních měst. (Kočí, 2012, s. 20-21)

1.2 Práva a povinnosti občana obce

Občanem obce je fyzická osoba, která splňuje dva předpoklady:

- Občan České republiky s českým státním občanstvím, které získal narozením, osvojením, určením otcovství, nalezením na území ČR, prohlášením nebo udělením,
- v obci je hlášen k trvalému pobytu.

Práva občanů:

- Volit a být volen do zastupitelstva obce,
- rozhodovat o důležitých otázkách obce (má právo hlasovat v místním referendu),
- svobodně se vyjádřit před zastupitelstvem (vždy v souladu s jednacím řádem),
- vyjadřovat se k rozpočtu obce schváleného i závěrečného,
- nahlížet do obecních dokumentů (usnesení rady obce, výboru zastupitelstva, komisí rady obce, zápisy z jednání zastupitelstva obce apod.),
- podat návrhy, připomínky nebo podněty. (Kočí, 2012, s. 23-25)

Povinnosti obce dle zák. č. 128/2000 Sb. o obcích:

- Uspokojování potřeb veřejnosti a zvyšování její životní úrovně,
- zvyšování rozpočtových zdrojů,
- zvyšování atraktivity obcí,

- zlepšování demografické struktury,
- podpora místního, především malého a středního podnikání,
- zvýšení počtu pracovních příležitostí,
- zlepšení životního prostředí,
- zlepšení sociálních poměrů apod. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 26)

1.3 Působnost obce

Jedním z nejdůležitějších znaků obce jako veřejnoprávní korporace je oprávnění k výkonu činností, které má obec obstarat.

1.3.1 Samostatná působnost

Vykonává obecní samospráva a výčet jejích činností je uskutečňován na základě zákona. Do samostatné působnosti patří činnost zastupitelstva obce nebo rady obce (vydávání obecně závazných vyhlášek, nařízení obce či spolupráce s jinými subjekty). Obec musí konat v souladu se zásadami, mezi nejdůležitější patří zásada uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání.

1.3.2 Přenesená působnost

V některých knižních pramenech může být přenesená působnost označena jako delegování výkonu státní správy na nižší samosprávné celky. Například orgán kraje (krajský úřad) je nadřízeným orgánem a orgány státu (ministerstva) zde vystupují jako ústřední správní úřady, které samotný výkon státní správy koordinují, kontrolují a sjednocují. Samostatná působnost má přednost před přenesenou působností. (Kočí, 2012, s. 62-63)

1.4 PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE

Nařízení obce

„Právní předpis, který v přenesené působnosti vydává rada obce. Rada může nařízení vydat pouze na základě zákona a v jeho mezích, je-li k tomu zákonem zmocněna. Rada obce se nesmí od těchto zákonných pravidel odchýlit, jinak by takové nařízení bylo vydáno v rozporu se zákonem a Ústavní soud by jej mohl zrušit na základě návrhu krajského úřadu.“ (Kočí, 2012, s. 42)

Obecně závazná vyhláška obce

Jedná se o právní předpis, který vydává zastupitelstvo obce v jeho samostatné působnosti.

Jedná se o tyto případy:

- Zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (obec stanoví, které činnosti by ohrozily bezpečnost či by byly v rozporu s dobrými mravy).
- Pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních akcí, podniků a to včetně tanečních zábav a diskoték.
- Udržování čistoty ulic a dalších veřejných prostranství, udržování zeleně v zástavbě.

Základní kritéria při vydávání obecně závazných vyhlášek

- Obec musí pravomocně vydávat obecně závazné vyhlášky.
- Při vydávání musí obec dodržovat zákonem vymezenou věcnou působnost.
- Obsah vyhlášky musí být srozumitelný.
- Obec nesmí při vydávání vyhlášek zneužít zákonem jí svěřenou působnost. (Kočí, 2012, s. 44-46)

Zřizování a zakládání právních osob

Na základě samostatné působnosti může obec zřizovat právnické osoby nebo organizační složky obcí. Mezi právnické osoby patří:

- příspěvková organizace, které zpravidla nevytváří zisk,
- obchodní společnosti (akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným),
- obecně prospěšné společnosti,
- školské právnické osoby,
- veřejné výzkumné instituce. (Kočí, 2012, s. 47)

1.5 Spolupráce mezi obcemi

Jedná se o jedno ze základních oprávnění obcí při výkonu samostatné působnosti, kterého může využít na základě rozhodnutí svého zastupitelstva.

Právní nástroje

- „Na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- zakládáním právnických osob dle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.“
(Kočí, 2012, s. 55)

Dle zák.č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů platí, že občané mohou zakládat jednotlivá občanská sdružení, kluby, svazy, hnutí a další, které jsou právnickými osobami a orgány státu nemohou zasahovat neomezeně do jejich činnosti, pouze v mezích zákona. (Zákon o sdružování občanů. *Zákony online* [online]. 2005-2014 Ley.cz o.s.)

1.6 Hospodaření obce

Obec v rámci své samostatné působnosti řídí hospodaření obce, kterým zajišťuje trvale udržitelný rozvoj. Základní důkazní prostředek o hospodaření podává účetnictví obce, které musí povinně každá samosprávná jednotka vést dle zák.č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Každá obec je povinna hospodařit se svým majetkem, jakožto veřejnoprávní korporace a snažit se o rozvoj a ekonomický růst obce. Musí sledovat, zda dlužníci včas a řádně platí své závazky. Obec ručí sama za své rozhodnutí, které učiní v souvislosti s hospodařením. Stát neručí za hospodaření a závazky obcí, vyjma situace, kdy tento závazek stát převezme smluvně. (Wokoun et al., 2008, s. 64-65)

1.6.1 Rozpočet

Jedná se o finanční plán, dle kterého dané území hospodaří v rozpočtovém období. Rozpočet je důležitým nástrojem pro prosazování lokálních, regionálních zájmů a potřeb obyvatel obce. Základní požadavky na finanční systém jsou zakotveny v Evropské chartě místní samosprávy. Při hospodaření je nutné dodržovat fiskální pravidla.

Fiskální pravidla dle OECD:

- Transparentnost účetnictví,
- nutnost regulovat míru zadlužení územní samosprávy,
- přímá kontrola státem,
- odpovědnost za krytí výdajů,

- omezená daňová pravomoc územní samosprávy,
- jasně stanovená pravidla pro dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 234-235)

Principy finančního systému územní samosprávy

- Hospodaření dle ročního rozpočtu,
- přerozdělovací vztahy založené na spravedlnosti a slušnosti,
- nutná kontrola ze strany ústřední vlády,
- stabilita finančního systému,
- rozhodovací odpovědnost a následná odpovědnost za tato rozhodnutí územní samosprávou. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 235-236)

Roční rozpočet

Je základem finančního hospodaření každé obce či kraje, v poslední době se sestavuje i rozpočtový výhled, který má povahu střednědobého dokumentu. Jedná se součást dlouhodobé investiční strategie obce či kraje. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 240-242)

Výčet důležitých rozpočtových zásad

- Sestavování a následné schválení rozpočtu příslušným subjektem územní samosprávy. Pokud není schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří se do jeho schválení v tzv. rozpočtovém provizoriu.
- Rozpočet musí podávat reálný a pravdivý obraz o hospodaření dané jednotky, včetně odhadu příjmů a výdajů, aby bylo možné splnit finanční plán bez velkých odchylek.
- Rozpočet musí být úplný a vycházet z obecné rozpočtové skladby.
- Nutnost požádat auditora nebo jiný příslušný subjekt o přezkoumání hospodaření.
- Rozpočet by měl být dlouhodobě vyrovnaný, což je předpokladem pro úspěšné dlouhodobé hospodaření.
- Veřejnost musí být informována o plnění průběžného i následného rozpočtu. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 244-245)

Příjmy a výdaje

Jejich třídění vychází ze zásady jednotnosti a závaznosti v celé rozpočtové soustavě. Opírají se o zásadu dlouhodobé stability řízení, zásadu srozumitelnosti a kompatibility. Příjmy se člení do čtyř příjmových tříd – daňové, nedaňové, kapitálové (patří zde i vlastní příjmy) a přijaté dotace. Univerzálním principem třídění příjmů a výdajů je tzv. brutto princip. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 239-240)

Rozpočtová skladba

Pomocí rozpočtové skladby můžeme rozpočet rozdělit na běžný a kapitálový. Běžný rozpočet bilancuje běžné příjmy a výdaje, které se v budoucnosti budou opakovat. Naopak kapitálový rozpočet bilancuje příjmy a výdaje, které se vztahují ke krytí investic. Rozpočtová skladba umožňuje zjištění salda územního rozpočtu, tzn. příjmy – výdaje, pokud výsledek bude kladný, jedná se o přebytkový rozpočet a pokud vyjde záporný výsledek, dosáhli jsme za dané časové období deficitního rozpočtu.

1.7 Přezkoumávání hospodaření ÚSC a dobrovolných svazků obcí dle zák.č. 420/2004 Sb.

Povinnost nechat si přezkoumat hospodaření se vztahuje na :

- Územně správní jednotky (obec, Hl. město Praha a městské části Prahy, kraje),
- dobrovolný svazek obcí,
- regionální rada regionu soudržnosti.

Zkoumá se plnění příjmů a výdajů, náklady a výnosy, peněžní operace týkající se tvorby a použití peněžních fondů nebo sdružených prostředků, které jsou užity mezi dvěma nebo více ÚSC a finanční prostředky získány z cizích zdrojů. Kontroluje se řádné vyúčtování finančních vztahů vzhledem ke státnímu rozpočtu, krajskému či obecnímu rozpočtu. Zkoumá se hospodaření s jeho vlastním majetkem nebo státním. Přezkoumává se zadávání a samotné uskutečňování veřejných zakázek.

Uzavření smlouvy s auditorem nebo auditorskou společností

Pokud se pro přezkoumávání u auditorské společnosti rozhodne obec, hl.město Praha, dobrovolný svazek obcí, městská část Prahy nebo kraj, tak je jim uložena povinnost uzavřít písemnou smlouvu s auditorem o poskytnutí auditorské činnosti dle zákona upravující činnost auditorů, zák. č. 93/2009 Sb..

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti

Zpracovává se protokol o kontrole dle kontrolního řádu na základě jednotlivých přezkoumávání. Zpráva musí obsahovat přesné místo, období, rok, za který bylo přezkoumání vykonáno, dále popis zjištěných chyb a nedostatků, označení všech dokladů, které byly využity při přezkumu a poslední náležitostí je závěr z přezkoumání. Tento musí obsahovat přesně specifikované nedostatky (porušení rozpočtové kázně, neúplnost, nesprávnost, pozměňování záznamů nebo dokladů). V závěru zprávy musí být uvedena upozornění na případná rizika, která mohou mít v budoucnosti negativní dopad na hospodaření ÚSC.

Pokud byly zjištěny chyby a nedostatky ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, je ÚSC povinen o tom podat písemnou informaci příslušného přezkoumávajícímu orgánu, nejpozději do 15 dnů ode dne projednání této zprávy.

Pořádkové pokuty uložené ÚSC auditorem či příslušným orgánem

Územní celek se může dopustit správního deliktu, pokud do 15 dnů po projednání zprávy o výsledku hospodaření zhotovené auditorem nebo příslušným orgánem nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkumu nebo v zápise dílčího přezkoumání nebo pokud o tomto nepodá písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu. Dále se dopustí správního deliktu, pokud neposkytne auditorovi na jeho žádost veškeré materiály, dokumenty, informace nebo vysvětlení dle kontrolního řádu. Za správní delikt hrozí ÚSC pořádková pokuta až do výše 50.000,-Kč, její výše závisí na závažnosti správního deliktu (způsob spáchání, následky a okolnosti spáchání deliktu). (Ministerstvo financí České republiky: Přezkoumávání hospodaření ÚSC [online]. © 2005-2013)

1.8 Regionalistika

„Regionální vědy – regionalistka je chápána jako rámcový a souhrnný obor, zabývající se studiem prostorových jevů, procesů a vztahů. Při hlubším pohledu na prostorové vztahy, procesy, jevy atd. se nemůžeme vyhnout charakteristice prostorového uspořádání společnosti, která úzce souvisí s osídlením a sídelní strukturou určitého území (republika, region, subregion atd.) Shrneme-li, základem zkoumání regionálních věd je studium regionu (určitého konkrétního nebo vymezeného území) v jeho mnohotvárné podobě.“ (Wokoun et al., 2008, s. 9)

Regionalismus

Souvisí s odborným zájmem regionálních věd a disciplín. Má historickou vazbu na formování novodobého českého státu, ale i na vznik samostatného Československa v roce 1918, kdy nově vzniklý stát musel řešit nejen otázky hospodářské, sociální, ale i politické a správní. Odborná veřejnost dala velmi silný podnět regionálnímu hnutí, které navázalo na tradici regionalismu a začalo se úspěšně rozvíjet. V tomto období byly definovány pojmy jako region či regionalismus, který byl chápán jako směr, ale i jako metoda k řešení politických, ekonomických a sociálních problémů v zemi. Pozornost se obracela na osoby, které měly schopnosti k rozvoji území a staly se hlavními aktéry regionálního rozvoje. Bohužel v době okupace země a v poválečném období regionalismus upadal a neměl téměř šanci na znovuzrození až do vzniku České republiky, kdy se regionální identita stala součástí identity evropské.

Nejčastěji je současný regionalismus definován jako pocit určité zvláštnosti, vědomí skupiny lidí nebo regionální identifikace a loajality, které jsou sdílené navzájem mezi lidmi žijících na vytyčeném území nebo regionu. (Wokoun et al., 2008, s. 11)

„Avšak definic pro vyjádření podstaty regionalismu je několik, např. Veřejná správa a regionální plánování shodně chápou regionalismus jako snahu definovat územní celky pro novou, tzv. prostřední úroveň vlády a správy (tj. mezinárodní a lokální úrovni), aby veřejná správa a regionální plánování byly výkonnější a efektivnější.“ (Wokoun et al., 2011, s. 1)

Současné projevy regionalismu

V porovnání s minulostí k typickým rysům současného evropského regionalismu patří jeho ekonomická a politická dimenze, kdy tradiční rysy, které jsou uvedeny výše, ustupují do pozadí a pomalu se vytrácejí.

Mezi hlavní charakteristický rys regionalismu z pohledu politického je úsilí o vytvoření regionální samosprávy s co nejvíce pravomocemi, které budou zavedeny a budou platit na celém území státu, které přinesou lepší podmínky pro rozvoj než v rámci celostátních a správních struktur. Regionální samospráva je například plně vyvinuta ve Španělsku, kdy samosprávné regiony se zde nazývají autonomní oblasti a jsou zde považovány za základní článek celého správního systému. V České republice máme samosprávné celky v podobě vyšších územních celků, které představují kraje. V roce 1997 vzniklo 14 krajů a jejich fungování jako samosprávných celků je od roku 2001.

V posledních letech se rozmáhá meziregionální spolupráce na mezistátní úrovni na základě tzv. euroregionů. Součástí této spolupráce je i Česká republika, která je zapojena do 13 euroregionů.

Zájem obyvatel o politické, kulturní a sociální dění v jejich regionu, kde bydlí či pracují, velmi roste. Tento jev podnítil rozvoj regionálních sdělovacích prostředků.

Charakteristickým rysem vývoje hospodářství je orientace firem na regionální sféru, například různé regionální banky či firmy v zastoupení národních či nadnárodních poměrů. (Wokoun et al., 2008, s. 12-14)

1.9 Rozvojové procesy ve městech, obcích a regionech

Při zkoumání jednotlivých rozvojových procesů je výhodné využít nejen tvrdá data získaná například ze statistického úřadu, ale i analýzy sociologické a sociálně psychologické, které ovlivňují rozvojové aktivity. Při hodnocení potenciálu měst či regionů se proto využívá kvantitativních a kvalitativních metod, které vycházejí ze sociálních metod (anketa, dotazníkové šetření nebo řízený rozhovor). Kvantitativní metody využívají tzv. tvrdá data. Mezi základní faktory dynamiky vývoje zkoumaného území patří sídelní struktura, přírodní zdroje, území, dostupnost a kvalita technické infrastruktury (vodovod, kanalizace), bytový fond, občanská vybavenost, lidské zdroje, klima města a další. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 48)

1.9.1 Urbanizace

Urbanizační procesy diferencují strukturu osídlení, díky kterým poznáváme civilizační, ekonomické, sociální a kulturní změny v rozvoji území. Tyto poznatky umožňují odhadnout směry budoucího vývoje území.

Autor Wokoun (2008, s. 34) ve své knize o procesu urbanizace říká, že „patří k procesům, které modifikují, nebo i mění sociální strukturu nejen určitého lokálního a regionálního společenství, ale i celé společnosti.“

Podle Kadeřábkové a Pekové (2012, s. 20) urbanizace ovlivňuje mnoho oblastí rozvoje obce či regionu, mezi které patří ekonomická, sociální nebo kulturní sféra. Z hlediska hodnocení urbanizace jsou využívány urbanizační procesy, například demografické hledisko (zvyšování počtu obyvatel), ekonomické (koncentrace hospodářských odvětví), sociální a administrativní hledisko. Z výše uvedeného je zřejmé, že kvalita hodnocení je různorodá.

1.9.2 Suburbanizace

Jedná se o rozvoj oblastí v průmyslově rozvinutých zemích. Jejím hlavním znakem je přesun obyvatelstva a společenských činností z metropolitních částí do předměstí, které je za hranicí souvislého městského území. V podmínkách České republiky dochází v rámci aglomerací k poklesu obyvatel v jádrových městech a na druhé straně k nárůstu obyvatel především v přilehlých obcích. (Wokoun et al., 2011, s. 53)

Kadeřábková a Peková (2012, s. 62-63) ve své knize uvádí, že vlivem suburbanizačních procesů dochází k populačnímu růstu a města se přelínají až do okrajových částí. Suburbanizace je spojena s migrací z centrálních částí měst a z území ležících mimo aglomerace. Tento proces ovlivnil vývoj cen pozemků v okrajových částech měst, které jsou levnější než ve městech, kde je příznivá dostupnost služeb, dostatečná občanská vybavenost a dopravní dostupnost. Negativně tento proces ovlivnil zemědělskou půdu, která je likvidována výstavbou nových rodinných domů, což utváří nový reliéf krajiny.

1.9.3 Desurbanizace

Jedná se o proces, který je spojený s migrací obyvatel do venkovských oblastí, malých nebo středních měst. Může se také jednat o přesun přímo do venkovských sídel. (Wokoun et al., 2011, s. 58)

Nepřímá urbanizace

Hovoříme o procesu urbanizaci ve vztahu k vesnicím, která byla vyvolána technickým pokrokem zemědělství, díky kterému dochází ke zprůmyslnění zemědělské výroby, která je spojená se změnou charakteru práce. Tento proces má za důsledek snižování počtu pracujících v zemědělství a zvýšení vyjížděky obyvatel vesnic do měst. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 65)

1.10 TEORIE REGIONU

Koncepce regionu

První zmínky o koncepci regionu tkví v otázce rozdělení zemského povrchu na jednotlivé části, které jsou součástí cílů geografického výzkumu. V 18. a 19. století v období novověku byla použita myšlenka vnímání existence regionu na základě přirozeného rozdělení v souladu s vlastnostmi povrchu země. Poprvé jasně zformuloval myšlenku přírodního geografického regionu anglický geograf Herbertson, kdy rozvoj jeho myšlenky byl spjat

s pojetím geografické krajiny. Ve dvacátých letech geograf Schlütter spojil definici geografie s pojetím krajiny. Na přelomu století byl velký důraz kladen na složky fyzicko-geografické sféry. Velký význam celkově pro geografii i koncepci regionu má tzv. teorie centrálních míst. (Wokoun et al., 2008, s. 63-64)

1.10.1 Struktura regionu

Jedna z nejdůležitějších vlastností regionu je jejich struktura. Rozlišujeme dva typy regionů, homogenní, které se vyznačují stejnorodostí svých vlastností a nehomogenní, které se naopak vyznačují nestejnorodostí vlastností, ale mají funkční jednotnost.

- *Homogenní regiony (stejnorodé)*

Vymezování regionů, tzv. regionalizace je zaměřena u tohoto typu regionů na nalezení shody jevů. Také se přihlíží k typům vazeb mezi složkami krajinné sféry, ale není to jedna z důležitých podmínek, řadí se na nižší úroveň. Na základě tohoto způsobu můžeme vymezit oblasti s převahou pěstování řepky či brambor. Homogenní regiony jsou častější ve fyzické geografii (klimatické podmínky). (Wokoun et al., 2011, s. 86)

- *Nehomogenní regiony (heterogenní, nodální, spádové, uzlové, funkční)*

Jsou jednotné ve vztahu jejich vnitřní struktury. Skládají se z hlavního nodálního centra (nodální uzel) nebo z více takových nodálních center a zázemí, které jsou na uzly napojeny toky či drahami. Ve vymezování heterogenních regionů nás nejvíce zajímají vzájemné vztahy mezi složkami krajinné sféry. Regionalizace se provádí pomocí vymezení vzájemně na sebe působících prostorových prvků (hmota, energie, informace), které je spojují. Přihlížíme na postavení těchto prvků v hierarchické stupnici geosystému. Kritériem pro spojení je intenzita vazeb mezi nimi.

- *Spádové regiony*

Jsou příkladem nodálních regionů a představují město se svým okolím, které jsou vázány obchodními vazbami. Přesněji byly vymezeny jako oblasti, ze kterých lidé jezdí nakupovat do určitého obchodního centra. Nodální regiony zahrnují především přemísťování osob a produktů z jednoho místa do druhého. (Wokoun et al., 2011, s. 86-87)

Hierarchie regionu

Při zkoumání samotného regionu je velmi důležité určit řád a hierarchii regionů. Zkoumáním byla vysvětlena hierarchie středisek a jejich vztah mezi středisky vyššího řádu se stře-

disky nižšího řádu. Střediska jsou klasifikována do čtyř stupňů (vyšší, nižší, nejnižší a pomocná střediska). Ve střediscích vyššího řádu je větší výběr zboží a služeb než ve střediscích řádu nižšího. Region, který poskytuje středisku služby, je označován jako zázemí centrálních míst. V praxi užíváme označení pro různé stupně regionů jako mikroregiony, mezoregiony a makroregiony. K vyjádření hierarchické podřazenosti regionu použijeme označení subregion. (Wokoun et al., 2008, s. 68)

1.11 Regionalizace

Postup, který slouží k vymezení jednotlivých regionů a to na základě cíle a druhu prostoru, v závislosti na historickém vývoji geografie jako vědy a na celkové úrovni poznání.

Lze konstatovat, že regionalizací se rozumí zpracování informací o umístění předmětů a jevů na zemi. Při tomto procesu dochází k vydělení krajinné sféry.

„Vydělení geografických regionů na základě dvou hledisek:

- Objektivního (znamená pevnost vazeb mezi složkami regionů),
- subjektivního (na základě úkolů výzkumu).“ (Wokoun et al., 2008, s. 69)

V procesu regionalizace můžeme postupovat dvěma způsoby: shora nebo zdola. Pokud se jedná o regionalizaci způsobem druhým, „zdola“, vycházíme od těch nejzákladnějších jednotek. Dvě a více jednotek, které mají silnější vazbu, vytvoří mezi sebou region. Tato metoda je méně přesná než při regionalizaci „shora“, kde se snažíme vymezit typická území regionů. (Wokoun et al., 2011, s. 90)

Teorie lokalizace

Je úzce spjata s vlastními teoretickými základy regionální ekonomiky. Můžeme říci, že se snaží identifikovat rozhodující zákonitosti při lokalizaci daného ekonomického či výrobně podnikatelského subjektu.

Tvůrce finální podoby klasické teorie lokalizace je A. Weber, který usiloval o minimalizaci výrobních nákladů. Stanovil tři faktory lokalizace průmyslového závodu:

- „Dopravní náklady,
- náklady na pracovní sílu,
- spotřebitelské aglomerace (trhy).“ (Wokoun et al., 2008, s. 87)

1.12 Účast VS v regionálním rozvoji

Regionální rozvoj

Synonymem pro regionální rozvoj je sousloví ekonomický rozvoj. Cílem je dosažení dlouhodobého ekonomického rozvoje na daném území, který povede ke zvýšení konkurenceschopnosti, zvyšování životní úrovně a kvality životů jejich obyvatel. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 20)

Veřejná správa

Jedná se o druh činnosti (tj. spravování), nebo instituci (organizace), která veřejnou správu vykonává. Činnost veřejné správy vykonávají její nositelé v rozsahu činností stanovených zákonem a zpravidla jsou oprávněni jednat jménem příslušného subjektu.

Hlavní aktéři v regionálním rozvoji

Zákonodárné složky, výkonné složky státu, orgány samosprávy, rozvojové agentury, hospodářské a agrární komory, instituce veřejného sektoru. (Hrabánková, 2011, s. 41)

Úloha státní správy v regionálním rozvoji

Hlavním cílem je zvyšování konkurenceschopnosti regionů s důrazem na růst potenciálu socioekonomického a environmentálního. Dále vytváří koncepci regionální politiky státu, identifikuje a pracuje s regionálními disparitami a stanovuje problémové regiony.

(Hrabánková, 2011, s. 42)

Úloha obce v regionálním rozvoji

Obec zabezpečuje koncepční a výkonnou činnost jejich samosprávných orgánů, která se týká místního rozvoje, dále iniciuje činnosti v oblasti nadmístních problémů a definuje programy s jejich následnou participací v regionálních programech. Podporuje místní podnikatele, kteří podpoří růst rozvoje regionu. Obec může v rámci fondů EU čerpat finanční prostředky prostřednictvím žádosti, které předchází projekt. Nedílnou podmínkou žádosti je schválený Strategický plán rozvoje obce. (Hrabánková, 2011, s. 43)

1.12.1 Strategický plán obce

Koncepční písemný dokument konkretizující záměry obce, aktivity (rozvoj) obce a vize v dalším časovém horizontu. Úkolem plánu rozvoje obce je definovat zájmy obce a podnikatelských subjektů včetně stanovení předpokladů realizace a financování a koordinovat

vynakládání veřejných investic. Zapojením soukromého sektoru a ostatních institucí se vytváří partnerství a příznivé podmínky pro budoucí spolupráci. (Hrabánková, 2011, s. 44)

Proces sestavování strategického plánu

Nejprve je nutné získat konkrétní údaje o obci. Na základě těchto dat se zpracovává socio-ekonomická analýza. Obsahuje souhrn informací z pohledu demografického, administrativního, občanského, ekonomického a územně technického. V další fázi je nutné provést průzkum podnikatelského a společenského prostředí. Cílem šetření je zjistit postoj podnikatelů a občanů k obci a zjištění jejich názorů a plánů do budoucna. Důležitou součástí je analýza vnitřních podmínek dosavadního vývoje obce (stanovení slabých a silných stránek), rozvojových příležitostí nebo hrozeb. Následně dle podkladů socio-ekonomické analýzy a SWOT analýzy se stanoví vize obce. Definují se prioritní oblasti rozvoje, aby bylo možné dosáhnout stanovené vize. (Hrabánková, 2011, s. 46)

1.13 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

V České republice je problematika strategického plánování území součástí zák.č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích) a zák.č. 248/2000 Sb. (zákon o podpoře regionálního rozvoje). Strategický plán je zaměřen více na společenskou a ekonomickou sféru než na územní plán. Náležitosti, které by měl strategický plán obsahovat, nejsou definovány zákonem. Územní plán vychází ze stavebního zákona, kde jsou jeho náležitosti jasně stanoveny. V České republice je vytváření strategického plánu limitováno nestabilním právním a finančním prostředím. Přesto většina obcí a měst mají vytvořené strategické dokumenty. Je zapotřebí, aby se regionální samospráva zaměřila na využití potenciálu strategického plánování a podporu rozvoje území více, než je tomu nyní. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 122-123)

Strategické plánování obcí, měst a regionů

Strategie je nejvyšší etapa lidské činnosti, která je spojována s pojmy jako strategické řízení, strategický management nebo proces strategického managementu. Plánování obcí či měst je jedním z nejmodernějších a hlavních faktorů pro vyvážený rozvoj daného území s ohledem na dodržování zásad udržitelného rozvoje. Uplatněním strategických dokumentů a územních plánů lze spojit ekonomický a sociální růst s důrazem na zachování kvality životního prostředí. Obce si prostřednictvím založení partnerství se sektorem veřejným, neziskovým a podnikatelským specifikují hlavní směry a cíle, kde chce dané území směřovat. Zároveň si zlepšují pozici pro získávání vnějších finančních zdrojů, jako jsou dotace.

Cílem je, aby strategie byla vytvořená v souladu s názory všech zúčastněných aktérů regionálního rozvoje a aby byla reálným dokumentem, který vychází z potřeb a představ obce. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 124-125)

Význam strategického řízení

Jeho význam je spatřován ve vytváření stabilního prostředí pro veškeré aktivity všech aktérů v oblasti sociální a ekonomické, především pro potenciální investory. Proces strategického řízení pomáhá lépe definovat cíle a jejich další směr v budoucnosti. Dále umožňuje lepší předvídání budoucnosti, zvyšuje schopnost dané organizace či území rychle se rozhodnout a danou příležitost efektivně využít, naopak přináší snížení hrozících rizik a hrozeb okolního prostředí. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 127-128)

1.13.1 Strategický management

Jedná se o návrh žádané budoucnosti, stanovení směru a cest, které nás k ní dovedou. Jeho součástí jsou určité myšlenky a akce zkoumané z dlouhodobého pohledu na celou organizaci. Strategie je soubor rozhodnutí, kdy každé nové rozhodnutí má za následek vymazání podřízených rozhodnutí a dále má dopad na všechny zúčastněné aktéry (zákazníci, dodavatelé, zaměstnanci). Strategický management využívá mnoho analytických metod, mezi nejznámější patří metoda SWOT, SPACE nebo PEST. Výsledkem strategického managementu je vlastní plán rozvoje obsahující veškeré organizační změny, pomocí nichž jsou stanoveny standardy výkonu a dochází ke snižování rizika správních omylů. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 129-130)

Přínosy územních plánů a udržitelný rozvoj

Kvalitně a správně zpracovaný územní plán obce, města nebo kraje může do značné míry ovlivnit ekonomické, sociální nebo environmentální procesy v budoucnosti.

Základní přínosy:

- Předcházení úbytku obyvatelstva na daném území pomocí návrhu nabídky a následné výstavby domů pro bydlení, sport a rekreaci nebo služeb pro veřejnost.
- Vytváření nových pracovních míst v terciární sféře, čímž dojde k posílení počtu nabídek pracovních míst.
- Návrh využití nepoužívaných objektů například starých budov továren pro oblast podnikání. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 118)

1.14 Regionální politika

„Ve výkladovém slovníku „Dictionary of Human Geography“ je definována jako „součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem.“ (Wokoun, 2011, s. 100)

V knize Regionální politika a její nástroje autor Stejskal (2009, s. 12) definoval regionální politiku jako „všechny veřejné přímé a nepřímé intervence státu, regionu, obcí a měst, vedoucí k lepšímu prostorovému rozdělení ekonomických i mimoekonomických činností. Lze v ní vidět snahu korigovat určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů, jimiž je ekonomický růst a zlepšení sociálního rozdělení.“

V knize „Regional Policy: A European Approach“ je uvedena následující definice: „Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“ (Wokoun, 2011, s. 100)

„Učební text „Základy prostorové ekonomiky“ charakterizuje regionální politiku jako „soubor opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji dílčích regionů.“ (Wokoun, 2011, s. 100)

Autor Artobolevski (1997, s. 8) ve své knize Regional policy in Europe tvrdí, že „regionální politika zahrnuje různé regionální programy, pomocí kterých jsou pravomoci centrálních vlád přenášeny na nižší úroveň, samosprávu. Regionální politika zahrnuje veškeré aktivity státu, kde je hlavní prioritou dosažení stanovených cílů (ekonomických a politických) a tím zdůrazňuje účel intervence státu.“

1.14.1 Nástroje regionální politiky

- Makroekonomické nástroje

Užití těchto nástrojů je limitováno národohospodářskými cíli, mezi které patří například vyrovnanost platební bilance, udržení inflace a další.

Fiskální politika

Jedná se o meziregionální přerozdělování státního rozpočtu pomocí systému odvodu finančních prostředků a daní na straně jedné a struktury výdajů státního rozpočtu na straně druhé. Snížením daňových sazeb v regionech s nízkou poptávkou dojde k jejímu zvýšení a naopak.

Monetární politika

Hlavní úlohou je ovlivňování množství peněz v ekonomice, které není snadné, neboť je tento jev spojen s negativním ovlivněním inflace. Regionalizaci lze provést zvýhodněním podmínek k úvěrům například poklesem úrokové míry.

Protekcjonismus

Státní ovlivňování dovozů prostřednictvím dovozních limitů a cel v určitém regionu - regionalizace protekcjonismu. Smyslem je na krátkou dobu uvalit vysoká cla a tím poskytnou podnikům v daném regionu šanci na znovuoživení konkurenceschopnosti svých produktů. (Wokoun et al., 2008, s. 107-109)

- Mikroekonomické nástroje

Mají podobu finančních částek, které jsou účelově užity na konkrétní problém. Cílem je obnovení rovnováhy práce, která je součástí regionálního trhu. Patří sem dvě stránky, práce a kapitál.

Relokace pracovních sil

Nástroje bývají většinou zaměřeny na podporu kapitálu v problémové oblasti a tvorbu nových pracovních míst, čímž dojde k celkové stabilizaci území. Opakem však může být podpora emigrace obyvatelstva z regionu a to například formou úhrad nákladů za stěhování či přepravu osob nebo vykoupením jejich nemovitostí a následnou podporou při koupi nových v jiném regionu. V současné době je nejčtenějším nástrojem podpora rekvalifikačních kurzů, které do regionu přitáhnou kapitál. (Wokoun et al., 2008, s. 110-111)

Relokace kapitálu

Mezi hlavní úkol relokace kapitálu patří tvorba nových pracovních příležitostí v regionu. Může se jednat o podporu již zavedené firmy a to rozšířením výroby či převedením výroby na jiný druh produkce, což povede k větší prosperitě firmy. Mezi dva hlavní nástroje patří

stimulace a restrikce, která povede ke ztížení podmínek fungování kapitálu a tím dojde k nepřímému tlaku na společnost, aby zvážila přesun firmy do jiné lokality.

Úrovně regionální politiky dle EU

- *Nadnárodní*, kterou nezávisle provádí EU.
- *Národní*, kterou provádí jednotlivé členské země EU.
- *Regionální*, která je přítomna ve většině zemí. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 35)

1.14.2 Principy regionální politiky EU

Využití strukturálních fondů a regionální politika jsou upravovány principy, které jsou uvedeny níže.

- *Solidarita*: Hospodářsky vyspělejší země financují méně vyspělé země ze společného rozpočtu.
- *Subsidiarita*: Realizování cílů na co nejnižší úrovni.
- *Koncentrace*: Směřování finančních prostředků k největším problémům s cílem dosažení co největších výsledků.
- *Partnerství*: Spolupráce mezi orgány na všech úrovních.
- *Programování*: Finanční pomoc z fondů je poskytována na základě víceletých programů.
- *Adicionalita*: Finanční prostředky ze společných rozpočtů mají pouze doplňkový charakter. Země musí mít svůj vlastní dostatečný příjem. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 40)

1.15 Cestovní ruch a jeho vymezení

Jedná se o komplexní jev, který je přítomný v určitém čase a místě a je spjat s mnoha lidskými činnostmi. Produktem cestovního ruchu je služba, která vykazuje určité specifické vlastnosti:

- *nehmatatelnost*,
- *neoddělitelnost*,
- *proměnlivost*,

- *pomíjivost.* (Holešinská, 2012, s. 19)

Cestovní ruch jako systém

Neprobíhá individuálně, ale je součástí vnitřního a vnějšího prostředí. Vnitřní prostředí tvoří dva podsystémy:

- *Subjekt cestovního ruchu* (návštěvníci).
- *Objekt cestovního ruchu*, který se skládá z dalších tří podsystémů: destinace, organizace cestovního ruchu (veřejný sektor) a zájmová sdružení, asociace. (Holešinská, 2012, s. 19)

1.15.1 Vlivy cestovního ruchu

Bez ohledu na to, zda jsou vlivy pozitivní nebo negativní, lze je členit dle toho, kdo je původcem vlivu. Rozlišujeme exogenní, které vznikly působením okolí cestovního ruchu a endogenní, jehož příčinou je samotný cestovní ruch. Jako příklad exogenního vlivu jsou přírodní katastrofy, detailně v ČR povodně. (Holešinská, 2012, s. 21)

- *Ekonomické vlivy*

Můžeme říct, že cestovní ruch je z hlediska hospodářství považován za nástroj, kterým můžeme dosáhnout ekonomického růstu. Mezi pozitivní vlivy můžeme zařadit vytvoření pracovních míst – zvyšuje zaměstnanost, vyrovnaní platební bilance, přináší nové investice a také má značný význam na růstu HDP.

Mezi negativní vlivy můžeme zařadit únik vyvolaných příjmů z cestovního ruchu mimo destinaci, ve které byly příjmy primárně realizovány. Dále zde patří sezónnost odvětví, což má za následek nestabilitu v oblasti nezaměstnanosti. Zde jsou z převážné míry vytvářeny místa krátkodobého charakteru za využití nekvalifikované pracovní síly. (Holešinská, 2012, s. 22-23)

- *Sociálně-kulturní vlivy*

Zde se jedná o přímý či nepřímý kontakt místních obyvatel s návštěvníky, turisty destinace. Mezi pozitivní řadíme zvýšení životního standardu místních obyvatel způsobeného využitím nabízených služeb turisty. Mezi negativní řadíme přílišnou koncentraci místních obyvatel a turistů na jednom území. (Holešinská, 2012, s. 23)

- *Environmentální vlivy*

Cestovní ruch využívá zdroje, které jsou vzácné a tudíž značně omezené. Je nutné, aby destinace, která disponuje těmito zdroji, regulovala jejich užívání v zájmu udržitelnosti, kterého je možné dosáhnout ochranou životního prostředí, především výstavbou přírodních parků nebo omezováním vstupů do hodnotných kulturních objektů. (Holešínská, 2012, s. 23)

1.15.2 Cestovní ruch a jeho vazby na veřejnou ekonomii

O cestovním ruchu se dá říci, že se řadí mezi hospodářské odvětví, které má značný vliv na ekonomický růst země a svojí činností se řadí mezi ziskový sektor. Nicméně lze říci, že prvotní nabídka cestovního ruchu je ve větší míře tvořena veřejnými statky.

Veřejné statky

Příkladem veřejných statků v cestovním ruchu jsou kulturní památky (hrady, zámky), přírodní atraktivity (přírodní parky, národní parky, CHKO), infrastruktura (silnice, cyklostezky) a poskytování informací (turistická informační centra).

Je nutné podotknout, že v cestovním ruchu existují volné statky, které nebyly vytvořeny lidskou činností a je těžké, téměř nemožné, určit vlastníka. Například výhledy, hory apod. (Holešínská, 2012, s. 24)

Cíle a nástroje cestovního ruchu

Je nutné, aby cíle cestovního ruchu byly v souladu s cíli hospodářské politiky a neměly by být v rozporu s cíli veřejné politiky, neboť její vlastní činnost zasahuje do oblasti cestovního ruchu.

Cíle

- Ekonomické,
- sociální,
- environmentální.

Nástroje politiky cestovního ruchu:

- úroveň působení (makro či mikro úroveň),
- charakter vlivu (přímé a nepřímé),

- oblast působení (měnové či fiskální),
- způsob ovlivňování (plošné nebo selektivní).

Dále jiné autoři uvádí další nástroje:

- Institucionální,
- nástroje obecného plánování,
- legislativní nástroje,
- finanční nástroje,
- komunikační nástroje. (Holešínská, 2012, s. 37-38)

1.16 Destinační management

Pojem destinace

Obecně známá definice destinace zní, že se jedná o ohraničené území (vymezené), které vykazuje jednotnost nebo se odlišuje určitým organizačním principem od jiných území.

Autorka Holešínská v knize Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu vysvětluje destinaci jako „územní celek, který se vyznačuje společným postupem při využívání potenciálu (resp. sdílenými předpoklady pro aktivaci tohoto potenciálu) pro rozvoj cestovního ruchu, sdílenou kapacitou území pro tento rozvoj (únosnou mírou aktivace zmíněného potenciálu), společným životním cyklem cestovního ruchu a společnými procesy cestovního ruchu (destinační procesy).“ (Holešínská, 2012, s. 43)

Pojem destinační management

V České republice se nejčastěji vyskytuje definice destinačního managementu dle autorů Páskové a Zelenky (Výkladový slovník cestovního ruchu, 2002, s. 488), kteří uvádí, že je to „soubor technik nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci.“

Detailněji rozepsaná definice podle autorky Holešínské (2012, s. 47) zní, že „destinační management, neboli řízení destinace, je specifická forma řízení, která spočívá v procesu založeném na kooperaci (spolupráci) mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry cestovního ruchu a na koordinaci v oblasti plánování, organizování a rozhodování v destinaci (tzv. princip 2K), přičemž klíčovým faktorem úspěšné realizace destinačního řízení je vzájemná komunikace (princip 3K).“

Autor Morrison (1995, s. 508) ve své knize Marketing pohostinství a cestovního ruchu říká, že k dosažení prosperujícího vývoje určitého místa nebo destinace je nutné zavést tzv. destinační mix, kterým nazývá „směs, založenou na spolupráci podnikatelských subjektů pohostinství a cestovního ruchu v určité oblasti, vznikající spojením všech zdrojů služeb pohostinství a cestovního ruchu, společenských událostí a atraktivit, zařízení, infrastruktury i dopravy“.

Charakteristika výkonu destinačního managementu

Hovoříme o nejefektivnějším způsobu řízení turismu v regionech, který umí zareagovat na neustále rostoucí tlak konkurenčního prostředí. Důležitým prvkem je přeměna spolupráce v partnerství, jehož smyslem je vytvoření procesů služeb, které motivuje poskytovatele služeb ke spolupráci s jinými subjekty. Charakteristickým rysem destinačního managementu je, že pojímá území jako jeden subjekt s mnoha rozdílnými vnitřními jednotkami uvnitř, mezi kterými existují různě silné vazby. Základním principem destinačního managementu je kooperace, která by měla být pro všechny zúčastněné výhodná.

Druhy spolupráce v rámci destinačního managementu mezi:

- Podnikateli uvnitř privátní sféry (například hotely pro společnou dopravu klientů nebo společnou restauraci).
- Orgány samosprávy a státní správy a privátní správa a veřejná sféra (tvorba strategií a koncepcí rozvoje turismu v rámci destinace). (Nejdl, 2011, s. 140-144)

Pojem marketing cestovního ruchu definuje Morrison (1995, 16 s.) ve své knize Marketing pohostinství a cestovního ruchu jako „plynulý proces probíhající v dílčích krocích, prostřednictvím něhož management v odvětví pohostinství a cestovního ruchu plánuje, zkoumá, naplňuje, kontroluje a vyhodnocuje činnosti navržené k zajištění jak zákaznických potřeb a skrytých přání, tak i cílů své vlastní organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jednotlivce a jeho účinnost se dále může zvýšit či snížit činnostmi dalších komplementárních organizací“.

1.17 Vymezení problematiky regionů a disparit

Region

Pojem region je možné definovat různými způsoby, kdy obecná definice je uvedena v knize Ekonomické činnosti obcí jako faktor regionálních rozdílů autorkou Hasprovou, Jáčo-

vou a Syrovátkovou (2009, s. 20), ve které vymezuje region jako „část zemského povrchu s určitými typickými znaky.

Existují dva základní druhy regionů:

- Fyzicko-geografická (reliéf, klima, vodstvo),
- sociálně geografický (nodální).

Například autor Nejdrl (2011, s. 42) ve své knize Management destinace cestovního ruchu popisuje region jako „územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků (z hlediska zastoupení, rozmístění a reprezentativních jevů) nebo společných procesů (procesy, vazby). Znaky jsou fyzicko-geografické a sociálně-geografické charakteristiky, například přírodní, kulturně-historické, socioekonomické apod.“

Další členění je možné dle potřeb Evropské komise, které je rozepsáno v knize autorů Fiala a Pitrová (2003, s. 444).

- Zaostalé regiony,
- regiony poznamenané průmyslovým úpadkem či ekonomickou recesí,
- periferní regiony,
- příhraniční regiony,
- regiony s urbanistickými problémy,
- venkovské regiony.

Nicméně regiony mají společné administrativní členění dle jednotek NUTS a jejich smyslem je zajištění téměř totožných podmínek k následné komparaci jednotlivých evropských regionů. Hlavní dělení je dle počtu obyvatel a rozlohy. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 20-21)

1.17.1 EU vymezila šest regionů NUTS, kdy v případě ČR se jedná o:

- *NUTS 1 (území celé ČR)*

Jedná se o jednotku velkých oblastí daného státu a skládá se obvykle z více jednotek NUTS 2. S ohledem na geografické a historické podmínky v ČR by bývalo vhodné uvažovat o dvou až třech jednotkách NUTS 1 (Čechy, Morava, Praha).

- *NUTS 2 (regiony soudržnosti, v ČR máme celkem 8 regionů)*

Tvoří ji jednotky řádově nižší, odpovídá úrovni středního článku územně-správního členění daného státu. Dle počtu obyvatel by se na jedné jednotce mělo nacházet přibližně jeden až dva milióny obyvatel. V České republice bohužel vyšší územně samosprávný celek není vhodný, neboť jsou tyto celky příliš malé (například Karlovarský kraj).

- *NUTS 3 (krajská zřízení ČR, máme 13 a hlavní město Praha)*

Je to jednotka nejnižšího územně správního členění, kterému odpovídá v ČR úroveň krajů a okresů. Populační velikost se v případě těchto jednotek pohybuje mezi 200 až 400 tisíci obyvateli.

- *NUTS 4 (okresy, v ČR máme 77)*

Jako územní jednotka není v řadě států v EU vymezena. U nás tohoto stupně dosahují okresy.

- *NUTS 5 (obce)*

Zde hovoříme o nejmenší lokální jednotce, zpravidla se jedná o obec či skupinu obcí.

Úroveň NUTS 2 – regiony soudržnosti

Pro hodnocení regionů z pohledu jejich socioekonomického rozvoje použijeme správní regiony – kraje a regiony soudržnosti.

Dle zák.č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje se regiony v ČR rozdělují na:

- Strukturálně postižené regiony,
- hospodářsky slabé regiony,
- venkovské regiony,
- ostatní regiony. (zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, 2015 © Ministerstvo vnitra)

Typologie regionů soudržnosti dle Wokouna et al. (2008, s. 81)

- *Regiony rychle se rozvíjející*

V rámci České republiky budeme hovořit pouze o Praze, která se vyznačuje řadou komparativních výhod, které jsou demonstrovány na základě dosažených ukazatelů. Disponuje nadprůměrně rozvinutou infrastrukturou, vykazuje nejvyšší úroveň průměrných mezd.

V důsledku vysoké vzdělanosti obyvatel zde žijících a umístění sídel je zde pozitivně ovlivněn investiční příjem zahraničních investic. Můžeme konstatovat, že Praha se stala centrem inovačního podnikání v České republice.

- *Regiony rozvíjející se*

Patří k nim některé regiony soudržnosti, například region Střední Čechy a Jihozápad, který má v sobě velký růstový potenciál díky hlavnímu městu Praha, které se nachází uvnitř regionu. K rozvoji služeb a průmyslové produkce dochází i mimo Prahu výstavbou logistických center apod. Region Střední Čechy je také pozitivně ovlivněn rozvojem Plzeňského kraje a jeho centra, města Plzně, do kterého proudí velké množství zahraničních investic.

- *Regiony s nízkou dynamikou růstu*

Řadí se k nim regiony soudržnosti Jihovýchod a Severovýchod. Jihovýchod je pozitivně ovlivněn krajským městem Brno, které je socioekonomickým centrem a soustředí zde pracovní kapitál a finanční prostředky. Tyto atributy naopak schází v kraji Vysočina. Region Severovýchod tvoří tři kraje s krajskými městy Liberec, Hradec Králové a Pardubice. Rozvoj center uvedených měst pozitivně ovlivňuje dynamický růst celého regionu.

- *Regiony zaostávající*

Patří sem region Střední Morava, který má největší problémy v severní části (Valašsko a Jesenícko).

- *Regiony upadající*

Hovoříme o regionu soudržnosti Moravskoslezsko a Severozápad, které nedosahují dobrých ekonomických výsledků (například tempo růstu HDP na obyvatele, nejvyšší míra nezaměstnanosti).

Region cestovního ruchu

Jedná se o určité území, které je využitelné v rámci cestovního ruchu a splňuje předpoklady pro rozvoj území. Je to přirozený územní celek, který se vyznačuje stejnorodým geografickým územím vymezeným přirozeně (vodstvo, reliéf krajiny), kulturně historickým dědictvím (památky, umělecké artefakty) a historickým a kulturním vývojem (zvyky populace). Na rozdíl od regionu či kraje, nejsou hranice regionu cestovního ruchu pevně vytyčené, vznikají spontánně a v okrajových částech mohou být velmi nepřesné. Nemají vnitřní uspořádání, řídicí strukturu, rozdělené pravomoci, kompetence ani žádné finanční zdroje pro jejich existenci. Z výše uvedeného vyplývá, že pro reálný rozvoj turismu v regionech

jsou důležité administrativní regiony, které jsou v regionálním rozvoji ČR základním územním článkem. Jejich rozloha a hranice jsou stanoveny politickým a právním členěním. (Nejdl, 2011, s. 42-43)

Autorka Margaret WEIR a kolektiv (2012, s. 193) se ve své knize s názvem Městská a regionální politika a její účinky“ zabývá působením regionální politiky na obec či město. Tvrdí, že „regionální ekonomické analýzy znamenají ve snad co nejpřirozenějším smyslu ekonomickou odolnost, a ta, kterou nejčastěji používáme, je schopnost regionální ekonomiky udržet nebo se vrátit do již existujícího stavu.“

Význam obcí pro rozvoj regionů

Každá obec je součástí nějakého regionu, tvoří základní jednotku územní samosprávy, je samostatným ekonomickým subjekt, který sám na vlastní zodpovědnost hospodáří s přiděleným majetkem, sestavuje rozpočet a má vlastní finanční prostředky. Svým chováním velmi ovlivňuje celkový rozvoj regionu, především jeho strukturu. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 25-26)

1.17.2 Metodické nástroje a hodnocení regionálních disparit

Většina základních nástrojů hodnotících regionální disparity je tvořena na bázi poměrových ukazatelů. Jedná se o jednoduché výpočty, kdy se mezi sebou jednotlivé položky vydělí. Musí zde platit určitá souvislost mezi položkami navzájem. Nejčastějším způsobem získání potřebných hodnot pro výpočet je získání dat z webového portálu ČSÚ. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 29)

Hlavní zkoumané faktory

- *Nezaměstnanost*

Jedná se o faktor minimalizačního typu, což znamená, čím je hodnota faktoru nižší, tím je lepší charakteristika ukazatele. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 30)

- *Migrace*

Lze definovat jako přesun nebo stěhování skupiny obyvatel z jedné skupiny populace do druhé. Z hlediska statistického sledování představuje pohyb obyvatelstva, při kterém dochází ke změně trvalého pobytu, kdy tento jev je spojen s ekonomickými, kulturními a populačními důsledky ve skupině, ze které emigrovali, ale také v těch oblastech, kde emigrují. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 33)

- *Osídlení*

Samotný vývoj osídlení a zalidnění je dlouhodobý proces spojený s faktory přírodními, ekonomickými a sociálními, které se navzájem prolínají po určitou dobu. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 37)

- *Věková struktura*

Vychází z demografických procesů, hlavně z reprodukčního chování jednotlivých skupin zkoumaného území. Jedná se o velmi důležitý ukazatel, pomocí kterého můžeme předpovědět počet osob v důchodovém věku nebo naopak ekonomicky aktivních lidí apod.. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 39)

- *Občanská a technická vybavenost*

Občanské vybavení se dělí do dvou pomyslných skupin, veřejně prospěšná (nekomerční) a komerční. První skupina na sebe není schopna vydělávat, ale je nutné, aby nekomerční zařízení fungovalo. Jedná se například o školská, kulturní nebo zdravotnická zařízení. Druhá skupina se odlišuje tím, že v ní fungují mechanismy poptávky a nabídky, kdy si na svou činnost sama vydělává a také vykonává činnost za účelem zisku. Jedná se například o síť obchodů, ubytovacích či stravovacích zařízení. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 43)

- *Struktura ekonomiky*

Jedná se o ukazatel, který hodnotí strukturu ekonomiky zkoumané obce zprostředkovaným způsobem. (Hasprová, Jáčová a Syrovátková, 2009, s. 46)

- *Trvale udržitelný rozvoj*

Trvalá udržitelnost byla dle zák.č. 17/1992 Sb. o životním prostředí v § 6 definována jako „rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému.“ (zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí)

1.18 Příprava a řízení projektů

Projekt

Má dočasný charakter s jasně stanoveným začátkem a koncem, cílem je vytvořit unikátní produkt či službu, které naplní cíle a záměry investorů. Má jasně předem definovaný rozpočet, který musí dodržet. (Marek a Kantor, 2009, s. 57)

„Pro projekty je dále charakteristické, že jsou:

- nástrojem ke změně,
- nerutinní a jedinečné,
- složené ze vzájemně propojených aktivit,
- realizovány lidmi, kteří spolu za normálních okolností běžně nepracují,
- mají zřetelně stanovený začátek a konec,
- jsou navrženy tak, aby dosáhly jasného cíle,
- často riskantní a plné nejistoty.“ (Marek a Kantor, 2009, s. 58)

1.18.1 Typy projektů

Investiční

Jedná se o tzv. tvrdé projekty, které jsou zaměřeny již od začátku na pořízení investičního majetku, který bude dál sloužit k realizaci a naplňování cílů projektu. Můžeme je také označit za infrastrukturální. Příkladem může být oblast vzdělávání či cestovní ruch. Cílem projektu není pouze jejich fyzická realizace (například výstavba hotelu), ale pořízení nástroje pro provozování dalších aktivit (vytvoření nových pracovních míst v hotelu).

Neinvestiční

Jedná se o tzv. měkké projekty, které se primárně zaměřují na podporu realizace činností, kdy pořízení investičního majetku je zde až druhotnou záležitostí. Příkladem může být zavádění nových vzdělávacích programů.

Obecně lze říct, že u investičních projektů se výstup z projektu projeví až po samotném dokončení (realizaci), například výstavbě hotelu a u neinvestičních se výstupy projeví již v průběhu projektu. (Marek a Kantor, 2009, s. 60-61)

Zásady projektové přípravy a projektové techniky

Před podáním oficiální žádosti např. přes webový portál Benefit7 je nutné si ujasnit, jaký projekt chceme realizovat. Zda se bude jednat o jeden nebo o více projektů. Je nutné jej lokalizovat, definovat a promyslet jeho financování. Následným krokem je nalezení našich „týmových hráčů“, kteří budou ochotni s námi spolupracovat. Společně s nimi vytvoříme projektový záměr, kde je nutné si jasně určit, zda budeme mít partnera na financování, případně, kde tyto finanční prostředky získáme. Je vhodné záměr konzultovat předem s Řídicím orgánem operačního programu. (Marek a Kantor, 2009, s. 62)

Projektový cyklus

Definuje celý proces, základní aktivity, různé aktéry, kteří se na procesu podílejí, a způsoby v rozhodování, kterých se užívá. Projektový cyklus má celkem šest fází, které na sebe navazují v rámci jasného logického rámce.

- *Identifikace a formulace záměru:* Jedná se o počáteční myšlenku, která vznikla na základě důkladné analýzy situace s ohledem na specifika dané problematiky regionu či zkoumaného území. Zde je nutné zjistit, zda je možné čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a pokud ano, zda některá výzva z operačního programu je aktivní.
- *Příprava projektu a jeho formulace:* V této fázi je již provedena finanční a institucionální analýza. Posuzujeme rozsah projektu, rozpočet, aktivity, jejich časový harmonogram, personální obsazení a je nutné analyzovat možná rizika a nástrahy do nejmenších detailů, které mohou nastat.
- *Posouzení a schválení:* Zde je projekt posuzován přímo řídicím orgánem, který žádost přijímá a dále hodnotí a analyzuje ekonomické, technické a sociální aspekty. Je nutné zhodnotit věcnou přijatelnost.

Vyjednávání a financování: Jedná se o velmi důležitou část projektového cyklu, dochází k podpisu smlouvy mezi předkladatelem a odpovědným schvalovatelem. Této činnosti předchází vyjednávání o rozpočtu projektu.

- *Implementace a monitoring:* V této části se jedná o skutečnou realizaci projektu. V rámci monitoringu se zjišťuje, zda skutečná realizace projektu je shodná s původním plánem projektu. Pokud se zjistí nějaké překážky, zvolí se co nejúčinnější opravné prostředky, které nezmění záměr původního plánu projektu.

- *Hodnocení:* Hodnotí se efektivnost projektu a soulad s původním předkládaným záměrem projektu. Zjišťuje se naplnění cílů projektu, kdy výstupy ovlivňují další činnosti projektu. Jednotlivé chyby mohou být dále rozpracovány a formulovány k záměru pro nový projekt. (Marek a Kantor, 2009, s. 63-65)

1.18.2 Vyhodnocení projektu

Hodnocením projektu rozumíme proces, který zkoumá přínos z realizace programů strukturálních fondů a jejich sounáležitost s cíli, které jsou uvedeny v operačních programech.

Základní principy evaluace:

- *Věcnost (relevance):* Vhodnost cílů s ohledem na socioekonomické problémy. Zjištění, zda navrhovaná opatření jsou relevantní vzhledem k požadovaným cílům.
- *Účinnost (effectiveness):* Sleduje, do jaké míry bylo dosaženo nebo se očekává dosažení cílů intervence.
- *Ekonomická efektivita (efficiency):* Míra, jak ekonomicky jsou zdroje a vstupy (finanční prostředky, čas a odborné znalosti) přeměřeny na výsledky.
- *Dopad na území.* (Marek a Kantor, 2009, s. 95-96)

1.19 Marketing cestovního ruchu

Marketingové nástroje: Jedná se obecně o všechny kontrolovatelné faktory externího i interního působení samotného marketingu, tedy součást marketingového mixu, plánování a strategie.

Marketingový mix

Zahrnuje všechny kontrolovatelné faktory, které byly firmou vybrány pro následnou realizaci cílů marketingové strategie. Mezi součásti marketingového mixu jsou většinou zařazeny: produkt, cena, distribuce a propagace. Takzvaně 4P z anglických slov Product, Price, Place a Promotion. (Zelenka, 2010, s. 19)

Marketingový komunikační mix

„Soubor marketingových komunikačních nástrojů, které pokud spolu vzájemně spolupracují, mohou vyvolat žádanou reakci cílové skupiny. Mezi základní nástroje patří: propagace, vztahy s veřejností (public relations), podpora prodeje, osobní komunikace a direkt e-mail.“ (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 154)

1.19.1 Marketing ve veřejné správě

Cílem státní správy a samosprávy je uspokojení potřeb obyvatel žijících na daném území. Regionální nebo municipální marketing se zabývá marketingovými procesy na území určitého místa. Tyto procesy se vytvářejí na základě geografického umístění území (klíma, povrch, členitost) a obyvatelstvem, které zde žije. Každé území má svůj vlastní potenciál a to v podobě materiálních nebo nemateriálních prvků. Mezi materiální prvky patří objekty, které byly vytvořeny člověkem (budovy, silnice, sídliště). V rámci marketingové komunikace rozlišujeme dva typy marketingu: komunikace organizace veřejné správy vůči občanům nebo investorům.

Existují čtyři typy základních marketingových komunikačních strategií:

- Kreativní marketingová komunikační strategie (založená na kreativní myšlence, která zaujme potenciální zákazníky).
- Emocionální marketingová komunikační strategie (užívá emoce jako nástroj k prohloubení účinnosti celé strategie).
- Inovativní marketingová komunikační strategie (spojena s rozvojem vědy a techniky). (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 150-151)

K odhalení názoru občanů a jejich následnému plnění jsou využívány nástroje v podobě různých typů výzkumů (ankety, dotazníky, řízené rozhovory).

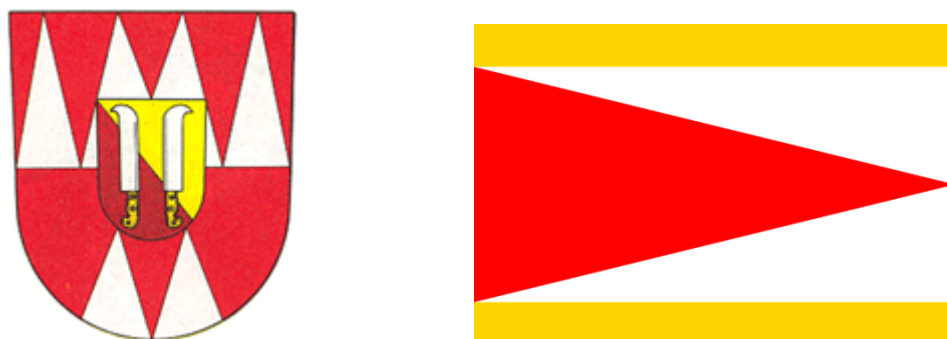
II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA KROMĚŘÍŽE

2.1 Poloha města Kroměříže a přírodní podmínky

Znak

Na červeném štítě je zobrazeno šest stříbrných kuželů v horní a dolní řadě. Uprostřed je srdeční štítek nakoso dělený, s pravou polovicí červenou, levou zlatou. Ve štítku jsou umístěny dva vinařské nože se zahnutými špičkami ve směru ven obráceně; nože jsou stříbrné se zlatými rokojetmi. Vpravo je znázorněna vlajka Kroměříže. (© Copyright Hrad-dy.cz)

Obrázek 1 – Znak a vlajka města Kroměříž, zdroj: © Copyright Hrad-dy.cz

Historie města Kroměříže

První zmínky o Kroměříži hovoří o původní osadě, která vznikla při brodu na jedné z nejdůležitějších obchodních tras, tzv. jantarové cesty spojující Podunají s Baltem. V roce 1110 olomoucký kníže Ota II. prodal osadu olomouckému biskupovi Janovi zvanému Břichatému. Až do poloviny 19. století měli značný vliv na vývoj města Kroměříže olomoucí biskupové. Za vlády Přemysla Otakara II. se stal biskup Bruno zakladatelem Kroměříže jako městského celku. Status městského zřízení s vyšším významem získala Kroměříž za vlády biskupa Dětricha z Hradce. Po husitských válkách bylo město navraceno opět pod vliv olomouckých biskupů, kteří se zasloužili o výstavbu reprezentativního goticko-renesančního zámku, kde se za vlády biskupa Františka z Ditrichštejna razily vlastní mince. Následovala třicetiletá válka a morová epidemie, které zpusťily město. V druhé polovině 17. století biskup Karel Lichtenštejn přestavěl z části zničený renesanční zámek na barokní. Požár zničil mnoho významných památkových objektů města. V roce 1848 se konalo v arcibiskupském zámku zasedání ústavodárného říšského sněmu. Následovaly události druhé světové války, kdy pravobřežní část Kroměříže byla osvobozena Rumuny a

levobřežní část se dočkala svobody 06. 05. 1945, kdy se Němci stáhli bez odporu k Břestu. (Turistický portál města Kroměříže)

2.1.1 Geografická poloha

Město Kroměříž se rozkládá v jižní části Hornomoravského úvalu (Provincie Západní Karpaty), kde se mění ráz krajiny z rovinnaté Hané na mírně zvlněné Chřiby a Hostýnské vrchy. Samotné město leží v nadmořské výšce 201 m. n. m. a protéká jím řeka Morava, které s sebou nese zvýšené riziko výskytu povodní. Rozsáhlé povodně zasáhly město Kroměříž v roce 1997. Z tohoto důvodu byla vybudována protipovodňová opatření, mezi která patří například systém ochranných hrází nebo napřímení toku. (Město Kroměříž, © Město Kroměříž)

Vnější vztahy

Obrázek 2 – Zobrazení Zlínského kraje na území České republiky, zdroj: Topograf, © 2006

Město Kroměříž se rozkládá na území Zlínského kraje a okresu Kroměříž. Výše je zobrazen Zlínský kraj v rámci České republiky a jeho území je vytyčeno černou barvou. Sousedí s Jihomoravským, Moravskoslezským a Olomouckým krajem. Krajské město Zlínského kraje se jmenuje Zlín a nachází se na jihovýchod od Kroměříže ve vzdálenosti 36 km.

Okres Kroměříž

Obrázek 3 – Zobrazení okresu Kroměříže, zdroj, ČSÚ, © 2009-2011

Kroměříž je okresním městem a zároveň obcí s rozšířenou působností s pověřeným obecním úřadem. Pod okresní město Kroměříž spadá celkem 79 obcí a pod obec s rozšířenou působností celkem 49 obcí. Ke Kroměříži náleží celkem devět částí mimo samotné město, jedná se o Bílany, Drahlov, Hradisko, Kotojedy, Postoučky, Těšnovice, Trávník, Vážany a Zlámanku.

2.1.2 Přírodní podmínky

Město Kroměříž se nachází v teplé nížinné oblasti v nadmořské výšce 201 m. n. m.. Vzhledem k příhodné poloze je zde velmi úrodná zemědělská půda. Celková rozloha katastrálního obvodu obce Kroměříž je 5098 hektarů, z toho na 560 hektarech se rozkládá zastavba samotného města. Značnou část plochy zaujímá městská zeleň, která spolu s historickou výstavbou centra vykresluje kvalitní ráz města s vyváženým životním prostředím.

Povrch	ha
Celková výměra pozemků	5098
Orná půda	2689
Chmelnice	-
Vinice	-
Zahrady	271
Ovocné sady	35
Trvalé travní porosty	114
Zemědělská půda	3110
Lesní půda	663
Vodní plochy	117
Zastavěné plochy	249
Ostatní plochy	959

Tabulka 1 – Přírodní podmínky města Kroměříže,

zdroj: Regionální informační servis © 2012 - 2014 CRR ČR, vlastní zpracování

Životní prostředí

Město Kroměříž leží v nadmořské výšce 201 m. n. m., v jižní části Hornomoravského úvalu, v údolí řeky Moravy, na jižním okraji úrodné rovinnaté Hané, která se za Kroměříží zvedá do Hostýnských vrchů a Chřibů. V okolí města převládá zemědělská a leso-zemědělská krajina. Z klimatického hlediska patří Kroměříž do oblasti teplé, podoblasti mírně suché, průměrný roční úhrn srážek na území města je cca 600 mm.

Na území města Kroměříže se nenachází žádný velký znečišťovatel ovzduší. Největšími průmyslovými znečišťovateli ovzduší pro město Kroměříž jsou především firmy v průmyslových areálech u Zlína a Otrokovic.

Město Kroměříž leží v intenzivně využívané zemědělské krajině, která ovlivňuje kvalitu podzemních i povrchových vod. Ke znečištění dochází průsakem chemických látek z orné půdy, z areálů živočišné výroby, prostřednictvím komunálních odpadních vod i dopravní zátěže. V Kroměříži je systém jednotné kanalizace s centrálním čištěním odpadních vod v městské čistírně, která byla budovaná v 70. letech a rekonstruovaná v roce 2004. Kanalizace a ČOV jsou majetkem společnosti VaK Kroměříž, a.s.. Veškeré obyvatelstvo je připojeno na veřejný vodovod města, který spravuje také VaK Kroměříž. Zdroje pitné vody pro Kroměříž jsou prameniště podzemních vod přímo v katastru města (Podzámecká zahrada) i v okolních obcích (Postoupky - Hradisko, Miňůvky, Břest, Hulín, Břestský les a Plešovec).

Zásadním hydrologickým prvkem v Kroměříži a jeho okolí je řeka Morava, jejíž úsek, protékající Kroměříží je klasifikován jako 3. třída jakosti povrchových vod podle ČSN 757221. Mezi přítoky Moravy na katastrálním území města patří např. Haná, Popovický potok, Moštěnka a Kotojedka, mezi větší vodní plochy Hrubý rybník, Stráž a Chotkův rybník.

Poloha města na obou březích řeky Moravy s sebou nese zvýšené riziko povodní a záplav. Ve městě byla vybudována četná protipovodňová opatření (ochranné hráze, napřimění toků apod.). Při rozsáhlých povodních v roce 1997 prošla městem dle ČHMÚ stoletá voda, která napáchala velké škody na majetku města i občanů.

Ovzduší

Město Kroměříž leží převážně v zemědělské a leso-zemědělské krajině, v jeho katastru není žádný velký průmyslový znečišťovatel ovzduší. Kvalitu ovzduší v Kroměříži nepřiz-

nivě ovlivňují průmysloví znečišťovatelé v okolí Zlína i v Moravskoslezském kraji, dále automobilová doprava vedená středem města a dálnice D1 v bezprostřední blízkosti města Kroměříž. Dalším zdrojem znečištění jsou především v zimním období lokální topeniště pro vytápění domácností.

Hluk

Nejvýznamnějším faktorem ovlivňujícím hlukové znečištění města Kroměříže je silniční doprava. V souvislosti s vybudováním dálnice D1 v severní části města došlo k podstatným změnám v objemech a lokalizaci dopravy. Dálniční obchvat města snížil převážnou část těžké dopravy, která dříve projížděla městem, čímž se snížila i úroveň hluku ve městě. Změna životního stylu samotných obyvatel města však naopak zvýšila objem osobní automobilové dopravy přímo ve městě. Lidé se i na krátké vzdálenosti ve městě přepravují automobily, vozí děti do školy, do zájmových kroužků, jezdí na nákupy apod.

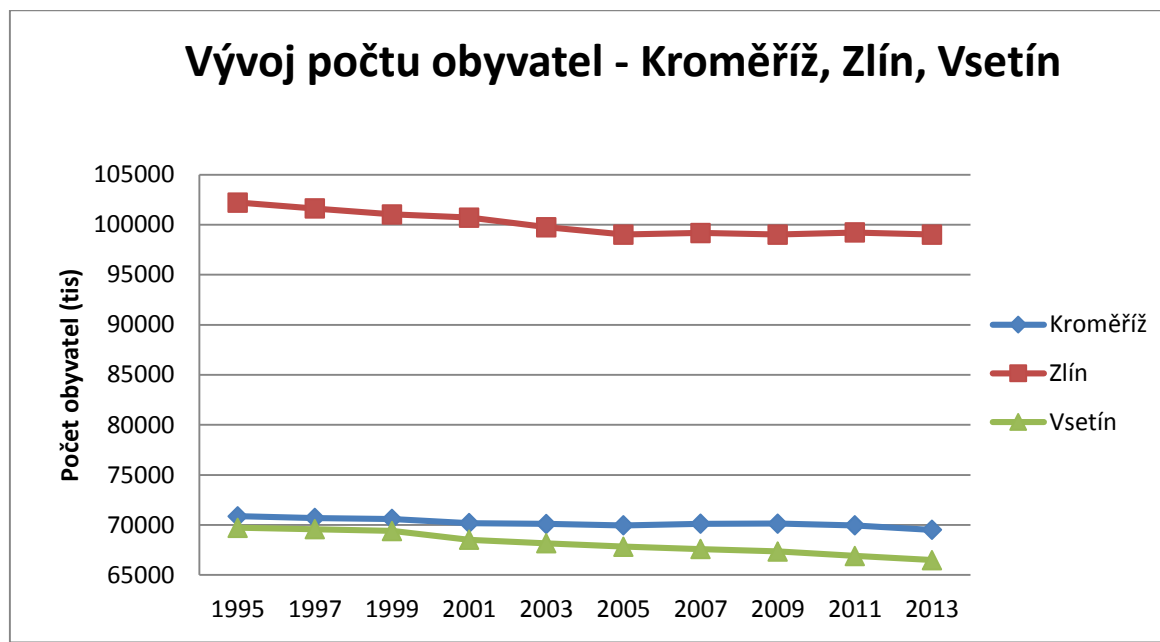
K dalším faktorům, které mohou ovlivňovat hlukové znečištění, patří např. průmyslová výroba nebo pořádání různých kulturních akcí. Obyvatelé Kroměříže nejsou ve větší míře tímto druhem hluku obtěžováni. V místní části Kotojedy jsou však obyvatelé obtěžováni hlukem z nedaleké myslivecké střelnice a kynologického areálu firmy Bedea.

Veřejná zeleň

Nejvýznamnějšími prvky veřejné zeleně města Kroměříž jsou obě zahrady - Podzámecká a Květná zahrada. Podzámecká zahrada má ráz krajinářského parku a rozkládá se na rozloze 47 ha. V letech 2010 - 2011 byl realizován projekt "Revitalizace zeleně v Podzámecké zahradě", vznikl ve spolupráci Národního památkového ústavu a Mendelovy univerzity v Brně, byl financován z OP životního prostředí. Květná zahrada je další vyhledávanou oázou zeleně pro obyvatele Kroměříže i její návštěvníky. Především rodiny s dětmi mohou trávit volný čas v Bezručově parku nebo v parku na Slovanském náměstí. Oba tyto parky prošly v posledních letech kompletní rozsáhlou revitalizací a slouží k relaxaci obyvatel města.

Správcem ploch veřejné zeleně je město Kroměříž. Kosení trávníků na veřejných prostranstvích, výsadbu a ořez dřevin, péči o záhony a květinovou výsadbu včetně pravidelné zálivky provádí firma Biopas, s.r.o. se sídlem v Kroměříži.

2.2 Obyvatelstvo

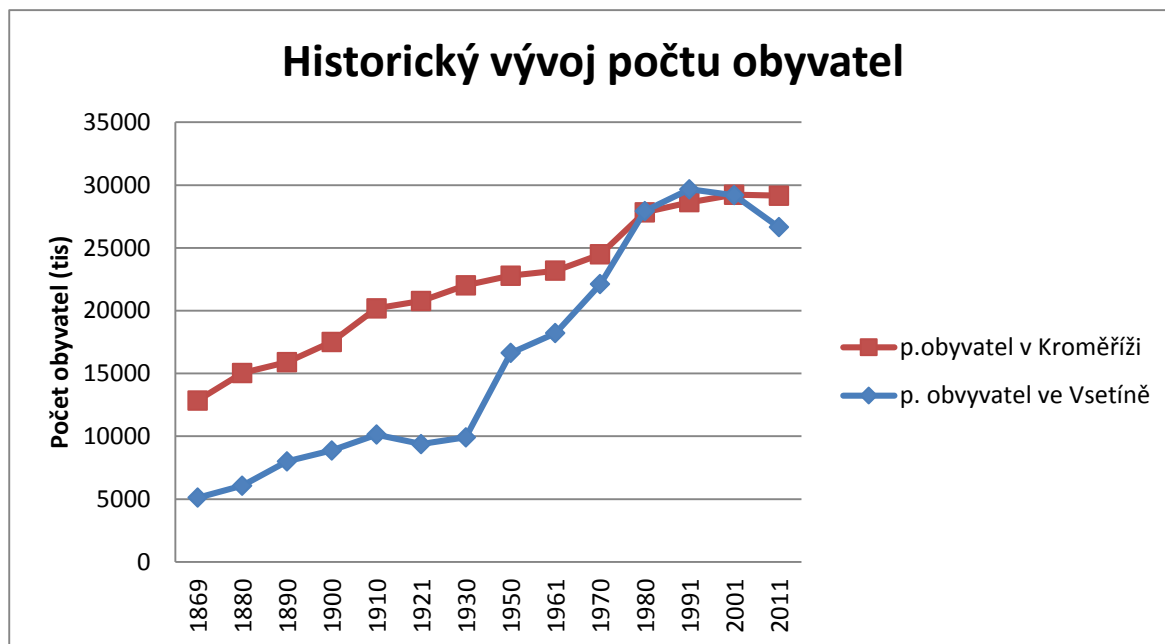

Obrázek 4 - Demografický vývoj obyvatelstva měst Kroměříž, Zlín a Vsetín, zdroj: zdroj: ČSÚ © 2009-2011, vlastní zpracování

Za využití komparativní metody u měst Kroměříž, Zlín a Vsetín, jsem objektivně zhodnotila demografický vývoj obyvatelstva výše uvedených měst v letech 1995 – 2013, které budu navzájem porovnávat. Výše popsaná města se nachází ve Zlínském kraji, kdy krajské město Zlín má přibližně o 30tis. obyvatel více než Kroměříž a Vsetín má o 2tis. obyvatel méně než Kroměříž. Zlín jsem si vybrala díky skutečnosti, že se jedná o krajské město a reprezentuje Zlínský kraj, i přes mnohem větší počet obyvatel v porovnání s ostatními vybranými městy. Druhé město Vsetín je Kroměříži velmi blízké a co do počtu obyvatel, téměř totožné. Z uvedeného grafu lze usuzovat, že všechna města se potýkají s dlouhodobým úbytkem obyvatelstva, což kopíruje současný trend v celé České republice. Počet obyvatel měst a obcí dlouhodobě mírně klesá, což je způsobeno odchodem mladých a kvalifikovaných obyvatel do větších měst za prací a lepším životem, kde následně zůstávají a zakládají rodiny. Další příčinou poklesu počtu obyvatel je nízká porodnost. Pouze v některých rozvíjejících se obcích počet obyvatel stoupá, neboť se sem stěhují mladí lidé za levnějšími pozemky, kde je jim umožněna výstavba rodinných domů.

2.2.1 Historický vývoj počtu obyvatel obcí Kroměříž a Vsetín od roku 1869

K porovnání dlouhodobého historického vývoje počtu obyvatel jsem si opět vybrala komparativní metodu a budu srovnávat město Kroměříž se Vsetínem, který se nejvíce přibližuje k průměrnému počtu obyvatel Kroměříže a nachází se ve Zlínském kraji.

Obrázek 5 - Porovnání historického vývoje obyvatelstva měst Kroměříž a Vsetín, zdroj: ČSÚ © 2009-2011, vlastní zpracování

Od roku 1869 do I. světové války se Česká republika nacházela v období tzv. rozkvětu, kdy lidé nebyli sužováni válkou, samotou nebo chudobou, a tak byl přirozený přírůstek vysoký, což je znázorněno v grafu níže – postupný vzestup křivky. U obou měst jde zřetelně vidět největší pokles počtu obyvatel po první světové válce, ve které zahynulo mnoho mladých mužů, kteří by za jinak příznivých podmínek zakládali rodiny a díky tomu by byl příznivě ovlivněn přirozený přírůstek obyvatelstva. Druhou negativní vlnou, díky které byl ovlivněn počet obyvatel, bylo období světové hospodářské krize ve 30. letech 20. století a II. světová válka, která trvala v letech 1939 – 1945. Období po II. světové válce nebylo nijak příznivé a velmi pomalým tempem se život vracel „do normálu“. Výše popsané události měly vliv na nízký počet narozených dětí. Od roku 1961 do roku 1990 docházelo u obou měst k postupnému zvyšování počtu obyvatel v důsledku migrace obyvatelstva za lepší nabídkou práce a kvalitnějším bydlením do větších měst, kterými Kroměříž a Vsetín byly. Zpravidla se lidé stěhovali do panelových sídlišť, které byly nově vystavěny a nabízejely mnohem pohodlnější život s více možnostmi. Po pádu komunistického režimu a nastolení demokracie docházelo k postupnému snižování porodnosti, neboť ženy odkládaly mateřství z důvodů nových možností v oblasti pracovní sféry, možnosti cestování a studia vysokých škol. Tyto nové okolnosti vedly ke snížení přirozeného přírůstku obyvatelstva.

2.2.2 Věková struktura obyvatel k 31.12.2014

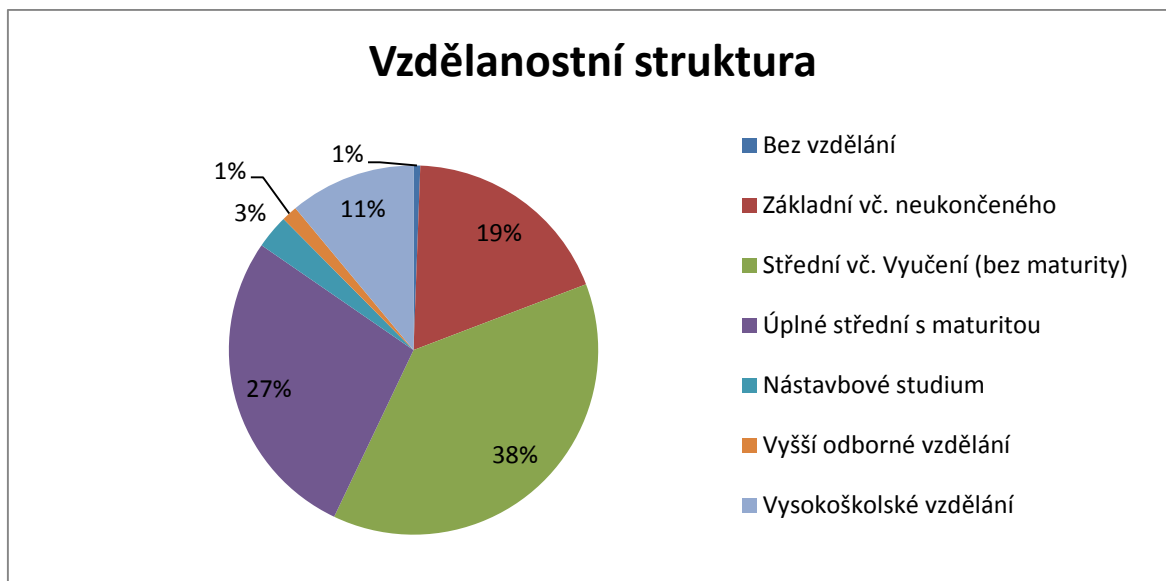
Kraj, okres	Obyvatelstvo celkem	Z celkového počtu		Rozdělení dle věku			Ekonomicky aktivní
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více	
Zlínský kraj	579 944	282 500	297 444	82 267	399 942	96 398	281 576
Kroměříž	105 569	51 319	54 250	14 705	72 930	17 716	50 235
Uherské Hradiště	141 467	68 936	72 531	19 839	97 614	23 756	68 500
Vsetín	142 420	69 770	72 650	20 904	98 163	22 981	68 669
Zlín	190 488	92 475	98 013	26 819	131 235	31 945	94 172

Tabulka 2 - Věková struktura obyvatel města Kroměříže, zdroj: ČSÚ © 2009-2011

V současné době je věková struktura města z ekonomického hlediska poměrně příznivá díky vysokému podílu ekonomicky aktivních osob v produktivním věku. Vzhledem k neustálému zvyšování průměrného věku obyvatel díky stále se zkvalitňující zdravotní péči, dochází k poklesu podílu složky obyvatel 0-14 let a k přesunu k přesunu významného podílu obyvatel do post-produktivního věku. Hovoříme o nárůstu počtu seniorů, který povede k vytvoření tlaku na poskytování sociální a zdravotní péče ve městě. Tento výhled do budoucnosti je bohužel typický i pro jiná města nejen na území České republiky, ale i v rámci celé Evropy. Lze očekávat změny ve věkové struktuře obyvatel, zejména přibývání podílu seniorů a snižování podílu dětí a mladistvých. Ve společnosti probíhá proces populačního stárnutí, který s sebou nese problémy v příjmech a důchodovém zabezpečení, bydlení, pracovním uplatnění, sociální a zdravotní sféře apod..

2.2.3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Informace jsem čerpala z webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ale novější data bohužel nejsou zatím zpracovaná. Zjistila jsem, že celkový stav obyvatelstva v roce 2011 ve věku 15 let a více byl 59.407 osob. Graf níže zobrazuje procentuální podíl osob dle nejvyššího ukončeného vzdělání z celkového počtu obyvatelstva. Jednoznačně převládají obyvatelé vyučení – bez maturity, kterých je 21.775 (38 %), avšak hned za nimi jsou obyvatelé s úplným středním vzděláním 15.829 (27%). Bohužel ve městě Kroměříži je poměrně vysoký počet obyvatel se základním vzděláním 10.702 (19%). Vysokoškolsky vzdělaných osob z celkového počtu je 6.353 (11%).

Obrázek 6 - Vzdělanostní struktura obyvatelstva, zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů, Copyright © 2009-2011 Český statistický úřad, vlastní zpracování

2.3 Bytový a domovní fond

Informace k bytovému a domovnímu fondu na území města Kroměříže byly získány z posledního Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo v roce 2011. Z šetření vyplývá, že v Kroměříži převažuje výstavba bytů (12 977) nad výstavbou domů (5 078), přičemž z celkového počtu bytů je obydlených 91 % (11 839) a z celkového počtu domů je obydlených přesně 91 % (4 625). Je zřejmé, že výstavba bytů přesahuje výstavbu domů a to o 44 % z celkového počtu obydlených jednotek (domy a byty) vzhledem k intenzivní výstavbě panelových bytových domů v rámci sídlišť socialistického typu, která probíhala v 70. letech 20. století a dotkla se celého území České republiky, včetně města Kroměříže. Naopak ve 20. – 30. letech probíhala výstavba rodinných domů. Informace o technickém vybavení obydlených jednotek jsou uvedeny v tabulce číslo 5, kdy z celkového počtu domů napojených na kanalizační síť je 81 % (4 096), na vodovod 86 % (4 371), plyn 79 % (4 017) a ústřední topení 74 % (3 737).

Bytový fond v obci k 1.1.2013

Počet bytů celkem	12977
Z toho obydlené	11839
Neobydlené	1138
Nezpůsobilé k bydlení	31

Tabulka 3 – Bytový fond v Kroměříži, zdroj: SLDB, © Český statistický úřad, 2009-2011

Domovní fond k 1.1.2013

RD celkem	5078
Z toho obydlených	4625
Průměrné stáří domů	46,4

Tabulka 4 – Domovní fond v Kroměříži, zdroj: : SLDB,

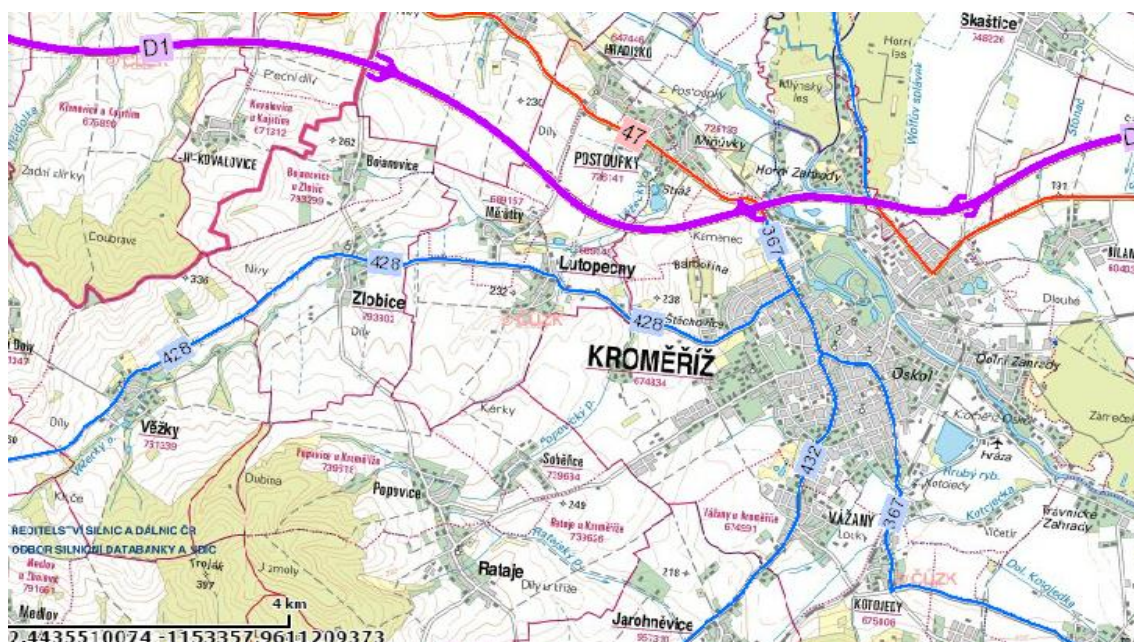
© Český statistický úřad, 2009-2011

Technické vybavení rodinných domů

Přípoj na kanalizační síť	4096
Vodovod	4371
Plyn	4017
Ústřední topení	3737

Tabulka 5 – Technické vybavení domů, zdroj: SLDB,

© Český statistický úřad, 2009-2011

2.4 Dopravní infrastruktura

Obrázek 7 - Zobrazení pozemních komunikací v Kroměříži, zdroj: © 2012 Ředitelství silnic a dálnic ČR

V roce 2008 byla vybudována dálnice D1, která vede kolem Kroměříže a pokračuje směrem na Vyškov a Brno. V roce 2010 nebyla část dálnice, která slouží pro místní obyvatele jako obchvat města a přispívá k odklonu dopravy ze středu města, zpoplatněna dálniční značkou. Bohužel vedení Kroměřížské radnice nebylo schopné na další léta zajistit bezplatné užívání části dálnice D1. Intenzivní využívání tzv. obchvatu by výrazně odlehčilo přetěžovaným úsekům dopravní silnice I.třídy č. 47 mezi Hulínem a Vyškovem, také silnici I.třídy č. 55 mezi Uherským Hradištěm a Olomoucí.

Kroměříží prochází i silnice II. třídy, jmenovitě je to silnice č. 432 a vede z Kroměříže do Kyjova, dále silnice č. 367, která spojuje Kroměříž a Tlumačov, odkud je možné se napojit na dálnici D1.

V dopravní špičce je intenzita dopravy středem města velmi hustá a tvoří se kolony, které znemožňují plynulý průjezd Kroměříží. I přes výstavbu dálnice D1, která měla zmírnit dopravní zatížení středu města, je stav stále stejný, neboť dálnice není dostatečně využívána. Dalším problémem je nájezd z jižního směru na dálnici D1, který je možný pouze po průjezdu samotným středem města.

Mostní objekty přes řeku Moravu

- Silniční most „Karla Rajnocha“ u hlavního nádraží na výpadové silnici směr Hulín, který spojuje průmyslovou část s centrem města.
- Železniční most „Zborovský“, který spojuje místní část Dolní zahrady se zástavbou rodinných domů Kroměříže. Součástí je lávka pro pěší.
- Lávka pro pěší umístěná mezi silničním a železničním mostem. Lávku využívají převážně lidé směřující k autobusovému a vlakovému nádraží. V roce 1997 došlo dočasně k částečnému odstranění zábradlí z důvodu povodní.

2.4.1 Dopravní obslužnost

Územím města Kroměříže prochází všechny nevýznamnější typy dopravy, které jsou zobrazeny níže v tabulce. Z hlediska četnosti, je ve městě nejvíce využívána městská hromadná doprava a nejméně železniční doprava, která plní spíše funkci doplňkovou. Hojně využívaná je i osobní automobilová doprava, což kopíruje světový trend.

Druh zastávky	Ano / ne
Autobusová dálková linka	Ano
Městská hromadná doprava	Ano
Stanice vlaku	Ano
Autobusová linka místního významu	Ano

Tabulka 6 – Přehled provozovaných zastávek na území města Kroměříže, zdroj: ČSÚ © 2009-2011, vlastní zpracování

Autobusová doprava

Městská hromadná doprava

- *Kroměřížské technické služby s.r.o.*

Společnost vznikla v roce 1955 a poskytuje převážně veřejné služby pro město Kroměříž a další partnerská města. Vyjma autobusové přepravy osob zajišťuje realitní činnost, skladování, truhlářství, velkoobchod, opravu silničních vozidel, poskytování technických služeb a další.

Městská hromadná doprava je v Kroměříži realizována devíti autobusy na osmi různých linkách, které vedou rovnoměrně po celém území od nádraží – nemocnice – území Lindovka – Dolní a Horní zahrady – Vážany aj.. (Kroměřížské technické služby, s.r.o., © 2009)

- *Magic bus s.r.o.*

Jedná se o prvního soukromého autobusového dopravce MHD, který doplňuje provoz KTS s.r.o. a vytvořil novou devátou linku, která jezdí nejen přes centrum, ale i do okrajových částí. Společnost poskytuje služby od října roku 2014 a je to první soukromý dopravce pro Kroměříž, ale i celý Zlínský kraj. Výhodou této autobusové přepravy je příznivý vliv na životní prostředí, neboť jejich autobusy jezdí ekologicky na zemní plyn. (Magic Bus s.r.o., © 2014)

Linky veřejné autobusové dopravy

- *Krodos a.s.*

Společnost KRODOS a.s. zajišťuje autobusovou dopravu v rámci regionu mezi Kroměříží a dalšími obcemi, například se jedná o pravidelné linky do Chropyně, Bystřice pod Hostýnem, Kostelan, Holešova, Hulína, Tovačova, Olomouce nebo Zlína.

- *ČSAD Vsetín, firma Tourbus a.s., Student Agency*

Tyto společnosti zajišťují pravidelné linky mezi Kroměříží a Brnem, Prostějovem, Vyškovem, Prahou, Vsetínem atd..

Železniční doprava

Dvě železniční tratě:

- *trať č. 303 Kojetín – Kroměříž – Hulín – Valašské Meziříčí,*
- *trať č. 305 Zborovice – Kroměříž.*

Ve městě Kroměříži se nachází dvě železniční zastávky, však železniční doprava plní funkci spíše doplňkovou. V blízkosti autobusového nádraží se nachází hlavní železniční stanice, která prošla zásadní rekonstrukcí v roce 2009. Druhá železniční stanice se nachází v Kotojedech a její využití obyvateli je minimální v porovnání s využitím autobusové dopravy vzhledem ke skutečnosti, že ústí pouze do okrajových částí Kroměříže.

Obrázek 8 – Mapové zobrazení železniční dopravy v Kroměříži, zdroj: Copyright 2010 - České dráhy, a.s.

Cyklistická doprava

Tento druh dopravy/přepravy je velmi specifický a ve srovnání s automobilovou dopravou, je velmi šetrný k životnímu prostředí, v mnoha případech i stejně rychlý jako městské hromadné dopravní linky v době „tzv. dopravní špičky“. Negativní stránkou této přepravy/dopravy je bezpečnost cyklistů v souvislosti s absencí k tomu určené městské cyklistické trasy, které by vedla středem Kroměříže.

Cyklistické stezky:

- cyklotrasa č. 5012 Kroměříž - Koryčany,
- cyklotrasa č. 5020 Kroměříž - Kostelany,
- cyklotrasa č. 5033 Kroměříž - Hustopeče nad Bečvou,
- cyklotrasa č. 47 Olomouc-Kroměříž - Uherské Hradiště - Hodonín. (Cyklotrasy, © 1998-2015)

Vodní doprava

Kroměříží protéká řeka Morava. Ve městě bylo vybudováno přístaviště, které má potenciál pro rozvoj turismu vzhledem k napojení na cyklostezku vedoucí podél Bařava kanálu. Vodní doprava je v porovnání s autobusovou či osobní automobilovou dopravou téměř bezvýznamná, má spíše rekreační charakter.

Letecká doprava

V Kroměříži se nenachází mezinárodní či vnitrostátní letiště. Nejbližší se vyskytuje v Brně-Tuřanech a ve Vídni. Význam letecké dopravy je rekreačně-sportovní, v Dolních Zahradech se nachází cvičné sportovní letiště, na kterém členové Aeroklubu Kroměříž mohou přistávat s letouny, vrtulníky nebo kluzáky.

2.5 INFRASTRUKTURA

2.5.1 Zdravotní a sociální služby

Vybavenost města sociálními či zdravotními službami je poměrně široká vzhledem ke skutečnosti, že Kroměříž je obcí s rozšířenou působností a zároveň okresním městem. Nabízené služby využívají místní i obyvatelé z okolních obcí. Sociální a zdravotní péče pro obyvatele města Kroměříže je dostačující.

Významné subjekty:

- *Kroměřížská nemocnice, a.s.* (nabízí služby v oblasti lůžkové i ambulantní péče, je vybavena lékařskou službou první pomoci a lékárnou).
- *Psychiatrická léčebna v Kroměříži* (zabývá se péčí o duševně nemocné různých typů a také zde probíhá léčba závislostí na alkoholu, omamných a psychotropních látkách, návykových léčích).
- *Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje, p.o.* (jedná se o příspěvkovou organizaci působící na celém území Zlínského kraje).
- *Sociální služby města Kroměříže, p.o.* (největší provozovatel sociálních služeb).
- *U Kašny domov pro seniory, U Moravy domov pro seniory, Vážany domov pro seniory* (pobytové domovy pro seniory včetně lékařské péče).
- *Domov se zvláštním režimem – Strom života* (celoroční pobytové zařízení pro klienty s Alzheimerovou chorobou).
- *Oblastní charita města Kroměříže* (Nabízí služby jako například: sociální poradna, Azylové ubytování pro matky s dětmi, Charitní ošetřovatelskou službu, Charitní pečovatelskou službu a Sociální rehabilitace ZAHRADA). (Sociální služby města Kroměříž, Copyright © 2007)

Lékařská pohotovost pro dospělé

Nemocnici Kroměříž je vybavena lékařskou pohotovostí v budově „L“. Ordinační doba je denně od pondělí do pátku od 17 hodin do 20 hodin, o svátcích a víkendech od 8 hodin do 20 hodin. I když se ve městě nachází pouze jedna pohotovost pro dospělé, vzhledem k počtu obyvatel je služba plně dostačující a pokryje nároky obyvatelstva.

Lékařská pohotovost pro děti a mládež

Zajišťuje Nemocnice Kroměříž v budově s označením „A“, dětské oddělení a ordinační doba je denně od pondělí do pátku od 17 hodin do 20 hodin, o svátcích a víkendech od 8 hodin do 20 hodin. I když se zde nachází pouze jedna pohotovost pro děti a mládež, služba je dostačující a plně uspokojí potřeby obyvatelstva.

Zubní pohotovost

Ve městě Kroměříž se nachází pouze jedna stomatologická pohotovost, která je určena nejen obyvatelům místním, ale také lidem z širšího okolí Kroměříže. Je součástí Nemocnice Kroměříž a ordinační doba je o víkendech a svátcích od 8 hodin do 12 hodin.

Lékárna

Na území města Kroměříže se nachází celkem 14 lékáren, z toho tři v centru města a zbylé jsou rozmístěny mimo střed města. Pokud občané potřebují lékárenskou pohotovost, každý den je v jedné z osmi lékáren zajištěn výdej léků v době od 18 hodin do 22 hodin. Nejbližší non-stop lékárna je v krajském městě Zlín, které je vzdáleno 34 km.

2.5.2 Školství

Ve městě Kroměříž se nachází vysoký počet základních, středních i vysokých škol, které zabezpečují kvalitní vzdělávání nejen obyvatelům města, ale i okolních obcí. Je zde soustředěno mnoho vzdělávacích center školského typu. Celkový počet školských zařízení zobrazuje tabulka č. 7.

Název školského zařízení	Počet objektů
Mateřská škola	8 + 2 speciální MŠ
Základní škola	9 + 2 speciální ZŠ
Střední škola +učiliště	11
Vysoké školy a Vyšší odborné školy	2

Tabulka 7 – Přehled školských zařízení města Kroměříže, zdroj: město Kroměříž © Město Kroměříž

2.5.3 Veřejná správa

Kroměříž je okresním městem a zároveň obcí s rozšířenou působností s pověřeným obecním úřadem, kdy pod okresní město spadá celkem 79 obcí a pod obec s rozšířenou působností celkem 49 obcí.

Volené orgány města

- *Starosta města* (v současné době je starostou Mgr. Jaroslav Němec).
- *Rada města pro volební období 2014 – 2018* (radu města tvoří devět radních).
- *Zastupitelstvo města* (celkem 27 členů).

Komise a výbory

Je zřízeno 12 komisí, například komise bytová, prevence kriminality, kulturní a společenská, pro cestovní ruch, prezentaci města a partnerství, pro životní prostředí nebo pro nakládání s majetkem města apod.

Mimo jiné jsou v každé části města Kroměříže zřízeny výbory: kontrolní, finanční, pro územní plánování nebo výbor pro regeneraci MRP a rozvoj města. (© Město Kroměříž)

Městský úřad

Radnice se nachází na Velkém náměstí v Kroměříži v budově s označením „A“.

Sídlí zde:

- vedení města,
- kancelář úřadu,
- odbor finanční, odbor rozvoje města, odbor kultury a cestovního ruchu,
- architekt města,
- útvar interního auditu a vnitřní kontroly.

Druhá budova městského úřadu s označením „B“ sídlí na Husově náměstí a je možné si zde vyřídit veškeré požadavky v oblasti správních činností.

Sídlí zde:

- odbor radnice,
- odbor občansko-správních agend,
- odbor školství a sociální péče, odbor životního prostředí,

- živnostenský úřad.

Třetí budova městského úřadu s označením „C“ sídlí na ul. 1. Máje a nachází se zde:

- odbor stavební úřad,
- odbor školství a sociální péče.

2.5.4 Technická infrastruktura

Veřejné osvětlení

Město Kroměříž a jeho části jsou vybaveny veřejným osvětlením. Technickou správu a údržbu provádí odborná firma E-ON.

Veřejná kanalizace

Město Kroměříž a jeho části mají vybudovanou veřejnou kanalizační síť, která je jednotná a komplexní. Jsou zde umístěny čistírny odpadních vod, které jsou ve správě majetku společnosti VaK Kroměříž a.s.

Zásobování vodou

Na území města Kroměříže a jeho dvou částí je vybudován městský vodovod, který je ve správě majetku společnosti VaK Kroměříž a.s.. Zdroje pitné vody jsou podzemní vody na území města a přilehlých částí. Nejvíce využívané prameniště se nachází v Podzámecké zahradě nebo v obci Hulín a Břest.

Zásobování plynem

Město Kroměříž je celoplošně plynofikováno. Zástavba, která se zde nachází, je tedy zásobována plynem. Dodávku zemního plynu na území města Kroměříže zajišťuje firma RWE, která v roce 2014 sloučila šest svých dceřiných společností do jedné jediné. Dříve dodávala plyn na území města Kroměříže dceřiná společnost RWE plyn pod názvem JMP Net.

Zásobování elektřinou

Distribuční síť na území města Kroměříže je z hlediska kapacity dostatečná a obstarává ji společnost E.ON. Distribuce, a.s.. V roce 1923 byla vystavěna na jezu pravého břehu řeky Moravy malá vodní elektrárna Strž, kterou zde vybuvovala firma Energo-Pro a.s.. Nachází se zde tři Kaplanovy turbíny s instalovaným výkonem 2140 kW. (Atlas zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie, Copyright Calla 2008)

Nakládání s odpady

Nakládání s komunálním odpadem zabezpečuje firma BIOPAS s.r.o. se sídlem v Kroměříži a směsný odpad je ukládán na skládce odpadů Kuchyňky v blízkosti obce Zdounky. Vytříděný odpad vozí firma Biopas na třídící linku v Hulíně, kde je sklo zpracováváno a následně předáno sklárnám Kyjov. V Kroměříži se nachází jeden sběrný dvůr Zachar, kde mohou místní občané dovážet velkoobjemový i nebezpečný odpad.

2.5.5 Občanská vybavenost

Služby

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že v samotném městě Kroměříž se nachází celkem devět supermarketů, mezi nejznámější potravinové řetězce patří například Tesco, Kaufland, Spar, Lidl apod. Kapacita, jejich rozmístění v území a dopravní dostupnost městskou hromadnou dopravou nebo osobním automobilem s možností parkování, je dostatečná a vyhovující. Na pozemní komunikaci vedené směrem z města Kroměříž na městskou část Vážany se po levé straně nachází nové komplexní Nákupní centrum InterCora Rybalka, ve kterém můžeme najít celkem osm prodejen s různým sortimentem zboží (DM drogerie, Deichmann, Takko, Sportissimo apod.). V okrajových částech města jsou budovány stále nové supermarkety nebo hypermarkety a z historické části města Kroměříže mizí malé prodejny, které byly oblíbené především u starších obyvatel. Lidé v aktivním věku by naopak v Kroměříži uvítali otevření stále scházejícího hobby marketu.

Bezpečnost města

Na území města Kroměříže jsou zřízeny dvě instituce, které se starají o veřejný pořádek a v případě potřeby zasahují. Jedná se o Obvodní oddělení Policie ČR Kroměříž a Městskou policii.

2.6 Kultura a sport

Nabídka kulturních akcí

Ve městě Kroměříži se každý měsíc konají zajímavé výstavy, koncerty nebo festivaly. Mezi nejznámější patří každoroční Mezinárodní festival vojenských hudeb, Floria Kroměříž, kroměřížské jarmarky a trhy, které pořádá radnice a zve lidové umělce a řemeslníky k prodeji jejich rukodělných výrobků.

2.6.1 Kulturní zařízení

Dům kultury Kroměříž, p.o.

Podílí se v největší míře na zajišťování kulturních činností a udržování místních tradic. Zřizovatelem je město Kroměříž, které je i pořadatelem a organizátorem divadelních představení, koncertů, výstav a různých kurzů.

Kino Nadsklepi

Od roku 2012 je provozovatelem Dům kultury Kroměříž, p.o. a je zde nově vybudovaný víceúčelový sál, který je vhodný pro pořádání koncertů akustické hudby, promítání filmů či vzdělávacích akcí. Prostory jsou bezbariérové a je možnost shlédnout filmy ve 3D kvalitě.

Knihovna

V městě se nachází jedna knihovna, která byla vybudována městem. Nabízí mnoho zajímavých aktivit, například přednášky cestovatelů nebo autogramiády knižních titulů významných spisovatelů, které se těší oblibě místních obyvatel.

Muzeum Kroměřížska

Funguje již od roku 1993 a jeho součástí je stálá výstava známého výtvarníka Maxe Švabinského. Součástí muzea je sdružení s názvem „Švabinského kruh přátel výtvarného umění“, jehož cílem je přiblížení výtvarného odkazu významného umělce místním obyvatelům i turistům. Sdružení pravidelně pořádá přednášky o výtvarném umění, výstavy, vernisáže a vzpomínkové večery k výročí významných regionálních osob/umělců. Muzeum Kroměřížska nabízí pronájem konferenčního sálu a předsálí na konání firemních akcí.

2.6.2 Sportovní zařízení

Vlastním šetřením a z webových stránek města Kroměříže jsem vytvořila tabulku, která zobrazuje přehled sportovních zařízení a objektů. Mezi nejvíce navštěvované objekty patří Sportovní tělocvična Slavia, Sportcentrum Paráda, Plavecký bazén a zimní stadion.

Koupaliště a městské bazény	2
Víceúčelová sportovní hřiště	19
Tělocvičny (pro veřejnost)	17
Venkovní stadiony	1
Zimní stadiony	1

Tabulka 8 – Přehled sportovních zařízení, zdroj: vlastní zpracování

Sportovní tělocvična Slavia

Součástí je velká tělocvična určená pro míčové hry, dále karate sál se zrcadlovou stěnou, poslední část tvoří herna stolního tenisu, kterou využívají i šachisté. Tyto prostory jsou nejvíce využívány oddílem basketbalu, moderní gymnastiky, ale jsou také určeny pro širokou veřejnost.

Obrázek 9 – Sportovní tělocvična Slavia, zdroj: Sportovní zařízení města Kroměříže

Oddíly TJ Slavia

- Basketbal, judo, karate, moderní gymnastika, rekreační sport, stolní tenis, šachy a klub Dráček.

Plavecký bazén

Kroměřížský plavecký bazén nabízí bazén o délce 25 m a malý bazén, který je určen pro děti a výuku plavání. Jsou zde pořádány kurzy plavání maminek s dětmi, seniory a pro zdravotně postižené. Kromě bazénu nabízí i možnost využití solária, masáže, sauny a fitcentra.

Zimní stadion

Nachází se v blízkosti Kroměřížského plaveckého bazénu a nabízí celkem 3000 míst k sezení pro fanoušky zimních hokejových zápasů. V zadní části je otevřený bufet.

2.7 Svazy, spolky, sdružení a partnerská města

2.7.1 Organizace

V městě Kroměříž působí neziskové organizace ve formě nadačních fondů. Nejvíce zastoupené jsou zde občanská sdružení, kterých se ve městě nachází celkem 95.

Neziskové organizace dle právní formy

Církevní organizace

- Církev adventistů sedmého dne,
- kongregace Milosrdných sester sv. Kříže, česká provincie,
- kongregace milosrdných sester sv. Vincence,
- náboženská obce Církve československé husitské v Kroměříži,
- oblastní Charita Kroměříž,
- sbor Bratrské jednoty baptistů v Kroměříži,
- slovo života, křesťanská společnost.

Nadační fond

- Nadační fond při Gymnáziu Kroměříž.

Občanské sdružení

Z důvodu, že je jich ve městě zastoupeno nejvíce, tak uvedu pouze ta nejdůležitější.

- Atletický klub Kroměříž,
- česká unie neslyšících, oblastní organizace Kroměříž,
- český červený kříž,
- hokejový klub Kroměříž VTJ,
- jezdecký klub Haná,
- český zahrádkářský svaz – územní organizace Kroměříž,
- klub českých turistů Kroměříž,
- taneční klub Henzély – SWING o.s.,
- zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek FOD.

Příspěvková organizace

- Knihovna Kroměřížska, p.o.,
- muzeum Kroměřížska, p.o.,
- středisko pro volný čas dětí a mládeže Šipka. (© Město Kroměříž)

2.7.2 Partnerská města

Město Kroměříž je partnerským městem celkem s pěti zahraničními městy. Jedná se o Nitru (Slovenská republika), se kterou navázalo partnerství v roce 1973. Dalším partnerským městem je Piekary Slaskie (Polská republika), které je nejznámější poutní místo v Polsku a

smlouva o přátelství byla uzavřena v roce 2002. Třetím partnerským městem je Chateaudun (Francie) a čtvrtým Krems an der Donau (Rakousko), které je univerzitním městem a významným turistickým centrem. Poslední partnerské průmyslově rozvinuté město je Ramnica Valcea (Rumunsko). (© Město Kroměříž)

2.7.3 Svazy, spolky a sdružení

Z přehledu zaregistrovaných subjektů jsem zjistila, že zde jsou nejvíce zastoupeny spolky, které byly vytvořeny za účelem setkávání sportovních nadšenců a spolky v oblasti přírody a ochrany životního prostředí. Jedná se například o Český zahrádkářský svaz nebo Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Kroměříž. Nezanedbatelné zastoupení tvoří Sdružení a spolky pro děti a mládež. Zde uvedu spolky, které mají největší zastoupení a jsou z hlediska jejich velikost největší.

- *SPEKTRUM preventivních programů pro děti a mládež* (nabízí preventivní programy sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže).
- *Tělocvičná jednota SOKOL Kroměříž* (poskytují sportovní činnosti a akce pro členy všech věkových kategorií).
- *Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Kroměříž* (podporují rybářský sport, podílí se na ochraně a lovu ryb apod.). (Seznam, © 1996–2015)

2.8 Trh práce

2.8.1 Zaměstnanost

Největší zaměstnavatelé přímo ve městě Kroměříž

- *Rosa Market s.r.o.*

Společnost s r.o. vznikla v roce 2002 a působí v oblasti potravinářského a drogistického sortimentu. Provozuje maloobchodní společnosti ENAPO a MINIPO, zajišťuje objednávkový servis drogistického a potravinářského zboží do školních a závodních jídelen, cukráren, pekáren apod. Z hlediska počtu zaměstnanců je v Kroměříži největším zaměstnavatelem. (© ROSA market s.r.o., 2009)

- *Magneton a. s.*

Akciová společnost s více než 80 ti letou tradicí, která se zabývá výrobou elektropříslušenství pro automobilový průmysl. Především startéry a alternátory. Hlavní část společnosti

tvoří závod Elektro, kdy stěžejní část výrobní kapacity je využívána pro externí zákazníky. Dodávají do téměř 50 zemí všech kontinentů, kde mají svá obchodní zastoupení. (© MAGNETON a.s.)

- *Kmotr – Masna Kroměříž a.s.*

Akciová společnost s více než 50 ti letou tradicí zabývající se výrobou trvanlivých masných výrobků v České republice. V současnosti zaměstnává 175 lidí a roční objem výroby překračuje 6.000 tun. Společnost je proslulá zejména výrobou trvanlivých fermentovaných salámů. Objem produkce tohoto sortimentu je v zemi vůbec největší (například salám Poličan, Paprikáš, Herkules a Lovecký.). (Kmotr, a.s., © Design)

Obrázek 10 – Logo firmy Kmotr,
zdroj: Kmotr a.s.

- *Plastika a. s.*

Společnost s více než 50 ti letou historií v oblasti průmyslového zpracování plastů. Je členem Plastikářského klastru, který se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti a výkonnosti plastikářského odvětví ve Zlínském kraji. Součástí firmy je logistické centrum, které poskytuje služby v oblasti globálního nákupu i kompletaci výrobků včetně distribuce k dodavatelskému řetězci či individuálnímu zákazníkovi. (© PLASTIKA a.s. Kroměříž)

Název firmy	Odvětví	Počet zaměstnanců
ROSA market s.r.o.	Potravinářský průmysl, maloobchod	1500
Kroměřížská nemocnice a.s.	Zdravotní a sociální péče	1000
Plastika a.s.	Zpracovatelský průmysl	324
Magneton a.s.	Elektrotechnický průmysl	289
Kmotr – Masna Kroměříž a.s.	Potravinářský průmysl	175

Tabulka 9 – Největší zaměstnavatelé Kroměříže, vlastní zpracování

Největší zaměstnavatelé do 20 km od města Kroměříže

Název firmy	Odvětví	Počet zaměstnanců
Continental Barum	Zpracovatelský průmysl	3 995
TON a.s.	Zpracovatelský - dřevo	2 000
NESTLE	Potravinářský průmysl	849
PILANA	Strojírenský průmysl	650
TOS Hulín	Strojírenský průmysl	380

Tabulka 10 – Největší zaměstnavatelé do 20 km od Kroměříže, vlastní zpracování

- *CONTINENTAL BARUM s.r.o.*

Společnost sídlí v Otrokovicích, kde se nachází velká výrobní hala osobních, nákladních a industriálních pneumatik značky Barum, Semperit nebo General Tire. V současné době zaměstnává 3 995 lidí. (Barum s.r.o.)

- *TON a.s.*

Akciová společnost s dlouholetou tradicí zahájila provoz v roce 1861 výstavbou továrny na výrobu ohýbaného majetku. V roce 1953 se společnost přejmenovala na TON a sídlo na výrobu se přemístilo do Holešova. Zabývá se výrobou ohýbaného nábytku a židlí, který distribuuje do celého světa.

- *NESTLE*

Společnost NESTLE, v České republice dříve známá jako společnost Sfinx, byla na území České republiky, jmenovitě v Holešově, zaregistrována v roce 1862. Zabývá se výrobou cukrovinek a distribucí potravinářského zboží do maloobchodních i velkoobchodní sítí. Celosvětově zastoupená v sedmi různých zemích.

- *PILANA*

Společnost patří mezi největší výrobce výrobků z oceli v Evropě, kdy téměř 60% je exportováno do zemí jako například Německo, USA, Francie a Velká Británie.

- *TOS HULÍN a.s.*

Firma je tradičním výrobcem obráběcích strojů, zařízení a svislých soustruhů. Byla založena v roce 1949 a sídlí v Hulíně. V současné době zaměstnává 380 pracovníků. Její předností je vysoký podíl exportu do zahraničních zemí, nejvíce do Číny. (TOS Hulín)

Dojíždka za prací v roce 2013

Vyjíždka / Dojíždka	Počet osob
Počet zaměstnaných	12152
Dojíždějící do zaměstnání	4310
Vyjíždějící do zaměstnání	2313
Saldo dojíždky celkem	1997

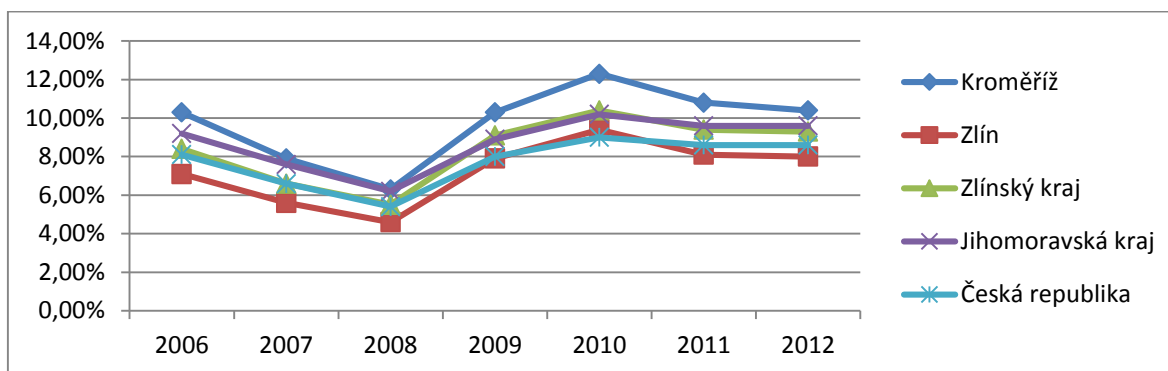
Tabulka 11 – Dojíždka za prací rok 2013, zdroj:

SLDB, vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno dříve, město Kroměříž poskytuje služby a také pracovní místa nejen místním obyvatelům, ale také sem za prací dojíždějí občané z přilehlého okolí. Z výzkumů sčítání lidu, domů a bytů mohu konstatovat, že saldo dojíždky má kladnou bilanci, což je velmi příznivý ukazatel. V praxi to znamená, že převažuje dojíždka pracujících do Kroměříže nad vyjíždkou do jiných měst nebo obcí.

2.8.2 Nezaměstnanost

Níže v grafu je zaznamenán vývoj nezaměstnanosti od roku 2006 do roku 2012 za jednotlivé územní jednotky: Zlín, Kroměříž, Zlínský kraj, Jihomoravský kraj a území České republiky. V těchto popsanych městech je vývoj nezaměstnanosti téměř totožný bez ohledu na lokalizaci. Kolem roku 2000 došlo celoplošně ke zpomalení hospodářského růstu, který se projevil postupným nárůstem nezaměstnanosti. Od roku 2006 do roku 2008 byla situace příznivá a docházelo k mírnému poklesu nezaměstnanosti. K výraznému nárůstu nezaměstnanosti docházelo od roku 2008, kdy nastala celosvětová finanční krize, která postihla i mnohem více zaběhnuté ekonomiky států. V roce 2010 dosáhla míra nezaměstnanosti svého vrcholu a od této doby se pomalu ekonomická situace zlepšuje, což má pozitivní vliv na pokles míry nezaměstnanosti.

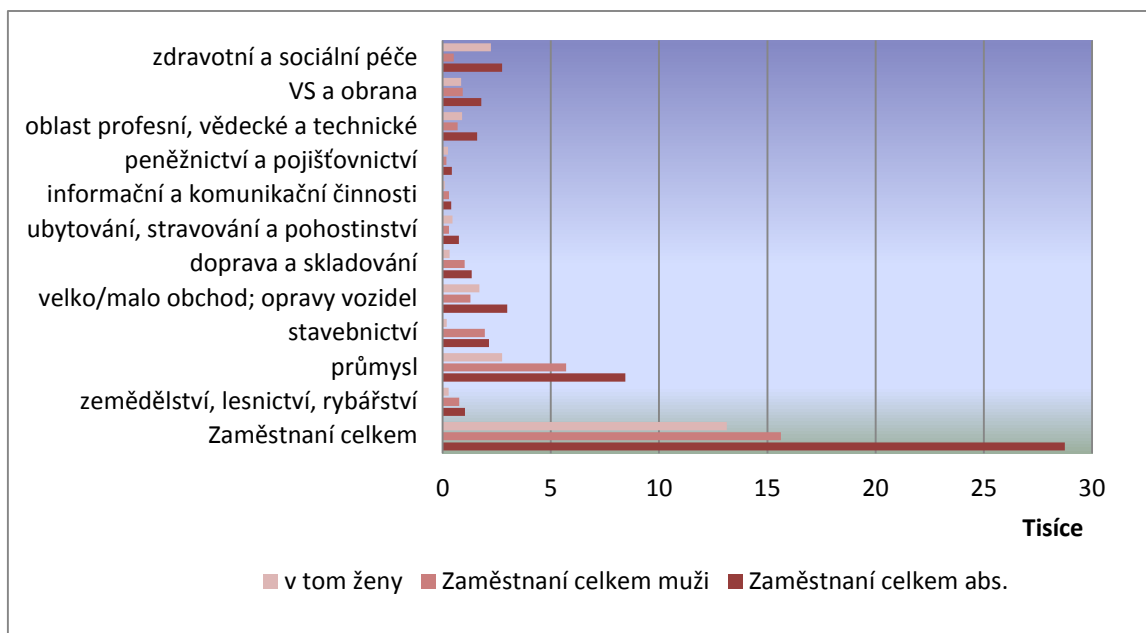

Obrázek 11 - Nezaměstnanost v jednotlivých letech, zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Výskyt četnosti podnikatelských subjektů

Ve městě Kroměříž bylo v roce 2013 registrovaných nejvíce podnikatelů – fyzických osob, celkem 4273. Poměrně velké zastoupení měli podnikatelé bez zaměstnanců s označením „OSVČ“, celkem 2060 podnikatelů. Dále se zde angažuje mnoho podnikatelů zaregistrovaných s předmětem podnikání „Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel“ - 1445 podnikatelů. Obchodních společností je na území města celkem 933. Nejvíce jsou zde zastoupené tzv. mikropodniky s 1-9 zaměstnanci v počtu 712 mikropodniků. (Regionální informační servis, © 2012 - 2014)

2.9 Odvětvová struktura zaměstnanosti

Obrázek 12 - Odvětvová struktura v Kroměříži za rok 2011, zdroj: SLDB Copyright ©, 2009 – 2011, vlastní zpracování

V Kroměříži bylo v roce 1989 nejvíce zaměstnaných osob v průmyslovém. Díky úrodné půdě na Kroměřížsku, bylo mnoho osob zaměstnáno i v primárním sektoru, zemědělství. Na Kroměřížsku se rozvíjel také chemický průmysl zastoupený společností Technoplast v obci Chropyně. Přímo v Kroměříži byla největším zaměstnavatelem firma PAL-Magneton, které zaměstnávala nejvíce lidí v oblasti strojírenského průmyslu. Po roce 1999 došlo k transformačním změnám a úbytku zájmu lidí pracovat nebo podnikat v zemědělství i průmyslu. Postupem času přecházel zájem a pozornost na odvětví služeb, tedy do třetího odvětví, což kopírovalo trend na území celé České republiky. V současné době je v Kroměříži nejvíce zaměstnaných osob v oblasti průmyslu a služeb.

2.9.1 Průmysl

V současné době je v Kroměříži nejrozvinutější potravinářský průmysl, který je zastoupen firmou Kmotr, specializující se na výrobu uzenin. V době rozvinutého socialismu byl nejrozšířenější strojírenský a elektrotechnický (automobilový průmysl) zastoupený firmou PAL Magneton a.s., ale po pádu komunismu se rozdělil na menší subjekty, kterým se již nepodařilo dostat se do popředí na českém trhu.

2.9.2 Zemědělství

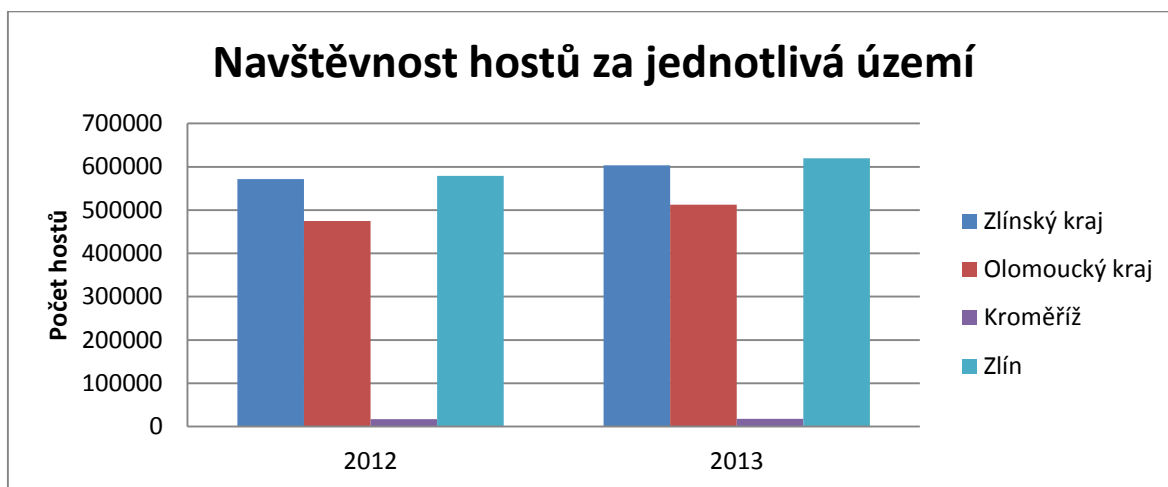
Kroměříž se rozkládá v Dolnomoravském valu v oblasti Hané, která je známá svou úrodnou půdou. V porovnání s průmyslem je zde zemědělství velmi rozvinuté a tradiční. Ornou půdu v katastru Kroměříže obhospodařuje společnost Lukrom – plus, s.r.o. Převážná část orné půdy je osévána tržními plodinami, nejvíce se v současné době pěstuje řepka a kukuřice. V Kroměříži je mnoho institucí, které se starají o propagaci a výzkum v oblasti zemědělství. Například Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., který byl založen v roce 1951 a zabývá se vědecko-výzkumnou činností, šlechtěním obilnin, zkušebnictvím a poradenstvím v zemědělství. Další významná společnost se nazývá GERSTE s.r.o. vznikla v roce 2000 a. s. a zabývá se nákupem a prodejem zemědělských produktů se zaměřením na maloobjemové komodity (mák, hořčice, hrách žlutý, kukuřice).

2.10 Cestovní ruch

Území města Kroměříže má vyšší perspektivu rozvoje než zbytek území okresu Kroměřížska a to hlavně díky významným architektonickým památkám, jako je například Arcibiskupský zámek, Květná a Podzámecká zahrada, které jsou od roku 1995 součástí Národních kulturních památek v České republice a od roku 1998 památkami UNESCO. Dále se město Kroměříž pyšní oceněním z roku 1997 a to titulem „Nejkrásnější historické město“. V regionu Kroměřížska jsou velmi navštěvované židovské památky v Holešově, poutní místo Svatý Hostýn, archeoskanzem v obci Modrá, poutní bazilika Velehrad, zřícenina hradu Cimburk a další.

V grafu jsou uvedeny počty návštěvníků jednotlivých územních jednotek: Kroměříž, Zlín, Olomoucký kraj a Zlínský kraj v období 2012 a 2013. Novější data zatím nejsou k dispozici. Z grafu je patrné, že v každém území došlo v uvedeném období k nárůstu počtu turistů. I když Kroměříž v sobě ukrývá velký potenciál v podobě světově významných historických památek, nedaří se jej plně využít a rozvinout k rozvoji v cestovním ruchu.

Příkladem mohou být jiná města v regionu, např. Zlín, kterým se to lépe daří a v posledních letech dochází ke zvýšení počtu návštěvníků.

Obrázek 13 - Navštěvnost hostů za jednotlivá území, zdroj: ČSÚ © 2009-2011, vlastní zpracování

Městská památková rezervace Kroměříž

Byla vyhlášena v roce 1978 a tvoří ji historické jádro města s Arcibiskupským zámekem, Podzámeckou a Květnou zahradou, které jsou zapsány na seznamu památek UNESCO. Součástí jsou i objekty na Velkém náměstí, mezi které patří například Radnice, Muzeum Kroměřížska, Regentský dům nebo Lontanův dům.

Historické památky UNESCO
Arcibiskupský zámek
Podzámecká zahrada
Květná zahrada
Historické památky a objekty
Muzeum Kroměřížska
Arcibiskupské vinné sklepy
Biskupská mincovna
Orlovna
Arcibiskupská sýpka
Kino Nadsklepí
Sakrální památky
Kostel sv. Jana Křtitele
Farní kostel Blahoslavené Panny Marie
Kostel Sv. Mořice
Pravoslavný kostel svatého Cyrila a Metoděje
Areál Octárny - Kaple sv. Kříže
Areál Octárny- mozaikové lunety

Tabulka 12 – Přehled turisticky zajímavých míst, zdroj:vlastní zpracování

Obrázek 14 – Květná zahrada, zdroj: Česká televize – národní klenoty,

Obrázek 15 – Podzámecká zahrada a Arcibiskupský zámek, zdroj: Česká televize – národní klenoty,

Informační a orientační systém po památkách UNESCO v Kroměříži

Slouží pro usnadnění orientace ve městě Kroměříž a především značí cestu k historickým památkám UNESCO, u kterých je umístěn informační panel. Mimo jiné popisuje i jiné historické stavby, které nejsou zapsány na listině památek UNESCO. Využívá směrovek, informačních a orientačních tabulí, panelů s plánem města, které turisty zavedou nejkratší cestou k vybranému cíli. U každého objektu či lokality je umístěna tabule, na které je krátký text a to i v anglickém jazyce. Nejvýznamnější památky zapsané v seznamu UNESCO propojuje „tzv. Trasa Unesco“, která je značena velmi originálně – označení zabudované v dlažbě.

Trasa UNESCO

- Podzámecká zahrada,
- Arcibiskupské vinné sklepy,
- Mlýnská brána,
- Arcibiskupský zámek,
- Arcibiskupské gymnázium,
- kostel sv. Mořice,
- kostel sv. Jana Křtitele,
- vrchnostenská sýpka,
- Květná zahrada.

2.10.1 Agentura Czech Tourism

Jedná se o státní příspěvkovou organizaci, která byla zřízena Ministerstvem pro místní rozvoj. Jejím hlavním cílem je propagace cestovního ruchu České republiky v zahraničí i na území ČR. Plní úkoly v oblasti koordinace činností cestovního ruchu, destinačního managementu, zajišťuje mediální prezentaci cestovního ruchu ČR, pořádá vzdělávací semináře a školení. Dále provádí šetření formou dotazníků u obyvatel, kteří navštívili město či architektonickou památku a na základě výsledků, které jsou prezentovány na webovém portále, se snaží podat ucelený přehled o destinaci (silné a slabé stránky) a navrhnout opatření, které povedou ke zvýšení návštěvnosti a zajištění lepších služeb v oblasti cestovního ruchu v určité oblasti.

Na internetových webových stránkách agentury CzechTourism jsou uveřejněny výsledky provedených šetření, které se týkají celého území České republiky. Součástí regionu Východní Morava je město Kroměříž. V tabulce níže jsou prezentovány výsledky ohledně důvodu návštěvy či pobytu ve městě. Srovnala jsem nejen roky 2013 a 2014, ale také období – zima a léto. Jednoznačně vyplývá, že kromě zimy 2014 lidé navštívili Kroměříž z důvodu poznání a relaxace, naopak nejmenších hodnot dosahuje kategorie zdraví a práce. Hodně o Kroměříži vypovídá skutečnost, že za zábavou zde dorazilo v průměru pouze 8 % návštěvníků. Domnívám se, že je to velmi nízké procentuální zastoupení vzhledem ke skutečnosti, že Kroměříž je okresním městem a měla by nabízet mnohem větší uspokojení lidem v oblasti zábavního průmyslu. Např. v Kroměříži nebylo doposud vybudováno multikino, tolik oblíbené u mladé generace, nejbližší je zatím ve Zlíně. I když okrajem Kroměříže prochází dálková Moravská cyklostezka, město zatím nedokáže plně využít tuto příle-

žitost a projíždějící cykloturisty oslovit cílenou propagací k návštěvě Kroměříže. (© Copyright 2010, Ipsos, CzechTourism)

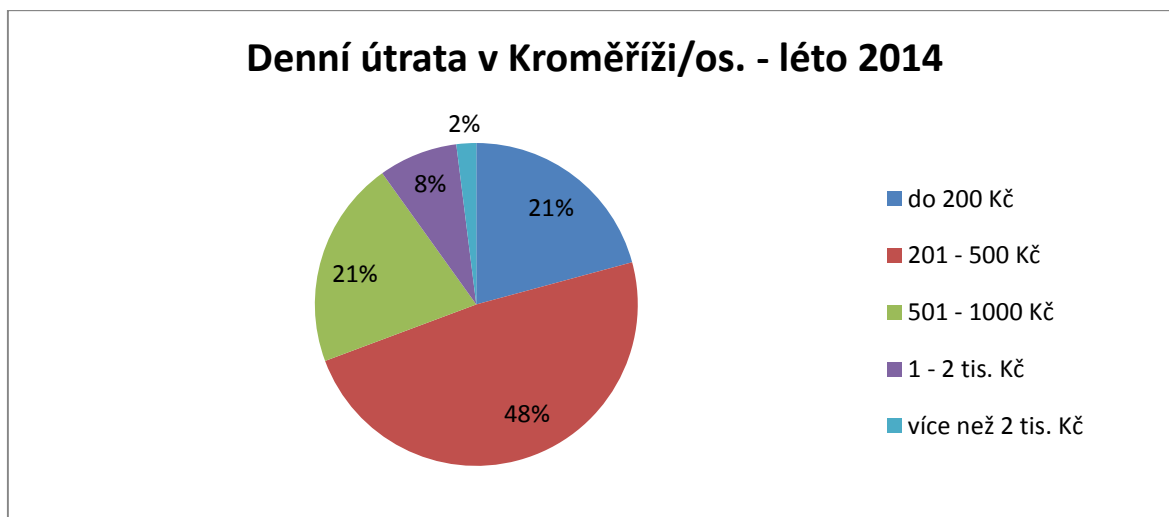
Důvod návštěvy Kroměříže (výsledky jsou uvedeny v %)

Kroměříž	Poznání	Relaxace	Turistika a sport	Zdraví	Práce	Zábava	Nákupy	Návštěva známých	Tranzit
Zima 2013	24,4	13,5	14,5	1,2	4,2	8,7	14,2	16,5	0,5
Léto 2013	38,7	30,0	8,2	2,5	4,0	5,7	0,7	7,4	0,7
Zima 2014	13,3	22,5	26,8	0,5	4,0	8,0	9,3	15,0	0,0
Léto 2014	36,0	24,8	10,5	1,8	7,5	8,5	2,0	7,8	0,0

Tabulka 13 – Důvod návštěvy Kroměříže za jednotlivá období, zdroj: Agentura CzechTourism, Copyright © 2005-2013 CzechTourism, vlastní zpracování

Denní útrata v Kroměříži na osobu

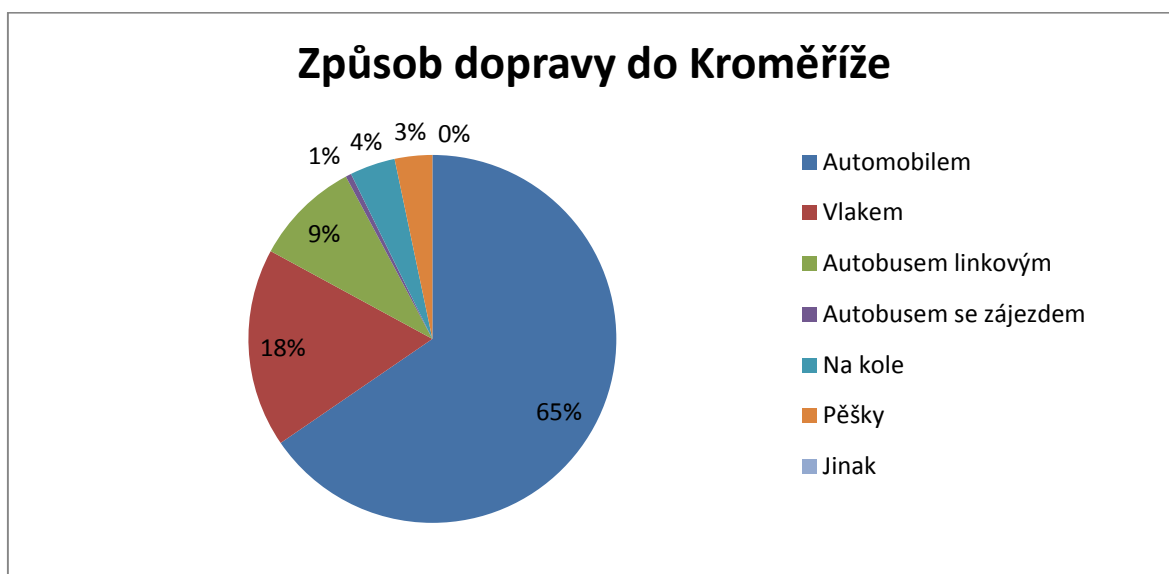
Z výsledku šetření agentury CzechTourism, které jsou uveřejněny na jejich webových stránkách za období 2012-2014 zima a léto vyplývá, že od roku 2012 je denní útrata návštěvníků v rozmezí 201 Kč až 500 Kč na osobu. Je zajímavé, že v zimě i v létě byla útrata téměř stejná. Z toho vyplývá, že se denní útrata od roku 2012 nezvýšila, ale ani výrazně nepoklesla. Jednotlivá období – léto a zima, nemají velký vliv na pohyblivost denní útraty. (© Copyright 2010, Ipsos, CzechTourism)

Obrázek 16 - Denní útrata v Kroměříži, zdroj: Agentura Czech Tourism, Copyright © 2005-2013 CzechTourism, vlastní zpracování

Způsob dopravy do Kroměříže v období léto 2014

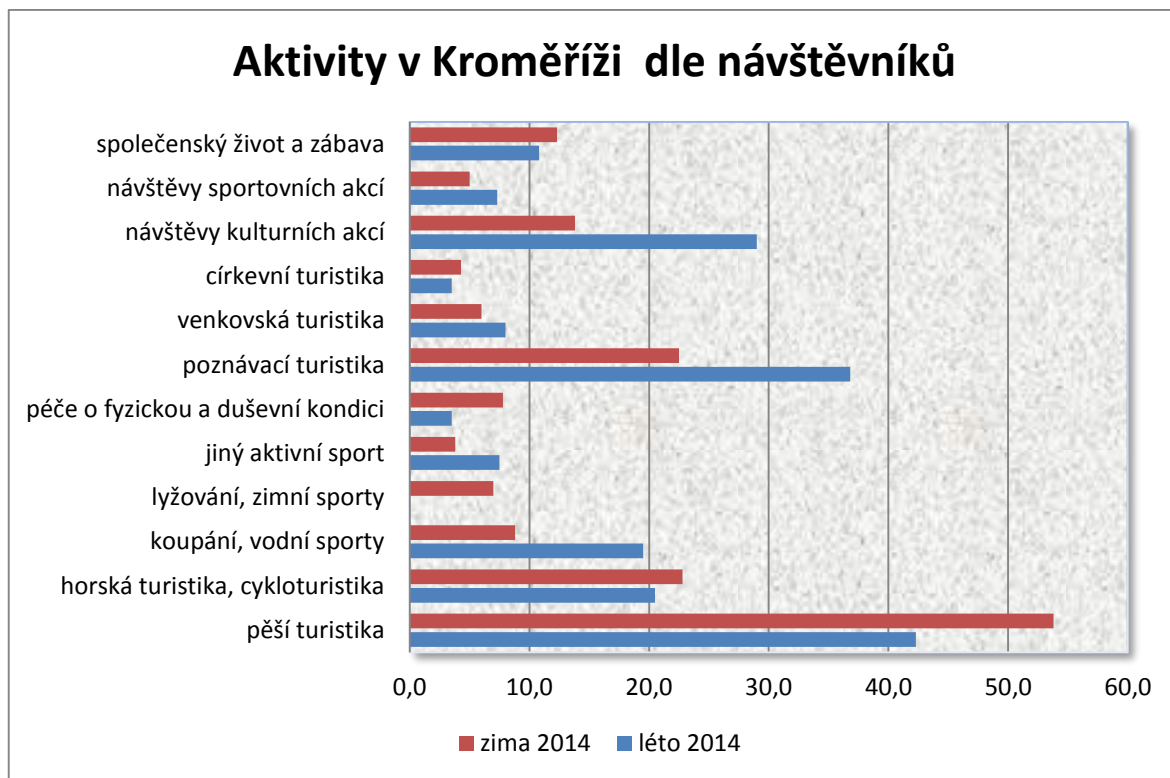
Z grafu je patrné, že návštěvníci se do Kroměříže přepravují převážně automobilem, naopak jsou nejméně využívány služby cestovních agentur k prohlídce města, jedná se pouze o 1 % z celku. Tato skutečnost odráží nedostatečnou propagaci nejen ve vztahu k potenciálním návštěvníkům, ale také k organizacím a agenturám, které pořádají jednodenní či vícedenní poznávací zájezdy. Je nutné cíleně působit na tyto skupiny. Necelá jedna třetina návštěvníků se zde dopravila vlakem a 9 % využilo služeb autobusového linkového dopravce. (© Copyright 2010, Ipsos, CzechTourism)

Obrázek 17 - Způsob dopravy do Kroměříže, zdroj: Agentura CzechTourism, © 2005-2013 CzechTourism, vlastní zpracování

Aktivity v regionu dle návštěvníků

Z dat získaných od agentury CzechTourism jsem sestavila graf za období zima a léto 2014, který zobrazuje dvanáct nejatraktivnějších způsobů trávení volného času v Kroměříži. Největší zastoupení má pěší a poznávací turistika, naopak nejmenší zastoupení je v kategorii péče o fyzickou a duševní kondici a církevní turistika. Největší rozdíl v období zima nebo léto je v kategorii „návštěva kulturní akce“, kdy v létě je dvojnásobně více návštěvníků. V zimním období neprobíhá mnoho kulturních akcí. V Kroměříži se nenachází žádné přírodní koupaliště kromě „tzv. Bágráku“, který se nachází na okraji města v místní části Dolní Zahrady a nenabízí dostatečné služby, které by vybízeli návštěvníky k pobytu u vody. V zimním období je možnost využít pouze Plavecký bazén, který nabízí krytý bazén délky 25 m. V Kroměříži se nenachází aquapark či jiné podobné atrakce vhodné k trávení volného času rodin s dětmi. Jedno z nejnižších zastoupení je u kategorie návštěv sportovních akcí. (© Copyright 2010, Ipsos, CzechTourism)

Obrázek 18 - Aktivity v Kroměříži, zdroj: Agentura CzechTourism, © 2005-2013 CzechTourism, vlastní zpracování

Instituce propagující cestovní ruch

- *Centrála cestovního ruchu Východní Moravy o. p. s. (CCRVM)*

Státní nezisková organizace se statutem obecně prospěšné společnosti. Její hlavní činností je zvýšení návštěvnosti a atraktivity kraje, která pozitivně působí na ekonomický rozvoj kraje a zaměstnanosti, podporuje vytváření partnerství a služeb. Dále se zabývá propagací kraje s využití potenciálu území Východní Moravy.

- *Turistické informační centrum*

Nachází v blízkosti Velkého náměstí v Kroměříži a je označeno písmenem „I“. Hlavní činností je poskytování turistických informací o Kroměříži a okolí, prodej vstupenek na představení, zprostředkování průvodcovských služeb, prodej suvenýrů, dále nabízí propagační materiály o městě, zde pořádaných kulturních akcí a cyklistickou mapu okolí. Mnozí návštěvníci ocení možnosti WI-FI připojení, internetu a dětský koutek se zázemím pro maminky.

- *Kroměřížsko – Sdružení pro cestovní ruch o.s.*

Založeno v roce 2009 se sídlem na Velkém Náměstí v Kroměříži. Sdružuje fyzické i právnické osoby s podobnými cíli, které reprezentují společnost. Jejich společným cílem je

propagace regionu Kroměřížska a zvyšování kvality nabízených služeb v cestovním ruchu. Mezi členy sdružení patří například Arcibiskupský zámek, Turistické informační centrum Kroměříž, město Hulín, Holešov, Chropyně, Hotel Octárna, Ranč Kostelany a další. Na jejich webových stránkách jsou zveřejněné budoucí kulturní akce v regionu. (© Kroměřížsko - sdružení pro cestovní ruch o.s.)

2.11 Technické zabezpečení

2.11.1 Restaurační zařízení

Výsadou města je výroba mešního vína v zámeckých sklepech. Na své zde přijdou i milovníci pivního moku, neboť jsou zde tři minipivovary. Kroměříž se nachází na Hané, která je známá svou dobrou kuchyní. Zdejší restaurace nabízí zážitkovou gastronomii, ale i polední menu během pracovního týdne. V centru města se nachází útulné kavárny, cukrárny a večerní bary. Mezi nejvyhlášenější restaurace patří Restaurace Scéna, Restaurace Octárna, Hotel Bouček, restaurace Stará Masna, restaurace Centrální, restaurant Radniční sklípek a další.

- *Kroměřížské minipivovary*

Kroměříž má dlouhou pivovarnickou historii. Ve 13. století vznikl biskupský pivovar, kde se začalo vařit pivo. Výroba pivního moku probíhala v historických sklepech náležících Arcibiskupskému zámku. Na začátku 17. století byl založen pivovar, který sídlil vedle radnice. V současné době existují v Kroměříži tři minipivovary: první selský pivovárek, Maximilián a pivovar Černý Orel.

2.11.2 Ubytovací zařízení

Kapacita ubytovacích zařízení s ohledem na návštěvnost turistů s využitím přenocování je dostatečná. Na druhou stranu, pokud by se návštěvnost podařilo podpořit cílenou propagací a do města by přijíždělo více turistů, tak v současné situaci jsou kapacity nevyhovující. Největší problém spatřuji v nemožnosti ubytovat celý autobusový zájezd do jednoho ubytovacího zařízení. Nyní se v Kroměříži nachází 4krát hotel s udělením čtyř hvězd, 1krát hotel s udělením třech hvězd, 1krát hotel s udělením dvou hvězd. Ubytovací zařízení nižšího typu je zde značně zastoupeno. Nachází se zde 7krát ubytování s označením penzion, 3krát turistická ubytovna a možnost ubytování v letních měsících ve školském zařízení (Arcibiskupské gymnázium, Domov mládeže SOŠ a SOU služeb). V porovnání s krajským

městem Zlín je kapacita ubytovacích zařízení téměř poloviční. Na území města Kroměříže není tábořiště či místo pro karavany.

- *Cyklokemp*

Nachází se na okraji města Kroměříže, je součástí kroměřížského jachetního oddílu a mimo jiné nabízí travnatou plochu pro umístění stanu, sociální zařízení s teplou vodou a zázemí pro sportovní aktivity. V blízkosti se nachází značené turistické stezky a dálková cyklotrasa podél řeky Moravy. Výhodou je umístění – břeh Hrubého rybníku „tzv. Bágrák“, který poskytuje koupání. Nevýhodou je malá plocha pro stany, kde se vejde maximálně 10 malých stanů. Chybějí místa pro karavany či elektrické přípojky. Nedostatečná propagace, kdy turisté ani nevědí o této možnosti a mnohé odradí nevybavenost zázemí.

Návštěvnost a kapacita ubytovacích zařízení

Zlínský kraj	hosté	nerezidenti	rezidenti	Počet přenocování	nerezidenti	rezidenti
2012	571 719	96 688	475 031	1 740 672	257 636	1 483 036
2013	603 301	108 707	494 594	1 775 881	279 347	1 496 534
Olomoucký kraj						
2012	474 868	103 236	371 632	1 579 253	213 909	1 365 344
2013	512 430	107 995	404 435	1 625 040	222 166	1 402 874
ČR						
2012	15 098 817	7 647 044	7 451 773	43 278 457	21 793 985	21 484 472
2013	15 407 671	7 851 865	7 555 806	43 308 279	22 144 896	21 163 383
Kroměříž						
2012	17 332	5 602	11 730	37 577	13 096	24 481
2013	17 652	5 850	11 802	39 342	9 603	29 739
Zlín						
2012	57 880	15011	42 869	137303	31865	105438
2013	61 9832	18174	43809	133311	37644	95667

Tabulka 14 – Návštěvnost a kapacita ubytování, zdroj: ČSÚ, © 2009-2011

Z českého statistického úřadu jsem získala informace za rok 2012 a 2013 ohledně počtu návštěvnosti Kroměříže a počtu přenocovaných za jednotlivá sledovaná území.

Zvolila jsem metodou srovnávací a zkoumala jsem, kolik hostů navštívilo v letech 2012 a 2013 Zlínský kraj, Olomoucký kraj, Českou republiku, Zlín a Kroměříž. V tabulce jsem zahrнула i rozdělení hostů dle rezidentů a nerezidentů. Dále jsem zohlednila také skutečnost, kolik turistů zde přenocovalo. Z přehledu jednoznačně vyplývá, že ve všech sledovaných městech a územích má počet hostů stoupající charakter, což je velmi pozitivní a má velký vliv na rozvoj dané oblasti. Existuje však velký rozdíl v počtu návštěvníků okresního města Kroměříž v porovnání s krajským městem Zlín, a přitom okresní město nabízí mnoho turistických zajímavostí, které jsou na seznamu listiny UNESCO, lze předpokládat, že by mělo být pro návštěvníky atraktivnější.

Probíhající projekty na území města Kroměříže v souvislosti cestovním ruchem

a) Projekty – Evropské fondy

Město Kroměříž získalo finanční podporu ze strukturálních fondů Evropské unie. Celkem realizovalo úspěšně 17 projektů, kdy mezi nejznámější patří:

- Podpora rozvoje cestovního ruchu v Kroměříži,
- podpora využití „památek UNESCO“ v Kroměříži a Ružomberku – informační systémy,
- Česko - slovenský most mezi památkami UNESCO,
- revitalizace Bezručova parku Kroměříž,
- infrastruktura pro kulturní akce v Kroměříži,
- informační systém v Kroměříži - městě památek UNESCO,
- úprava nástupní plochy před Květnou zahradou.

b) Projekty – partnerství

Termín partnerství je spojován se vzájemnou spoluprací veřejné správy, soukromého, neziskového i vzdělávacího sektoru. Do současné doby bylo realizováno 14 projektů, kde město Kroměříž figuruje jako partner. Mezi nejznámější patří:

- Strategie rozvoje cestovního ruchu Ružomberok – Kroměříž, podpora využití památek UNESCO,
- Národní centrum zahradní kultury v Kroměříži,
- spolupráce IC lokalit UNESCO, Ružomberok – Kroměříž. (© Město Kroměříž)

2.12 Rozpočet města Kroměříže

Financování města Kroměříže se řídí decentralizovaným finančním plánem – rozpočtem. Představuje bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období a je nástrojem k prosazování cílů obecní politiky. V tabulce jsou uvedena data za období 2011 - 2014. Příjmy jsou rozčleněny dle platné závazné rozpočtové skladby na daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a dotace. Druhou skupinu tvoří výdaje - běžné a kapitálové. Město Kroměříž hospodaří v aktuálním roce 2015 s rozpočtem 463 504 mil. Kč. Výdaje ke dni 26.3.2015 jsou ve výši 460 107 mil. Kč. V roce 2011 město hospodařilo s nejvyšším rozpočtem za poslední roky, cca 600 mil. Kč. Důvodem byly vysoké dotace, které navýšily celkové příjmy. Naopak nejnižší rozpočet ve výši cca 400 mil. Kč byl v letech 2012 a 2013. V letech 2011 - 2013 hospodařilo město s přebytkovým rozpočtem. V roce 2014 byl rozpočet schodkový, protože skutečně výdaje převýšily skutečné příjmy.

Z rozpočtu je každý rok vyčleněna flexibilní částka, která slouží k zabezpečení a podpoře rozvoje města, například zlepšení infrastruktury, služeb a různých investičních aktivit. Zbylá část rozpočtu je tzv. neměnná a slouží k zajištění nezbytných činností městem (nakládání s odpady, údržba zeleně a apod.). Poměrně velká část rozpočtu slouží k výplatě sociálních dávek. V poslední době došlo ke snížení podílu investičních výdajů města Kroměříže z důvodu čerpání dotačních titulů ze strany Evropské Unie.

2.12.1 Rozpočtové příjmy

Nejdůležitějším příjmem pro město jsou daňové příjmy, které jsou obsaženy ve třídě I. Nejčastěji se jedná o příjmy z DPH, závislé činnosti a funkčních požitků a dalších poplatků. Od roku 2011 do roku 2014 je zaznamenán nárůst těchto příjmů. Tato změna plyne z přijetí nového zákona rozpočtového určení daní, čímž došlo k navýšení daňových příjmů, ale na druhou stranu přišla města o určité dotace. Pokud nedojde ke změně zákona, znamená to, že výše těchto příjmů je závislá vždy na výkonnosti ekonomiky.

Nedaňové příjmy jsou označené třídou II. a nejčastěji se jedná o příjmy z vlastní činnosti, pronájmu majetku, sankčních plateb a různých finančních darů. Na rozdíl od daňových příjmů od roku 2011 mají sestupný charakter vzhledem ke snížení odvodů příspěvkových organizací a dobíhajícím splátkám nízkoúročených úvěrů od občanů.

Přijaté dotace mohou tvořit stejně důležitou složku příjmů jako daňové příjmy. Jedná se o dotace, které město získá svým aktivním přístupem a připravenými projekty z prostředků

EU. V roce 2011 město Kroměříž dosáhlo na nejvyšší dotace, kdy největší položku tvořily neinvestiční dotace do rozpočtů ústřední úrovně. V dalších letech byly dotace z rozpočtů ústřední úrovně třetinové díky novému zákonu rozpočtového určení daní, kdy města přišla o část dotací a také prostřednictvím měst se nevyplácely sociální dávky.

2.12.2 Rozpočtové výdaje

Rozpočet města Kroměříže nejvíce zatěžují splátky investičního úvěru Komerční bance, ČSOB a splátka jistiny nízkouročeného úvěru. Úvěr od KB ve výši 250 mil. Kč byl přijat v roce 2007 a je splatný v roce 2015, úvěr od ČSOB ve výši 20 mil. Kč byl přijat v roce 2008 a byl splacen v roce 2011 a poslední úvěr od ČSOB ve výši 32 mil. Kč byl přijat v roce 2010 a je splatný k roku 2024. Veškeré finanční prostředky byly použity na investiční akce. Dva nízkouročené úvěry SFRB byly přijaty v letech 1997 a 1998 ve výši 19,810 mil. Kč a 6,071 mil. Kč. Oba dva byly splaceny v letech 2007 a 2008.

2.12.3 Hospodaření obce

Rok		2011	2012	2013	2014
PŘÍJMY	Daňové	284.925	283.051	307.929	322.916
	Nedaňové	45.817	33.289	30.917	19.618
	Kapitálové	1.282	2.404	1.100	500
	Dotace	304.937	78.579	59.181	165.358
	Celkem	636.961	397.323	399.127	508.392
VÝDAJE	Běžné	555.552	335.264	347.120	380.413
	Kapitálové	50.684	58.994	32.614	140.552
	Celkem	606.236	394.258	379.734	520.965
	Saldo	30.725	3.065	19.393	-12.573
	KV/CV v %	9,1%	17,59%	9,39%	36,94%

Tabulka 15 – Rozpočet Kroměříže za jednotlivé roky, zdroj: © Město Kroměříž

Z výše uvedeného lze vyvodit, že výdaje města Kroměříže byly nejvyšší v letech 2011 a 2014, naopak poloviční ve zbývajících letech. Například v roce 2011 byly investice směřovány do rekonstrukcí objektů, jmenovitě do rekonstrukce Kina Nadsklepí, úpravy chodníků a rekonstrukce pětipodlažní budovy, která slouží k účelům administrativního pracoviště odborů Městského úřadu v Kroměříži. Dále byly vysoké běžné výdaje díky vyšším výdajům za platy zaměstnanců a ostatním nákupům (Projekt e-goverment). V roce 2014 byly vzhledem k jiným letům nadprůměrně vysoké kapitálové výdaje. Investovalo se do poříze-

ní dlouhodobého hmotného majetku (rekonstrukce kina a pódia, digitalizace kina, rekonstrukce tělocvičny ZŠ Slovan, koupaliště Bajda, informační centrum). Výše popsanou situaci znázorňuje výsledek podílu kapitálových výdajů k celkovým výdajům v jednotlivých letech, kdy nejvíce se město rozvíjelo v roce 2014 a to díky vyšším kapitálovým investicím (viz výše).

Kroměříž je nejvíce zatížen splácením investičního úvěru Komerční bance a ČSOB, které bude splácet až do roku 2015 a druhý úvěr ČSOB do roku 2024. Dluhová služba v dané chvíli určitě není vysoká, investice zůstávají ve městě a některé se vracejí navýšením daňových příjmů.

Saldo příjmů a výdajů v letech 2011 až 2013 bylo přebytkové, což je pozitivní ukazatel vyrovnaného rozpočtu. V roce 2014 byl záporný/deficitní ve výši 12.573, což bylo dáno vysokými investicemi, jak již jsem uvedla výše. Na druhou stranu podíl kapitálových výdajů ku běžným byl v procentuálním vyjádření nejvyšší.

3 SWOT ANALÝZA

Rozvoj města

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Páteřní síť dálnice D1 – napojení na ostatní města (Brno, Bratislava, Praha, Zlín). • Kvalitní životní prostředí. • Rozmanitost, velký počet malých a středních podnikatelů. • Město Kroměříž je obcí s rozšířenou působností a zároveň s pověřeným obecním úřadem. • Soukromý dopravce veřejné autobusové dopravy Magic s.r.o. • Dostatečná dopravní obslužnost všemi zavedenými motorovými druhy dopravy. • Velmi úrodná zemědělská půda. • Podpora místních tradic městem (řemeslné jarmarky). • Kladná bilance salda dojížděky pracujících za prací. • Stabilní růst počtu obyvatelstva. • Převaha obyvatelstva v produktivním věku a ekonomicky aktivních. • Aktualizace územního plánu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tzv. mrtvý střed města – vylidňování centra města. • Zánik velkých průmyslových podniků – úbytek pracovních míst. • Dlouhodobě vysoká nezaměstnanost. • Existence pouze jednoho mostu přes řeku Morava – tvorba dopravních kolon. • Zpoplatnění úseku obchvatu dálnice D1 vedoucí kolem Kroměříže. • Odchod mladých kvalifikovaných pracovníků z města . • Část města leží v záplavové zóně. • Absence Non-stop lékárny, nejbližší je ve Zlíně (34 km vzdálená). • Proces postupného přesouvání služeb ze středu města do okrajových částí. • Postupné vytlačování malých obchodníků na úkor výstavby nových hypermarketů.
<u>Příležitosti</u>	<u>Hrozby</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Získání dotací ze strukturálních fondů EU. • Podpora bydlení mladých lidí formou tzv. startovacích bytů. • Přebytkový rozpočet. • Spolupráce s krajským městem Zlín a 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik povodní na řece Moravě. • Prohlubování ekonomických rozdílů mezi Kroměříží a dalšími regionálními centry. • Pokračování celosvětové hospodářské krize a růst nezaměstnanosti.

<p>společná propagace cestovního ruchu ve Zlínském kraji.</p> <ul style="list-style-type: none">• Podpora rozvoje cykloturistiky.• Rozšíření nabídky ubytovacích zařízení.• Prezentace města Kroměříž na cestovních veletrzích, oslovení potenciálních turistů a návštěvníků.	<ul style="list-style-type: none">• Pokles počtu obyvatelstva v důsledku stěhování mladých lidí z města do menších obcí.• Ekonomické problémy významných zaměstnavatelů města.• Zvýšení zátěže automobilové dopravy.• Růst nákladů na bydlení.• Ekologické havárie a pohromy.
---	---

Cestovní ruch a kultura

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Atraktivní lokalita. • Četnost kulturních a architektonických památek zapsaných na listině UNESCO. • Muzeum Kroměřížska – odkaz Maxe Švabinského. • Městská památková rezervace. • V těsné blízkosti CHKO Chřiby – možnost aktivního trávení volného času. • Informační centrum ve středu města. • Značená Trasa UNESCO po památkách. • Bohatá nabídka kulturních akcí. • Výstavy, koncerty a festivaly konané v Kulturním domě. • Nově vybudované nákupní centrum Inter Rybalka v okrajové části Vážany. • Existence dálkové Moravské cyklostezky podél břehu řeky Moravy. • Kvalitní služby v oblasti restauračních a ubytovacích služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence kulturních či jiných akcí v zimním období. • Nemožnost ubytovat větší zájezdy v jednom objektu. • Nevyhovující provozní doba Turistického centra o víkendech. • Neaktualizované informační prospekty a mapy památek UNESCO. • Chybějí informační materiály o památkách ve světových jazycích. • Nedostatečná prezentace Kroměříže na veletrzích cestovního ruchu. • Absence kulturních výstav, které by oslovily mladé návštěvníky a obyvatele. • Chybějí bary a kluby v centru města – nedostatečná nabídka zázemí pro noční život. • Nenachází se zde multikino. • Neschopnost regionu zaujmou nové návštěvníky v oblasti cestovního ruchu.
<u>Příležitosti</u>	<u>Hrozby</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s partnerskými zahraničními městy. • Výstavba městské cyklostezky a její napojení na dálkovou moravskou cyklotrasu. • Získání dotací z fondů EU v oblasti rozvoje města a podpory cestovního ruchu. • Udržování tradic a podpora festivalů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurence okolních prosperujících měst. • Zvyšování počtu lidí v neproduktivním věku – nárůst indexu stárí. • Získání statutu „ospalého města“ spojeného s odchodem mladých lidí za prací a zábavou. • Stagnace rozvoje regionu. • Vznik „negativní reklamy“ v oblasti dopravní infrastruktury (dopravní kolony).

<ul style="list-style-type: none">• Podpora agroturistiky.• Zatraktivnění centra města.• Prezentace Kroměříže na veletrzích cestovního ruchu – vytvoření stánku.• Efektivní využití dotací z fondů EU - bezplatná konzultace projektů městem.• Zájem o pořádané kulturní akce – nárůst počtu nových návštěvníků.• Zavedení spolupráce s cestovní agenturou/pořádání jednodenních zájezdů do Kroměříže.• Aktualizace webové stránky Kroměříže.• Zájem o produkty ekologického zemědělství.	<ul style="list-style-type: none">• Odliv turistů do lépe propagovaných míst, regionů a měst.• Rostoucí cenová nabídka – zvýšení cen za služby.
--	--

4 STRATEGICKÉ CÍLE

VIZE

Malebné město Kroměříž nacházející se ve Zlínském kraji poblíž Hostýnských vrchů a CHKO Chřiby uvnitř ukrývá mimořádný rozvojový potenciál, který je podpořen existencí kulturně historických památek, které jsou součástí kulturního dědictví UNESCO. S tímto potenciálem město kreativně pracuje a vytvoří atraktivní místo pro kvalitní život jeho stávajících obyvatel, zaujme nové mladé rodiny s dětmi, které si Kroměříž zvolí za svoje místo pro život a v neposlední řadě potenciální návštěvníky, kteří rádi přijíždí do Kroměříže a vychutnávají si historickou atmosféru památek UNESCO. Město si udrží novou tvář efektivním přístupem k rozvoji potenciálu v oblasti cestovního ruchu, který Kroměříž nabízí. Vytvoří sídelní strukturu, která nabídne vysoké kvality pro bydlení a zázemí rodin s dětmi.

Cílenou reklamou působí na potenciální návštěvníky a nabízí dobré podmínky pro udržení segmentu malých a středních firem ve městě, která nabízejí nová pracovní místa, a tím dochází ke snížení celkové nezaměstnanosti. Kroměříž spolupracuje s místními firmami, organizacemi a institucemi, které podporují rozvoj cestovního ruchu, díky kterým se zvýší návštěvnost jednotlivých památek a prodlouží se pobyt návštěvníků v Kroměříži. Rozvojem cestovního ruchu dochází k růstu malého a středního podnikání, který je úzce spojen s vytvořením nových pracovních míst pro obyvatele v terciárním sektoru.

Město čerpá dotace ze strukturálních fondů, které pomáhají vybudovat městskou cyklostezku a dojde k napojení na dálkovou moravskou cyklotrasu. Cestovní agentury nabízejí jednodenní poznávací výlety za poznáním kultury a historických památek Kroměříže.

4.1 Cíl 1 Podpora cestovního ruchu

Priorita 1: Cílená propagace města Kroměříže z hlediska cestovního ruchu

Hlavním cílem města Kroměříže je vytvoření reklamy a cílené propagace cestovního ruchu, která osloví potenciální návštěvníky natolik, že se rozhodnou navštívit město Kroměříž a její architektonické památky zapsané na listině kulturního dědictví UNESCO nebo zajímavé místní festivaly a kulturní akce, které zaujmou jak mladou generaci, tak i starší. Tohoto cíle dosáhneme zpřehledněním webových stránek Kroměříže, využitím reklamy a vytvořením samostatné stránky na sociálních sítích (např. Facebook), které se budou každý den aktualizovat a budou nabízet návštěvníkům možnosti trávení volného času (např. přehled zábavných programů nebo kulturně-historických památek). Ve spolupráci s Národním

památkovým ústavem město vytvoří exkluzivní nabídku cenově zvýhodněného vstupného do historických památek UNESCO cestovním agenturám, které budou pořádat jednodenní zájezdy za poznáním do Kroměříže.

Opatření:

- Vytvoření nové stránky na sociální síti facebook s názvem „Kroměříž – ráj turistů“ s uvedením kulturních programů a doprovodných akcí.
- Rozšíření reklamy o pořádaných kulturních zajímavostí, výstav a doprovodných akcí do rozhlasového vysílání a tisku.
- Prodloužení otevírací doby Informačního centra a zajištění turistických informačních brožur v cizím jazyce.
- Spolupráce s místními podnikateli – zavedení „balíčků pro dva“, které budou obsahovat ubytování, polopenzi a vstup do některé z památek UNESCO nebo na koncert. Propagace na sociálních sítích, webových stránkách Kroměříže, novinách a v rozhlasovém vysílání.
- Nabídka zvýhodněného vstupného k návštěvě památek UNESCO cestovním agenturám – pořádané jednodenní zájezdy do Kroměříže.
- Prezentace města Kroměříže a historických památek, kulturních zajímavostí na veletrzích cestovního ruchu.

Priorita 2: Rozšíření možností aktivního vyžití pro turisty

Kroměříž neposkytuje dostatečné sportovní vyžití pro turisty a přijíždějící návštěvníky, i přes existenci dálkové cyklotrasy podél řeky Moravy, je nutné vybudovat městskou cyklostezku, která umožní bezpečný a pohodlný průjezd středem města. Možnost zajistit půjčovnu městských kol v Informačním centru a audio systém, který poskytne návštěvníkovi zajímavý výklad o památkách Kroměříže. Rozšířením možností aktivního vyžití přispěje k větší spokojenosti místních obyvatel a podpoří nárůst počtu turistů, které zaujme nabídka. Rozšířením služeb pro turisty a obyvatele se zvýší atraktivnost území Kroměříže.

Opatření:

- Zavedení půjčovny městských kol a audio systému v Informačním centru, které umožní spojit sportovní vyžití s poznávací turistikou.
- Vytvoření nové a dobře značené městské cyklostezky středem města.

- Ve spolupráci s místními podnikateli vybudování wellness centra v Kroměříži nebo aquaparku s možností čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské Unie.

Priorita 3: Zlepšení infrastruktury cestovního ruchu

V důsledku cílené propagace cestovního ruchu může dojít k očekávanému přílivu nových návštěvníků, kteří budou hledat vhodná ubytovací zařízení. Kroměříž nedisponuje dostatečnými kapacitami pro autobusové zájezdy. Je nutné oslovit malé a střední podnikatele s nabídkou výhodnějších podmínek, které je přesvědčí o rozšíření nebo novou výstavbu kvalitního ubytovacího zařízení.

Opatření:

- Nabídka prodeje levných pozemků a nebytových prostor podnikatelům za účelem výstavby ubytovacích a restauračních zařízení nebo výstavby relaxačních center (wellness centrum, sauna nebo aquapark).
- Spolupráce města Kroměříže s místními podnikateli a jejich podpora formou bezplatné propagace na webových stránkách města.
- Nabídka bezplatné konzultace podnikatelům o možnosti využití dotací ze strukturálních fondů Evropské Unie.

4.2 Cíl 2 Podpora rozvoje podnikání

Prioritním zájmem Kroměříže v oblasti rozvoje podnikání, je snaha eliminovat dlouhodobě vyšší nezaměstnanost, která je nad průměrem Zlínského kraje a celé České republiky. Snaha o budování konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů v souvislosti se značným nárůstem počtu velkých potravinových řetězců a firem. Budování atraktivity města pro budoucí investory. Stálá podpora inovací a začínajících podnikatelů. Snížením počtu nezaměstnaných se zvýší poptávka po výrobcích a službách, což příznivě ovlivní rozvoj města.

Priorita 1: Snížení počtu nezaměstnaných

Snížení počtu nezaměstnaných dosáhneme vytvořením příznivých podmínek pro stávající a nové podnikatele. Jednou z pobídek je snížení nájmů pronajímaných pozemků nebo budov vhodných k podnikání. Aktualizace nabídky pracovních pozic na Úřední desce, nabídka bezplatného poradenství pro malé a střední podnikatele, která bude směřovat k možnostem využití dotací ze strukturálních fondů EU v novém programovém období 2014-2020.

Opatření:

- Snížení počtu nezaměstnaných v Kroměříži pravidelnou aktualizací nových pracovních míst a pozic, které jsou zveřejněny na Úřední desce.
- Nabídka levných pronájmů a prodeje obecních budov nebo pozemků drobným i větším podnikatelům.
- Bezplatná propagace nově vzniklých či již stávajících podnikatelských subjektů a firem, zveřejnění jejich nabídky služeb na webových stránkách Kroměříže a sociálních sítí.
- Pořádání bezplatného poradenství pro malé a střední podnikatele o možnostech využití finanční podpory ze strukturálního fondu EU.

Priorita 2: Zajištění kvalitního podnikatelského prostředí

Zajištění efektivní spolupráce mezi investory, podnikateli a městem. Pořádání pravidelných setkání, které prolomí bariéry a podpoří jejich vzájemnou komunikaci. Důležité je i vytvoření správného legislativního prostředí v návaznosti na problematiku veřejných zakázek a jejich následnou kontrolu.

Opatření:

- Zajištění efektivní spolupráce mezi investory, podnikateli a Kroměříží pořádáním pravidelných měsíčních setkání.
- Zkvalitnění veřejných soutěží a zajištění následné kontroly plnění městem Kroměříž.
- Monitorování podnikatelských aktivit a snaha o eliminaci těch méně vhodných.
- Nabídka vzdělávacím seminářů v oblasti marketingu.

4.3 Cíl 3 Podpora rozvoje dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti

Přes řeku Moravu vede pouze jeden most pro automobilovou dopravu, což má za následek koncentraci velké části dopravy na úzkém spektru provozovaných komunikací. Zde se v „tzv. dopravní špičce“ v době od 15:00 do 18:00 hodin tvoří kolony a průjezd středem Kroměříže je velmi zpomalen. Hlavním cílem je zklidnění dopravy ve výše popsaném úseku. Stávající cyklostezka kolem řeky Moravy je dostačující, avšak je nutné její propojení

až do samotného středu Kroměříž. Propojením Moravské cyklostezky na nově zbudovanou vnitřní cyklostezku Kroměříže podpoříme zvýšení návštěvníků na kole a také přispěje k větší míře užívání jízdního kola jako dopravního prostředku místními obyvateli.

Priorita 1: Odstranění dopravních kolon při průjezdu středem Kroměříže

Hlavním cílem je udělení vyjímky na část úseku dálnice D1 vedené kolem Kroměříže, aby nebyla zpoplatněna. Z důvodů finančních místní obyvatelé obchvat nevyužívají. Dalším zájmem města je odlehčení husté silniční dopravy vybudováním druhého mostu přes řeku Moravu, který zrychlí průjezd městem a následné napojení na dálnici D1.

Opatření:

- Bezplatné užívání úseku dálnice D1 vedeného kolem města Kroměříže.
- Výstavba jižního obchvatu města ve spolupráci s ŘSD Zlínského kraje, města Kroměříže a Zlínského kraje.
- Vybudování druhého mostu přes řeku Moravu.

Priorita 2: Napojení dálkové Moravské cyklostezky na nově vybudovanou městskou cyklostezku Kroměříže

Zbudování cyklostezky povede k odklonu cyklistů z pozemních komunikací a zvýší se zásadně jejich bezpečnost. Do města bude přijíždět více cykloturistů, kteří jedou po dálkové Moravské cyklostezce, vedoucí kolem řeky Moravy a po vybudování městské cyklostezky mohou pokračovat do centra, kde navštíví architektonické památky a využijí služby místních podnikatelů. Vybudování stezky bude mít kladný vliv na životní prostředí a zvýší se celková atraktivita Kroměříže.

Opatření:

- Vybudování městské cyklostezky, která bude procházet středem města – zpracování projektového záměru – žádost o finanční podporu ze strany EU.
- Instalace doplňkových zařízení (stojany na kola, panely s mapami a odpočívadla), které budou rozmístěny podél městské cyklostezky, která vede Kroměříží.

Priorita 3: Zlepšení dopravní obslužnosti

Individuální automobilovou dopravu je nutno účinně regulovat hromadnou autobusovou dopravou. Větší využití hromadné autobusové dopravy na úkor individuální automobilové

dopravy přispěje k odlehčení dopravní zátěže nejen v „dopravní špičce“ ve městě a hlavně bude mít pozitivní vliv na životní prostředí.

Opatření:

- Analýza návaznosti spojů linek veřejné autobusové dopravy.
- Zavedení většího počtu bezbariérových linek MHD.
- Modernizace a rekonstrukce autobusových zastávek.
- Spolupráce se soukromým poskytovatelem autobusové dopravy Magic Bus s.r.o.

4.4 Cíl 4 Pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí

Kroměříž si získala statut „ospalého města“, což velmi negativně ovlivňuje celkový rozvoj města. Je nutné spolupracovat se soukromými subjekty, organizacemi a vytvořit lepší nabídku kulturních, společenských a sportovních akcí, které zaujmou jak místní obyvatele, tak i potencionální návštěvníky Kroměříže.

Priorita 1: Podpora rozvoje možností trávení volného času

Ve spolupráci se soukromými subjekty vytvoření nové nabídky kulturních akcí především v zimních měsících, která osloví nejen místní obyvatele, ale i turisty. Zvýší se celková atraktivita města, se kterou souvisí spokojenost místních obyvatel, a v návaznosti dojde ke zvýšení počtu turistů Kroměříže.

Opatření:

- Zlepšení nabídky atrakcí Plaveckého kroměřížského bazénu – oslovení Sportovního zařízení města Kroměříže, p. o.
- Ve spolupráci se soukromým subjektem uspořádání hudebního festivalu, kdy město zajistí bezplatnou mediální propagaci.
- Efektivní využití dostupných prostor v Domě Kultury k pořádání zajímavých přednášek, výstav, koncertů nebo pohybových seminářů.
- Cílená propagace nabídky na webových stránkách města a sociální síti Facebook.

5 KATALOG NÁVRHU PROJEKTŮ

5.1 Za historickými památkami UNESCO v Kroměříži

Hlavním záměrem projektu je oslovit cestovní agentury a po důkladném zvážení vybrat jednu z nich a nabídnout jí exkluzivní podmínky k pořádání jednodenních autobusových zájezdů do Kroměříže. Exkluzivita by spočívala v nabídce cenově zvýhodněného vstupného do historických památek, které jsou na listině kulturního dědictví UNESCO. Majitelem a správcem je Národní památkový ústav, který určuje cenu vstupného. Cílovou skupinou by byli jak zahraniční turisté, tak obyvatelé České republiky. Cestovní agentura zajistí dopravu dle počtu zájemců např. mikrobusem nebo autobusem, průvodce a celý zájezd bude mít ve vlastní režii. Město ve spolupráci s Národním památkovým ústavem zajistí pouze výhodné podmínky v podobě cenově výhodného vstupného. Město poté osloví cestovní agentury, kterým výhodné podmínky nabídne a zaváže se k zajištění propagace zájezdů na svých webových stránkách, jejíž součástí bude přímý odkaz na internetové stránky cestovní agentury a dále umístí nabídku jednodenních zájezdů na stránku Kroměříže vytvořené na sociální síti Facebook.

A. Všeobecné informace

1. Název projektu: Za historickými památkami UNESCO v Kroměříži

2. Zaměření projektu

Vytvoření výhodných podmínek pro pořádání jednodenních zájezdů cestovní agenturou do Kroměříže s nabídkou cenově výhodných vstupů do historických památek UNESCO (Arcibiskupský zámek, Zámecká věž a Květné zahrada).

B. Předkladatel

1. Předkladatel projektu: Město Kroměříž

C. Popis projektu

1. Všeobecný cíl projektu

Cílem projektu je zvýšit celkovou povědomost lidí o historických památkách, které jsou na listině kulturního dědictví UNESCO. Hlavní cílem projektu je růst návštěvnosti Kroměříže zahraničními a tuzemskými turisty a zvýšení zájmu o historické památky Kroměříže. Město musí plně využít tohoto potenciálu, který v sobě historické a kulturní památky skrývají, nárůst počtu návštěvníků Kroměříže pak pozitivně ovlivní všeobecný rozvoj města.

2. Specifické cíle projektu

K naplnění cíle projektu bude městem ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, který přistoupí na vytvoření exkluzivní výhodné ceny vstupného do historických památek UNESCO, pověřena pracovnice Odboru kultury a cestovního ruchu MěÚ, která vypracuje nabídku pro cestovní agentury s cenově výhodným vstupným do památek UNESCO (Arcibiskupský zámek, Zámecká věž a Květné zahrada). Nabídka s cenově zvýhodněným vstupným do historických památek bude zaslána elektronicky cestovním agenturám, které budou předem vytipovány na základě provedeného průzkumu trhu a které se specializují především na pořádání jednodenních zájezdů. Pokud dojde s konkrétní agenturou k dohodě o podmínkách spolupráce, nabídne město ve spolupráci s Národním památkovým ústavem vybrané agentuře exkluzivní smlouvu na dobu 1 roku od jejího uzavření. Součástí smlouvy o spolupráci bude garance zvýhodněného vstupného do výše uvedených historických památek pro klienty dané cestovní agentury.

3. Přehled cílových skupin

Zahraniční turisté, kteří přijíždějí do České republiky za poznáním a obyvatelé České republiky. Nabídka jednodenních zájezdů by byla vhodná pro všechny věkové kategorie bez omezení.

4. Zdůvodnění projektu:

Českou republiku navštěvuje stále více zahraničních turistů, ale pouze velmi mizivé procento těchto osob navštíví Kroměříž. A to i přesto, že město nabízí možnost návštěvy historických památek zapsaných na listině UNESCO. Obyvatelé České republiky mnohdy ani nemají povědomí o možnosti návštěvy kulturních památek. Propagace těchto památek je nedostatečná.

Zahraniční turisté, kteří obvykle přiletí na letiště Václava Havla v Praze, tak stráví v Praze téměř celou dovolenou a nemají možnost se ani dozvědět o památkách města Kroměříže, které jsou součástí kulturního dědictví UNESCO. Analýzou na trhu bylo zjištěno, že typ podobného zájezdu nepořádá v současné době žádná cestovní agentura. Téměř vylučují možnost návštěvy Kroměříže individuálními zahraničními turisty, kteří by se do Kroměříže dopravili sami po vlastní ose.

5. Aktivity projektu

- Analýza trhu nabídky jednodenních zájezdů pořádaných cestovními agenturami na území České republiky.
- Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem stanovení výše ceny vstupného do jednotlivých památek. Sloučené vstupné do Arcibiskupského zámku, Zámecké věže a Květné zahrady v plné výši stojí pro jednu osobu 180,-Kč. Bude poskytnuta sleva ve výši 40%, nová cena pro zprostředkovatelskou cestovní agenturu bude 108,-Kč a bude zahrnovat vstup do výše uvedených památek.
- Písemně vyhotovená nabídka cenově zvýhodněného vstupného do historických památek UNESCO (Arcibiskupský zámek, Zámecká věž a Květné zahrada) bude elektronicky odeslána cestovní agentuře.
- V případě zájmu cestovní agentury a vzájemné dohody obou stran bude uzavřena smlouva o spolupráci s garancí zvýhodněného vstupného do výše uvedených historických památek po dobu jednoho roku.
- Součástí smlouvy bude povinnost města uveřejnit na svých webových stránkách a také na sociální síti Facebook nabídku jednodenních zájezdů pořádanou vybranou cestovní agenturou a současně také odkaz na její internetové stránky. Agentura bude mít zajištěnu bezplatnou reklamu a město bude mít prostřednictvím dané agentury zajištěnou tolik potřebnou propagaci.

6. Výstupy projektu

- pořádané jednodenní poznávací zájezdy do Kroměříže cestovní agenturou.

Rozpočet

Referentka Odboru kultury a cestovního ruchu bude mít v rámci její běžné pracovní činnosti celý projekt na starosti.

Časový harmonogram:

Květen 2015 – Výběr vhodného pracovníka Odboru kultury a cestovního ruchu, seznámení se s projektem.

Červen 2015 až srpen 2015 – Analýza trhu cestovních agentur a nabídky jednodenních zájezdů na území ČR, oslovení vybraných cestovních kanceláří. Národní památkový ústav ve spolupráci s městem Kroměříž stanoví cenově výhodné vstupné do tří památek: Arci-

biskupský zámek, Květná zahrada a Zámecká věž. Vyhotovení písemné nabídky cenově zvýhodněného vstupného, elektronického zaslání agentuře a v případě vzájemné dohody, vyhotovení smlouvy mezi městem, Národním památkovým ústavem a vybranou agenturou s garancí zvýhodněného vstupného do uvedených památek pro klienty dané cestovní agentury po dobu jednoho roku od uzavření smlouvy v rámci pořádání jednodenních zájezdů. Obsahem smlouvy bude také zařazení přímého odkazu cestovní agentury na webové stránky Kroměříže a průběžná propagace ze strany města Kroměříže (facebook, cestovní veletrhy).

Září 2015 – projekt ukončen, zajištění průběžné propagace jednodenních zájezdů

5.2 Vybudování cyklistických stezek uvnitř města Kroměříž

Hlavním cílem projektu je vytvoření efektivní cyklistické infrastruktury, která zajistí bezpečný průjezd městem místním obyvatelům i cykloturistům. V současné době jsou zbudované ve městě krátké úseky cyklostezky, které vedou ul. Obvodová a Spáčilova. Mnoho lidí nevyužívá jízdní kolo jako dopravní prostředek, neboť je odradí nepřipravenost cyklostezek a nutnost sdílení stejné pozemní komunikace s automobily, což je nebezpečné. Cyklostezka povede po ulici Kojetínské, kde bude u vchodu do Podzámecké zahrady vybudovaná první lavička s informačním panelem a dvěma spojenými stojany pro kola. Dále bude pokračovat přes Milíčovo náměstí, kde bude vybudovaný informační panel s lavičkou a stojanem na kola. Odtud mohou cykloturisté navštívit historické centrum města a využít stravovacích zařízení k občerstvení. Dále bude městská cyklostezka pokračovat třídou 1. máje a Tovačovskou ulicí až k řece Moravě a vlakovému nádraží, kde se městská cyklostezka napojí na dálkovou Moravskou cyklotrasu.

Nově vybudovaná městská cyklostezka přispěje ke zvýšení bezpečnosti cyklistů, kteří se pohybují městem. Napojení na dálkovou Moravskou cyklostezku přivede do centra města větší množství cykloturistů, z nichž mnozí by při průjezdu Kroměříží do centra města vůbec nezavítali. Do centra se budou moci pohodlně dostat po bezpečné a dobře značené cyklostezce a navštívit architektonické památky, například Arcibiskupský zámek nebo se občerstvit v některé z místních restaurací. V neposlední řadě bude mít vybudování cyklostezky pozitivní vliv na životní prostředí a ovzduší ve městě, neboť místní obyvatelé budou moci využívat jízdní kolo jako dopravní prostředek pro přesun v rámci města do zaměstnání, do školy, na nákupy i za zábavou.

Cyklostezka bude vybudována s asfaltovým povrchem a doplňkovými zařízeními, které zvýší komfort uživatelů (odpočívky, stojany, informační panely s mapou).

A. Všeobecné informace

1. Název projektu: Na kole v Kroměříži

2. Zaměření projektu: Vytvoření efektivní cyklistické infrastruktury zajišťující bezpečný průjezd středem města Kroměříže místním obyvatelům i cykloturistům.

3. Umístění projektu:

Povede od výpadovky na Brno po Kojetínské ulici, kde bude u vchodu do Podzámecké zahrady vybudováno první lavička s informačním panelem a dvěma spojenými stojany pro celkem 12 jízdních kol. Odtud se mohou turisté vydat na pěší prohlídku Podzámecké zahrady (vstup s kolem je do Podzámecké zahrady zakázán). Po návratu mohou pokračovat přes Milíčovo náměstí, které je součástí historického centra Kroměříže. Zde bude vybudován další informační panel s lavičkou a stojanem na kola. Cykloturisté si mohou prohlédnout historické centrum města s hlavní dominantou zámekem a využít některou z restaurací k občerstvení a pokračovat třídou 1. máje a Tovačovskou ulicí až k řece Moravě a vlakovému nádraží, kde se městská cyklostezka napojí na dálkovou Moravskou cyklotrasu, která vede podél řeky Moravy od polských hranic až do Mikulova.

B. Předkladatel

1. Předkladatel projektu: Město Kroměříž

C. Popis projektu

1. Všeobecný cíl projektu

Vybudování komfortní cyklostezky uvnitř Kroměříže, která umožní místním obyvatelům využít jízdní kolo jako dopravní prostředek v rámci města, čímž se sníží přetíženost centra města automobilovou dopravou, hlavně v „dopravních špičkách“ a umožní snadnější průjezd středem města. Napojením městské cyklostezky na dálkovou Moravskou cyklostezku zajistí pohodlný příjezd cykloturistům do Kroměříže s možností bezpečného dojetí do samotného historického centra města, kde se nachází architektonické památky. Cyklostezka zvýší atraktivnost Kroměříže a „otevře hranice příjezdu cykloturistům“, kteří se Kroměříží v podstatě vyhýbali kvůli nevyřešené dopravní situaci pro cyklisty.

Cyklostezka bude mít asfaltový povrch s oddělenými jízdními pruhy pro každý směr, bude vhodná pro cyklisty a in-line bruslaře. Na trase o délce 2,5 km a šíři 2,5 m budou vybudovány dvě lavičky, tři stojany na kola a informační tabule se sedlovou stříškou.

2. Specifické cíle projektu

K naplnění cíle projektu bude vyhotoven individuální projekt „Na kole v Kroměříži“, jehož předmětem bude vybudování cyklostezky s doplňkovým zařízením (stojany na kola, lavičky). Po vypracování projektu a otevření aktuální výzvy v programovém období 2014-2020 bude podána žádost o dotaci v rámci strukturálních fondů Evropské Unie.

3. Přehled cílových skupin

- místní obyvatelé, cykloturisté, jezdci na in-line bruslích, turisté.

4. Zdůvodnění projektu:

V současné době je v Kroměříži vybudována cyklostezka pouze podél pozemní komunikace ul. Spáčilova a Obvodová, což je nedostatečné. Mnoho lidí nevyužívá jízdní kolo jako dopravní prostředek, neboť jsou odrazeni nepřipraveností cyklostezek a nutností sdílení stejné pozemní komunikace s automobily, což je nebezpečné. Zbudování cyklostezky povede k odklonu cyklistů z pozemních komunikací a zvýší se zásadně jejich bezpečnost. Do města bude přijíždět více cykloturistů, kteří jedou po dálkové Moravské cyklostezce, vedoucí kolem řeky Moravy a po vybudování městské cyklostezky mohou pokračovat do centra, kde navštíví architektonické památky a využijí služby místních podnikatelů. Vybudování stezky bude mít kladný vliv na životní prostředí a zvýší se celková atraktivita Kroměříže.

5. Aktivity projektu

Analýza pozemních dopravních komunikací v Kroměříži a na základě výsledků stanovení trasy cyklostezky, určení technických parametrů (šířka a druh povrchu) a výběr vhodné stavební firmy na základě výběrového řízení pořádaném městem. Oslovení Centrály cestovního ruchu Východní Moravy o.p.s., seznámení se s projektovým záměrem a přistoupení k partnerství na projektu. Její činnost bude spočívat v zajištění propagace cyklostezky. Zpracování projektového záměru a zaslání žádosti o dotaci v rámci aktuální výzvy programového období 2014-2020. Po schválení projektu a příslibení dotace, zadání zakázky stavební firmě, která začne budovat městskou cyklostezku. Kontrola plnění a dodržení parametrů stavební firmy při výstavbě. Následně umístění doplňkového zařízení a slavnostní

otevření. Zajištění propagace (umístění reklamy na webových stránkách města, sociální síti Facebook, Centrály cestovního ruchu Východní Moravy o.p.s.).

6. Výstupy projektu

Vybudovaná cyklostezka uvnitř Kroměříže v délce 2,5 km a šířce 2,5 m s doplňkovým zařízením: dvě lavičky, tři stojany na kola a dva informační panely.

Rozpočet projektu:

- Stavební materiál na vybudování cyklostezky s asfaltovým povrchem o délce 2,5 km a šířce 2,5 m. Celkem plocha 6250 m². Průměrná cena na metr čtvereční asfaltové plochy včetně podkladních vrstev je 1.500 Kč (včetně práce). Celkem 9.375 tis. Kč.
- Nákup jedné lavičky (smrkové dřevo plus kov) se průměrně pohybuje cena ve výši 7 tis. Kč, stavební úpravy, ukotvení lavičky do betonu, povrchová úprava okolí včetně se pohybuje ve výši 10 tis. Kč. Celková cena dvou kusů je 34 tis. Kč.
- Pořízení třech stojanů na kolo pro 6 míst z pozinkované oceli, které umožňují napojování stojanů v sérii vedle sebe. Obvyklá cena je 3.800 Kč, včetně práce a stavebních úprav. Celkem za tři kusy stojanů je ve výši 11.400 Kč.
- Zadání firmě na výrobu dvou kusů informačních panelů se sedlovou stříškou, obvyklá cena je 11 tis. Kč, grafické práce ve výši 3 tis. Kč a instalace tabule (vyvrtání děr, osazení ocelových profilů, zabetonování, montáž tabule) ve výši 5 tis. Kč. Celkem za jeden kus tabule je 19 tis. Celková cena dvou kusů informačních panelů ve výši 38 tis. Kč.

Přínosy projektu:

- Zvýšení bezpečnosti dopravy.
- Zlepšení dostupnosti centra města pro cyklisty.
- Rozšíření cyklistických stezek ve městě.
- Napojení na dálkovou moravskou cyklotrasu.
- Jízdní kolo jako dopravní prostředek využívaný místními obyvateli – pozitivní vliv na životní prostředí.

Celkové náklady projekty jsou ve výši 9. 458. 400 Kč.

Časový harmonogram:

Květen 2015 až srpen 2015 – Průzkumné a projektové práce, vypracování projektu - zakreslení městské cyklostezky s doplňkovými zařízeními, vytvoření položkového rozpočtu.

Září 2015 až Listopad 2015 – Výběrové řízení na stavební firmu, uzavření smlouvy.

Březen 2016 až Červenec 2016 – Budování cyklostezky stavební firmou, instalace doplňkových zařízení, kontrola plnění výstavby, slavnostní otevření (zajištění propagace).

E. Zdroje financování projektu

- Město Kroměříž (vlastní zdroje) ve výši 945.840 Kč (10 %)
- Státní fond dopravní infrastruktury ve výši 472.920 Kč (5 %)
- ERDF ve výši 8.039.640 Kč (85%)

V současné době se nacházíme v programovém období 2014 – 2020, avšak zatím nebyly zpřístupněné nové výzvy, a proto nelze tento projekt v současnosti přihlásit k aktuální výzvě. V programovém období 2007 - 2013, které stále ještě dobíhá, by byl projekt zařazen do dotačního titulu Regionální operační program Střední Morava s prioritní osou 1 Doprava, zařazen do oblasti podpory 1.3 Bezmotorová doprava. V tomto případě by dotace tvořily 85% z celkových nákladů projektu a 15% by financovalo město ze svého rozpočtu.

ROP Střední Morava

Prioritní osa: 1 Doprava

Oblast podpory 1.3. Bezmotorová doprava

ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce je stanovení strategických cílů a opatření, pomocí kterých dosáhneme zvýšení atraktivnosti města Kroměříže v oblasti cestovního ruchu. Z přílivu turistů a návštěvníků budou profitovat i místní obyvatelé, drobní živnostníci a podnikatelé, především v ubytovacích a restauračních službách.

Zpracovala jsem socio-ekonomickou analýzu z hlavních oblastí: demografie, trh práce, zaměstnanost, infrastruktura a cestovní ruch. Informace jsem čerpala převážně z Českého statistického úřadu a Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. V oblasti návštěvnosti historických památek a možností využití potenciálu cestovního ruchu jsem nejvíce spolupracovala s vedoucí informačního turistického centra v Kroměříži. Poté jsem zpracovala SWOT analýzu, která mi pomohla v definování cílů a ujasnění silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb města.

Město Kroměříž je mi velmi blízké a známé, je to moje rodiště, bydlela jsem zde do svých dvaceti let a mí rodiče zde dodnes pracují a zúčastňují se různých kulturních akcí a festivalů. Výstupy, které jsem získala jak z ČSÚ a zpracováním přehledné SWOT analýzy, jsem nebyla překvapena, neboť současná situace Kroměříže je mi dobře známa. Bohužel město Kroměříž si za posledních pár let vysloužilo statut „ospalého města bez práce“ a to v důsledku stále se zvyšujícího procenta míry nezaměstnanosti, která převyšuje republikový průměr. V důsledku tohoto jevu dochází k odlivu mladých a kvalifikovaných lidí do větších měst za prací, kde se většinou usadí a později zakládají rodiny. V Kroměříži se nachází mnoho architektonických skvostů, některé z nich jsou součástí seznamu památek kulturního dědictví UNESCO. Je velká škoda, že propagace cestovního ruchu v Kroměříži je nevyhovující a nedostatečná.

V diplomové práci jsem definovala strategické cíle: podpora cestovního ruchu, rozvoje podnikání, podpora pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí, podpora rozvoje dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti. K těmto jsem navrhla jednotlivá opatření. Hlavním cílem podpory dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti je zklidnění dopravy ve výše popsaném úseku, a to čtenějším využíváním již existujícího obchvatu, který odlehčí dopravní situaci v centru. Prioritní oblastí Kroměříže v oblasti rozvoje podnikání je snaha eliminovat dlouhodobě vyšší nezaměstnanost a to zvýšením konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů. Zdravé podnikatelské prostředí motivuje budoucí zahraniční i tuzemské investory. V oblasti podpory pořádání kulturních, společen-

ských a sportovních akcí je nutné zavést spolupráci se soukromými subjekty, organizacemi a vytvořit jejich lepší nabídku, které zaujmou jak místní obyvatele, tak i potencionální návštěvníky Kroměříže.

Velký, dosud nevyužitý potenciál, spatřuji v nedostatečné propagaci kulturních a historických památek Kroměříže. Z tohoto důvodu jsem v poslední části mé práce navrhla katalog projektů, který navazuje na strategické cíle a jejich realizace je již konkrétním řešením. Jmenovitě jsou to projekty: „Na kole v Kroměříži“ a „Za historickými památkami UNESCO v Kroměříži.“ Českou republiku navštěvuje stále více zahraničních turistů, ale pouze velmi mizivé procento těchto osob navštíví Kroměříž. A to i přesto, že město nabízí možnost návštěvy historických památek zapsaných na listině UNESCO. Propagace těchto památek je nedostatečná. Hlavním záměrem projektu je oslovit cestovní agentury a po důkladném zvážení vybrat jednu z nich a nabídnout jí exkluzivní podmínky na základě schválení sníženého vstupného Národním památkovým ústavem k pořádání jednodenních autobusových zájezdů do Kroměříže. Exkluzivita by spočívala v nabídce cenově zvýhodněného vstupného do historických památek UNESCO. Město musí plně využít tohoto potenciálu, který v sobě historické a kulturní památky skrývají, nárůst počtu návštěvníků Kroměříže pak pozitivně ovlivní všeobecný rozvoj města a zvýší celkovou atraktivitu území.

Druhý projekt s názvem „Na kole v Kroměříži“ vybudováním komfortní cyklostezky uvnitř Kroměříže uleví husté automobilové dopravě v dopravní špičce a umožní snadnější průjezd středem města jak cyklistům, tak i řidičům. Zajistí pohodlný příjezd cykloturistům do Kroměříže s možností bezpečného dojetí až do samotného centra města, kde se nachází historické památky, restaurace, kavárny i Informační centrum. Cyklostezka zvýší atraktivnost Kroměříže a „otevře hranice příjezdu cykloturistům“, kteří se Kroměříži většinou vyhýbali kvůli nevyřešené dopravní situaci pro cyklisty.

Věřím, že se městu Kroměříž podaří cílenou a profesionální propagací významných kulturních a historických památek zvýšit atraktivnost regionu nejen pro turisty a návštěvníky, ale že dojde i ke zkvalitnění životních podmínek pro stávající obyvatele.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ARTOBOLEVSKIĀ, S., 1997. *Regional policy in Europe*. London: Regional Studies Association. ISBN 18-530-2308-6.
- CONTINENTAL BARUM. *O firmě* [online]. © Continental Barum s.r.o., 2015 [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: http://www.continental.cz/www/pneumatiky_cz_cz/.
- CYKLOTRASY. *Kroměříž* [online]. Copyright 1998-2015 © [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://cyklotrasy.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=14724>.
- CZECH TOURISM. *Výsledky/návštěvník* [online]. © Copyright 2010, Ipsos, CzechTourism [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/tourism.aspx>.
- ČESKÉ DRÁHY a.s. *E-mapa* [online]. Copyright 2010 - České dráhy, a.s. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://www.cd.cz/mapa/>.
- ČSÚ. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&cislatab=AGTPR6010PU_OB1.81&voa=tabulka&go_zobraz=1&verze=0.
- ČSÚ. *Mapa okres Kroměříž* [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/csu/2003edicniplan.nsf/krajpubl/13-7223-03--xz>.
- ČSÚ. *Počet obyvatel v SO ORP vybraného kraje* [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?&cislatab=DEM9010PU_OR1.13&kapitola_id=368&str=tabdetail.jsp&voa=tabulka.
- ČSÚ. *Obce v číslech – okres Kroměříž* [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/csu/2003edicniplan.nsf/krajpubl/13-7223-03--xz>.
- ČSÚ. *Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních* [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: http://csugeo.i-server.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr.
- ČT/POŘADY. *Květná zahrada* [online]. © Česká televize 1996–2015 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10361869257-narodni-klenoty/211563235200004-kromeriz-plynuti-casu/>.
- ELEKTRÁRNA SMRŽ. *Atlas zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie* [online]. Copyright Calla, 2008 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://calla.ecn.cz/atlas/detail.php?id=830>.

- FIALA, Petr a PITROVÁ, Markéta, 2003. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 80-732-5015-2.
- HASPROVÁ, Olga, JÁČOVÁ, Helena a SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava, 2009. *Ekonomické činnosti obcí jako faktor regionálních rozdílů: studie 5*. V Liberci: Technická univerzita. ISBN 978-80-7372-555-6.
- HRABÁNKOVÁ, Magdalena, 2011. *Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu*. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-807-2047-529.
- HRADY.cz. *Znak a historie* [online]. © Copyright Hradycy.cz [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: http://www.hrady.cz/index.php?p=main_okoli&detailObec=12815&setPageTab=2
- HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2012. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5847-7.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-807-3579-104.
- KMOTR a.s. *O Kmotrovi* [online]. © DESIGN BY TOMAN-DESIGN [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://www.kmotr.cz/cs/o-kmotrovi>.
- KROMĚŘÍŽSKO – SDRUŽENÍ PRO CESTOVNÍ RUCH. *Aktuality* [online]. Copyright © Kroměřížsko - sdružení pro cestovní ruch o.s., 2009 [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: <http://www.region-kromeriz.cz/aktuality.aspx>.
- KTS. *O firmě* [online]. Kroměřížské technické služby, s.r.o., © 2009 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.kmts.cz/index-o-firme.htm>.
- KOČÍ, Roman, 2012. *Obecní samospráva*. Praha: Leges. ISBN 978-80-87576-28-1.
- MAGIC BUS s.r.o. *MHD - jízdní řád* [online]. Copyright ©, 2014 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://magicbus.cz/index.php?id=jizdni-ad>.
- MAGNETON a.s. *O firmě* [online]. Copyright © MAGNETON a.s [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.magneton.cz/24746-o-firme>.
- MAREK, Dan a KANTOR, Tomáš, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister. ISBN 978-80-87029-56-5.

- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Evropské fondy* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/granty-dotace-a-projekty/evropske-fondy/>.
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Geografie* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/geografie/>.
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Rozpočty* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/komunikace-s-uradem/informace-ze-zakona-106/rozpocety/>.
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Instituce ve městě* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/instituce-ve-meste/skoly/>
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Lidé a organizace města* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/komise-a-vybory/>.
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Neziskové organizace* [online]. © Město Kroměříž [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/neziskove-organizace/>.
- MĚSTO KROMĚŘÍŽ. *Partnerská města* [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/covidet/prehled/285-PARTNERSKA-MESTA.html>.
- MFČR. *Přezkoumávání hospodaření ÚSC* [online]. © 2005- 2013 [cit. 2014-09-17]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-setor/kontrola/prezkoumani-hospodareni-uzemnich-celku/zakladni-informace>.
- MORRISON, A. M., 1995. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*. Praha: Victoria Publishing. ISBN 978-80856-0590-7.
- NEJDL, Karel, 2011. *Management destinace cestovního ruchu*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-673-8.
- PÁSKOVÁ, Marina a ZELENKA, Josef, 2002. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. ISBN 978-802-3901-528.
- PILANA. *Současnost* [online]. © PILANA a.s., 2006-2015 [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: <http://www.pilana.cz/cz/soucasnost>.

- PLASTIKA a.s. *O nás* [online]. © PLASTIKA a.s. Kroměříž [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.plastika.cz/profil.htm>.
- RISY. *Kroměříž* [online]. CRR ČR, © 2012 - 2014 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=588296>.
- RISY. *Obce - Kroměříž - podnikatelské subjekty* [online]. CRR ČR, © 2012 - 2014 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=588296>.
- ROSA market s.r.o. *O společnosti* [online]. © ROSA market s.r.o., 2009 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.rosamarket.cz/cs/o-spolecnosti>.
- ŘSD. *Silniční a dálniční síť ČR* [online]. © 2012 Ředitelství silnic a dálnic ČR [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://geoportal.jsdi.cz/flexviewers/Silnicni_a_dalnicni_sit_CR/.
- SEZNAM.cz, a.s. *Firmy.cz* [online]. Seznam.cz, a.s., Copyright © 1996–2015 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: Pozn.: <http://www.firmy.cz/Institute-a-urady/Sdruzeni-a-spolky/Kulturni-a-spolecenske/Sdruzeni-pro-podporu-rodiny-a-pece-pro-deti/kraj-zlinsky/kromeriz>.
- SLDB 2011. *Základní výsledky* [online]. Copyright © 2009-2011 [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=zakladni-vysledky>.
- SLDB 2011. *Dle tématu - sestavení vlastní tabulky* [online]. Copyright © 2009-2011 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu>.
- SLDB 2011. *Dle tématu – bytový fond v obci* [online]. Copyright © 2009-2011 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu>.
- SLDB 2011. *Dle tématu – domovní fond v obci* [online]. Copyright © 2009-2011 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu>.
- SLDB. *Dojíždka za prací* [online]. Copyright © Český statistický úřad, 2009-2011 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/publ/22000-13-n_2013.
- SLDB. *Odvětvová struktura zaměstnanosti* [online]. Copyright © Český statistický úřad, 2009-2011 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu>.

- SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA KROMĚŘÍŽE. *Úvodní stránka* [online]. Sociální služby města Kroměříže - příspěvková organizace, Copyright © 2007 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.sskm.cz/default.asp>.
- SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA KROMĚŘÍŽE, p.o. *Tělocvična Slavia* [online]. design: Karel Mazoch [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://www.szmk.cz/>.
- STEJSKAL, Jan a KOVÁRNÍK, Jaroslav, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-588-2.
- TOPOGRAF. *Správní mapa ČR* [online]. Topograf s.r.o., © 2006 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://spravnimapa.topograf.cz/>.
- TURISTICKÝ PORTÁL MĚSTA KROMĚŘÍŽE. *Historie* [online]. Město Kroměříž [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/covidet/detail/33-Historie.html>.
- TOSHULIN. *Základní informace o firmě* [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: <http://www.toshulin.cz/stranka.asp?idstranka=1&mapa=37&l=CZ>.
- WEIR, Margaret et al., 2012. *Urban and Regional Policy and Its Effects: Building Resilient Regions*. Washington DC: The Brookings Institution. ISBN 978-0-8157-2284-7.
- WOKOUN, René et al., 2008. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-304-9.
- WOKOUN, René et al., 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-304-9.
- ZÁKONY ONLINE. *Zákon o sdružování občanů* [online]. 2005-2014 Ley.cz o.s. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s92&q92=all>.
- ZÁKON č. 17/1992 Sb. o životním prostředí [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: http://www.eis.cz/dokumenty/44_5_0_12005-10-29_18-25-54.htm.
- ZÁKON č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje [online]. 2015 © Ministerstvo vnitra [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=248~2F2000&rpp=15#seznam>
- ZELENKA, Josef, 2010. *Marketing cestovního ruchu*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-86723-95-2.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- ČSÚ Český statistický úřad.
- ÚSC Územní samosprávné celky.
- EU Evropská Unie.
- VS Veřejná správa.
- IOP Integrovaný operační systém.
- CV Celkové výdaje.
- KV Kapitálové výdaje.
- ČOV Čistírna odpadních vod.
- ERDF Evropský fond regionálního rozvoje.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Znak a vlajka města Kroměříž	49
Obrázek 2 – Zobrazení Zlínského kraje na území České republiky	50
Obrázek 3 – Zobrazení okresu Kroměříže	51
Obrázek 4 - Demografický vývoj obyvatelstva měst Kroměříž, Zlín a Vsetín	54
Obrázek 5 - Porovnání historického vývoje obyvatelstva měst Kroměříž a Vsetín	55
Obrázek 6 - Vzdělanostní struktura obyvatelstva	57
Obrázek 7 - Zobrazení pozemních komunikací v Kroměříži	58
Obrázek 8 – Mapové zobrazení železniční dopravy v Kroměříži	61
Obrázek 9 – Sportovní tělocvična Slavia.....	68
Obrázek 10 – Logo firmy Kmotr	71
Obrázek 11 - Nezaměstnanost v jednotlivých letech.....	73
Obrázek 12 - Odvětvová struktura v Kroměříži za rok 2011	74
Obrázek 13 - Návštěvnost hostů za jednotlivá území.....	76
Obrázek 14 – Květná zahrada	77
Obrázek 15 – Podzámecká zahrada a Arcibiskupský zámek.....	77
Obrázek 16 - Denní útrata v Kroměříži	79
Obrázek 17 - Způsob dopravy do Kroměříže	80
Obrázek 18 - Aktivity v Kroměříži, zdroj: Agentura CzechTourism	81

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Přírodní podmínky města Kroměříže,.....	51
Tabulka 2 - Věková struktura obyvatel města Kroměříže	56
Tabulka 3 – Bytový fond v Kroměříži	57
Tabulka 4 – Domovní fond v Kroměříži	58
Tabulka 5 – Technické vybavení domů	58
Tabulka 6 – Přehled provozovaných zastávek na území města Kroměříže.....	59
Tabulka 7 – Přehled školských zařízení města Kroměříže	63
Tabulka 8 – Přehled sportovních zařízení, zdroj: vlastní zpracování	67
Tabulka 9 – Největší zaměstnavatelé Kroměříže, vlastní zpracování	71
Tabulka 10 – Největší zaměstnavatelé do 20 km od Kroměříže, vlastní zpracování	72
Tabulka 11 – Dojíždka za prací rok 2013, zdroj:	73
Tabulka 12 – Přehled turisticky zajímavých míst, zdroj:vlastní zpracování	76
Tabulka 13 – Důvod návštěvy Kroměříže za jednotlivá období	79
Tabulka 14 – Návštěnost a kapacita ubytování	83
Tabulka 15 – Rozpočet Kroměříže za jednotlivé roky	86

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Řízený rozhovor s vedoucí Turistického IC v Kroměříži	117
Příloha 2 - Tabulka odvětví ekonomické činností	118

Příloha 1 - Řízený rozhovor s vedoucí Turistického IC v Kroměříži

Otázka: *“Které památky jsou nejnavštěvovanější a jaké jsou novinky pro rok 2014?”*

Odpověď: *“Stabilně nejnavštěvovanějšími památkami Kroměříže jsou Arcibiskupský zámek a zahrady a také Muzeum Kroměřížska. V letošním roce byly tématem sezóny Technické památky. Spolu s jednotlivými partnery (Arcibiskupský zámek, Muzeum Kroměřížska apod.) jsme se pokusili více propagovat technické památky ve městě a okolí jako např. Foucaultovo kyvadlo, Arcibiskupskou vodárnu, větrný mlýn ve Velkých Těšanech aj. S dalšími spolupracujícími sdruženími či organizacemi jsme otevřeli expozice nové – např. Protiatomový kryt pod Knihovnou Kroměřížska nebo Areál lokomotivního depa na vlakovém nádraží (Sdružení Kroměřížská dráha).“*

Otázka: *„Která instituce poskytuje služby v cestovním ruchu?“*

Odpověď: *„Služby v cestovním ruchu poskytuje v Kroměříži mimo jiné Turistické informační centrum, které sídlí vedle radnice. Další poskytovatelé služeb v cestovním ruchu jsou hlavně hotely.“*

Otázka: *„Jakým způsobem probíhá propagace památek a kulturních akcí?“*

Odpověď: *„Město propaguje památky a akce dle svých finančních možností. Aktivně se účastní veletrhů cestovního ruchu a články či pozvánky na akce prezentuje pravidelně v médiích. Vždy je možné dělat propagaci lépe. V tuto chvíli si ale myslíme, že za současných podmínek se dělá pro propagaci maximum.“*

Otázka: *„Případně jaké projekty byly realizovány v rámci propagace a rozvoje cestovního ruchu? Pokud ne, přemýšlí se v budoucnu využít strukturální fondy EU?“*

Odpověď: *„Město Kroměříž spolupracuje na projektech v rámci propagace a rozvoje cestovního se slovenským městem Nitra a s městem Ružomberok. Za posledních cca 7 let bylo realizováno s městem Ružomberok několik projektů – např. turistické značení (i Trasa UNESCO), vybavení Informačního centra, propagační materiály (brožury, DVD, pohlednice, mapy apod.).“*

**Příloha 2 - Tabulka odvětví ekonomické činností, nejvyšší ukončené vzdělání, zdroj:
SLDB, © ČSÚ 2009-2011**

Odvětví ekonomické činnosti, nejvyšší ukončené vzdělání	Zaměstnaní celkem		Z toho	
	Abs.	%	muži	ženy
Zaměstnaní celkem	28 752	100,0	15 629	13 123
zemědělství, lesnictví, rybářství	1 033	3,6	764	269
průmysl	8 442	29,4	5 700	2 742
stavebnictví	2 145	7,5	1 952	193
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	2 984	10,4	1 285	1 699
doprava a skladování	1 334	4,6	1 019	315
ubytování, stravování a pohostinství	743	2,6	291	452
informační a komunikační činnosti	389	1,4	291	98
peněžnictví a pojišťovnictví	425	1,5	177	248
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	1 589	5,5	695	894
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	1 783	6,2	930	853
zdravotní a sociální péče	2 744	9,5	519	2 225